

دفترچه سوال

آزمون ۶ مهر

یازدهم تجربی

تعداد کل سوال‌های قابل پاسخ‌گویی: ۱۴۰ سوال

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۱۷۵ دقیقه

آزمون هدیه ۱۳ مهر برای همه‌ی دانش‌آموزان

در روز ۱۳ مهر یک آزمون هدیه برای همه‌ی دانش‌آموزان (کانونی و غیرکانونی) خواهیم داشت. مباحث این آزمون از درس‌های سال گذشته خواهد بود. به همه‌ی دوستان خود که در آزمون‌های برنامه‌ای کانون شرکت نمی‌کنند اطلاع بدهید. با کد دستوری زیر در آزمون هدیه ثبت‌نام کنید:

*۶۶۵۵*۸۴۵۱*#۱۳

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال‌ها	زمان پاسخ‌گویی
نگاه به گذشته	زیست‌شناسی ۱ (طراجی + آشنا)	۲۰	۱-۲۰	۲۰ دقیقه
	فیزیک ۱ (طراجی + آشنا)	۲۰	۲۱-۴۰	۳۰ دقیقه
	شیمی ۱ (طراجی + آشنا)	۲۰	۴۱-۶۰	۲۰ دقیقه
	ریاضی ۱ (طراجی + آشنا)	۲۰	۶۱-۸۰	۳۰ دقیقه
نگاه به آینده	زیست‌شناسی ۲ (طراجی + آشنا)	۲۰	۸۱-۱۰۰	۲۰ دقیقه
	فیزیک ۲ (طراجی + آشنا)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۳۰ دقیقه
	شیمی ۲	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰ دقیقه
	ریاضی ۲	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵ دقیقه
مجموع				۱۷۵ دقیقه

گروه فنی و تولید

امیر رضا حکمت‌نیا	مدیر گروه
امیر محسن اسدی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: مهیا اصغری مسئول دفترچه: مهسا سادات هاشمی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
سیده صدیقه میر غیاثی	حروف نکاری و صفحه آرایی
حمید محمدی	ناظر چاپ

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به سایت kanoon.ir ، آدرس اینستاگرامی [@kanoon_11t](https://www.instagram.com/kanoon_11t) و آدرس تلگرامی [@kanoon](https://t.me/kanoon) مراجعه کنید.

۲۰ دقیقه

زیست‌شناسی (۱) - طراحی

زیست‌شناسی (۱)
کل کتاب

(صفحه‌های ۱ تا ۱۱۱)

۱- چند مورد، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«(در) ..... روش‌های انتقال مواد که جایه‌جایی .....»

الف) همه - با کمک نوعی پروتئین غشایی صورت می‌گیرد، در عبور مولکول‌های آب نقشی ندارند.

ب) همه - در خلاف جهت شیب غلظت صورت می‌گیرد، پروتئین‌های غشایی نقش مهمی ایفا می‌کنند.

پ) بعضی از - در جهت شیب غلظت صورت می‌گیرد، می‌توان مصرف رایج‌ترین شکل انرژی را مشاهده کرد.

ت) بعضی از - با صرف نوعی انرژی زیستی صورت می‌گیرد، امکان عبور از لایه‌های فسفولیپیدی غشایی وجود دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲- در هر فرد سالم، هر زمانی که فاصله بین ..... به ..... می‌رسد، قطعاً .....

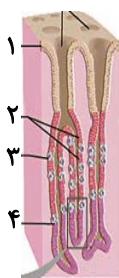
۱) بالاترین دنده متصل به جناغ و حنجره - حداقل - ۳ لیتر حجم ذخیره دمی به قسمت‌های مختلف دستگاه تنفسی وارد شده است.

۲) اصلی‌ترین ماهیچه در دم عادی و غدد بناگوشی - حداقل - مولکول‌های اکسیژن از غشای یاخته‌های دیواره حبابک عبور می‌کند.

۳) نازک‌ترین بخش جناغ و پهن‌ترین ماهیچه تنفسی - حداقل - انقباض ماهیچه‌های شکمی سبب کاهش حجم حبابک‌های شش‌ها می‌شود.

۴) مرکزی‌ترین استخوان قفسه سینه و نای - حداقل - بالاترین ماهیچه‌های تنفسی برخلاف پایین‌ترین ماهیچه تنفسی، انرژی مصرف می‌کنند.

۳- در رابطه با شکل مقابل، کدام عبارت به درستی بیان شده است؟

۱) سلول ۱ برخلاف سلول ۲ می‌تواند در محافظت از بافت‌های معده در مقابل اسید و آنزیم نقش داشته باشد.

۲) در صورت کاهش غیرمعمول فعالیت سلول ۳، میزان واحدهای سازنده پروتئین در معده کاهش پیدا می‌کند.

۳) سلول ۴ نمی‌تواند در فضای سیتوپلاسمی خود آنزیم‌های پروتئینی فعالی بسازد که در تجزیه مواد نقش دارند.

۴) سلول ۳ همانند سلول ۴ مولکول‌های ترشح می‌کند که می‌توانند بر روی مولکول‌های زیستی مؤثر باشند.

۴- از دقت در ساز و کارهای گوناگون بهمنظور انجام تبادلات گازی در جانداران که در فصل ۳ کتاب زیستشناسی دهم مطرح شده، در می‌باییم هر

جاندار ..... ممکن نیست .....

(۱) مهره‌داری آبشش – بتواند جریان آب را از فوائل بین ساختارهای حاوی شبکه مویرگی بهمنظور تبادل گازها عبور دهد.

(۲) بی‌مهره خشکی‌زی – بتواند بدون کمک مایع اصلی محیط داخلی بدن خود، گاز اکسیژن را با مرطوب کردن آن به تمام یاخته‌های پیکری خود برساند.

(۳) بی‌مهره‌ای که تبادلات گازهای تنفسی را از سطح یاخته‌های بدن خود انجام می‌دهد – در پیکرخود دارای ساختارهایی نرdban مانند و منفذدار باشد.

(۴) مهره‌داری که در طول حیات خود از سه ساختار تنفسی استفاده می‌کند – از بخشی از شبکه مویرگی خود که حاوی خون تیره می‌باشد، CO_2 را دفع کند.

۵- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«بهطور معمول در رابطه با قلب انسان، رگی که به تغذیه یاخته‌های ضخیم‌ترین حفره قلب می‌پردازد ..... رگی که به یاخته‌های نازک‌ترین حفره قلبی

خونرسانی می‌کند ..... »

الف) همانند – از سرخرگی با ۳ انشعاب غیر هم‌سطح در بالای قلب منشأ می‌گیرد.

ب) برخلاف – از پشت رگی که خون تیره را به سمت شش‌ها می‌برد، عبور می‌نماید.

پ) برخلاف – خونرسانی به یاخته‌های دریچه‌ای با دو قطعه آویخته را بر عهده دارد.

ت) همانند – خونرسانی به یکی از گره‌های شبکه هادی را بر عهده دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد اجزای بخش یاخته‌ای خون انسان صحیح می‌باشد؟

(۱) یاخته‌ای که بیشترین سهم را در تشکیل این بخش دارد، بلافتاصله پس از ورود به خون، هسته خود را از دست می‌دهد.

(۲) قطعات یاخته‌ای بی‌رنگ با تکه‌تکه شدن سلول‌هایی بزرگ که از یاخته‌های بنیادی لنفوئیدی ساخته شده‌اند، در خارج از خون ایجاد می‌شوند.

(۳) در مرحله‌ای از زندگی می‌توانند در محل تخریب یاخته‌های خونی با قابلیت انتقال گازهای تنفسی، از تقسیم و تمایز یاخته‌های بنیادی ایجاد شوند.

(۴) هر یاخته در این بخش با هسته دوقسمتی در سیتوپلاسم خود دارای دانه‌های روشن ریز و پر از ترکیبات فعال می‌باشد.

۷- کدام گزینه در ارتباط با ترکیب‌های شیمیایی موجود در ادرار انسان تکمیل‌کننده مناسبی برای عبارت زیر نیست؟

«..... در این است که ..... ». .

(۱) تشابه ذرات باردار موجود در ادرار و ماده‌ای که کلیه پرندگان و خزندگان توانایی زیادی در بازجذب آن دارند – هر دوی آن‌ها را می‌توان در مثانه دوزیستان مشاهده کرد.

(۲) تشابه موادی که به علت برهم خوردن توازن آن‌ها، افراد مبتلا به دیابت بی‌مزه نیازمند توجه ویژه هستند – امکان بازجذب آن‌ها توسط روده ملخ وجود دارد.

(۳) تمایز فراوان‌ترین ماده دفعی معدنی ادرار و عامل تحریک گیرنده‌های درد در مفاصل – فقط یکی از آن‌ها وارد لوله‌های مالپیگی حشرات می‌شوند.

(۴) تمایز فراوان‌ترین ماده دفعی آلی ادرار و ماده‌ای سمی که در کبد با CO_2 ترکیب می‌شود – امکان ذخیره موقتی فقط یکی از آن‌ها در بدن وجود دارد.

۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در ارتباط با افزایش حاصل‌خیزی خاک نوعی کود که .....»

- (۱) به نیازهای جانداران شباهت بیشتری دارد، استفاده بیش از حد از آن‌ها به گیاهان آسیب بیشتری می‌زند.
- (۲) به سرعت کمبود مواد مغذی خاک را تامین می‌کند، احتمال آلودگی به عوامل بیماری‌زا را دارا نمی‌باشد.
- (۳) به فعالیت و تکثیر باکتری‌ها و استه است، ممکن نیست بدون کود دیگری برای ارتقای کیفیت خاک استفاده شود.
- (۴) شامل بقایای در حال تجزیه جانداران است، می‌تواند با شسته شدن، زمینه مرگ جانوران آبزی را فراهم کند.

۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با همهٔ فرایندهای تشکیل ادرار که می‌تواند بدون مصرف مستقیم انرژی زیستی صورت گیرد، به درستی

بیان شده است؟

- (۱) نیروی لازم برای این کار، از فشار خون تأمین می‌گردد.
- (۲) ساختار کلافک و ساختار کپسول بومن برای انجام این فرایند مناسب شده است.
- (۳) قطعاً به واسطه شبکهٔ مویرگی گلومرول انجام می‌پذیرد.
- (۴) در تعیین ترکیب ادرار وارد شده به لگنجه نقش دارند.

۱۰- کدام دو مورد از موارد زیر، در رابطه با انتقال آب و مواد معدنی در مسیرهای کوتاه و بلند در ریشه صحیح می‌باشد؟

- الف) خارجی‌ترین لایه استوانه آوندی با یاخته‌هایی از بافت آوندی که در استحکام گیاه نقش دارند مجاورت دارد.
- ب) یاخته‌ای که در ایجاد اصلی‌ترین عامل انتقال شیره خام دارد در سامانه‌ای که وظیفه حفاظت از اندام گیاهی را بر عهده دارد واقع شده است.
- پ) به دنبال کاهش بخار آب در فضای خالی میان برگ، تنها نیروی دگرچسبی باعث جایگزینی آب خارج شده از برگ می‌شود.
- ت) هر یاخته درون‌پوستی که در حرکت شیره خام در آوند چوبی نقش دارد در دیواره خود دارای نوار چوب‌پنهانی می‌باشد.

۱) «الف» و «ب»   ۲) «پ» و «ت»   ۳) «الف» و «ب»   ۴) «ب» و «ت»

زیست‌شناسی (۱) - آشنا

۱۱- در کدام گزینه موارد ذکر شده با هم مطابقت دارند؟

- (۱) مهندسی ژنتیک: عدم استفاده از فنون و مفاهیم رشتهدانی دیگر، علاوه‌بر اطلاعات زیست‌شناسی، برای بررسی ژن‌های جانداران
- (۲) نگرش بین رشتهدانی: وضع قوانین جهانی برای جلوگیری از سوءاستفاده‌ها از علم زیست‌شناسی
- (۳) فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی: انتقال صفت یا صفاتی از یک جاندار به جانداران دیگر
- (۴) اخلاق زیستی: محترمانه بودن اطلاعات ژنی افراد

۱۲- کدام مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«ششمین سطح از سطوح سازمان‌بایی حیات برخلاف پایین‌ترین سطحی که .....»

(۱) همهٔ جانداران زمین را شامل می‌شود، فقط افراد مربوط به یک گونه را شامل می‌شود.

(۲) در آن عوامل غیرزنده مشاهده می‌شود، از اجتماع افراد یک گونه تشکیل شده است.

(۳) تعامل بین گونه‌های مختلف را در خود جای می‌دهد، بعد گستردگی دارد.

(۴) از چند بوم‌سازگان تشکیل شده است، قادر عوامل غیرزنده است.

۱۳- کدام گزینهٔ عبارت مقابله با درستی تکمیل می‌کند؟ «در هر لایه از لوله گوارش که بافت پیوندی سست وجود دارد، .....»

(۱) داخلی‌ترین یاخته‌ها، یاخته‌های بافت پوششی هستند.

(۲) نوعی از بافت پیوندی که به عنوان بخشی از صفاق عمل می‌کند، مشاهده می‌شود.

(۳) شبکه‌ای از یاخته‌های عصبی در تحریک یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف گوارشی دخالت دارد.

(۴) یاخته‌های زنده به طور دائم در حال تبادل مواد با مایع بین یاخته‌ای هستند.

۱۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌نماید؟

«در هر جانور دارای .....، قطعاً ..... وجود دارد.»

(۱) ساز و کار تهويه‌ای از نوع پمپ فشار مثبت - امکان جريان يک طرفهٔ غذا

(۲) سطح تنفسی در داخل بدن - کيسه‌های حبابکی در دستگاه تنفس

(۳) گوارش برون‌یاخته‌ای - ساختار تنفسی ویژه‌ای

(۴) تنفس آبششی - شبکهٔ مویرگی در زیر پوست

۱۵- کدام عبارت در مورد قلب انسانی سالم و بالغ به درستی بیان شده است؟

(۱) زایش تحریکات طبیعی قلب در سرتاسر بافت گرهی صورت می‌گیرد.

(۲) انتشار تحریک از دهلیزها به بطن‌ها، فقط از طریق بافت گرهی ممکن است.

(۳) گرده دوم بزرگ‌تر از گرده اول است و به وسیلهٔ رشته‌هایی از بافت گرهی به یکدیگر مربوط‌اند.

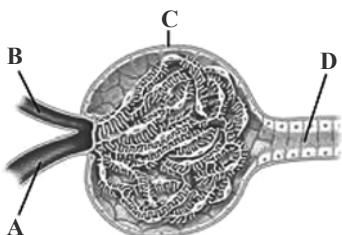
(۴) تارهای ماهیچه‌ای خاص در دیواره‌ی بین دو بطن، دسته‌هایی نازک‌تر با سرعت هدایت بسیار بالا ایجاد می‌کنند.

۱۶- در مورد مویرگ‌های خونی انسان، کدام عبارت نادرست است؟

- ۲) در دیواره همه‌ی آن‌ها، منافذی جهت تبادل وجود دارد.
- ۱) در همه بافت‌ها نفوذپذیری یکسانی ندارند.
- ۴) از بافت سنگفرشی یک‌لایه‌ای ساخته شده‌اند.
- ۳) سطح بیرونی مویرگ‌ها را غشای پایه احاطه می‌کند.

۱۷- در مورد شکل مقابل کدام نادرست است؟

- ۱) سرخرگ واپران است.
- ۲) دارای خون روشن است.
- ۳) نخستین مرحله تشکیل ادرار با ورود مواد به C انجام می‌شود.
- ۴) یاخته‌های D دارای ریز پر ز هستند.

۱۸- در انسان، اندامی که او را ..... می‌کند، می‌تواند .....

- ۱) از بدن دفع - در پاسخ به کاهش میزان اکسیژن خون، میزان ترشح هورمون اریتروپویتین را افزایش دهد.
- ۲) از بدن دفع - در هنگامی که pH بدن پایین است دفع یون هیدروژن را کاهش دهد.
- ۳) تولید - ترکیبی حاوی آنزیم را که به گوارش چربی‌ها کمک می‌کند، بسازد.
- ۴) تولید - در نوزادان به تولید گویچه‌های قرمز بپردازد.

۱۹- چند مورد عبارت مقابل را به درستی تکمیل می‌کند؟ «ریزوپیومها ..... همه سیانوباکتری‌ها .....»

الف) همانند - توانایی تبدیل آمونیوم به نیترات را دارند.

ب) همانند - قادر به تثبیت نیتروژن می‌باشند.

ج) برخلاف - فاقد سبزینه در یاخته‌اند.

د) برخلاف - با آزولا زندگی همزیستی دارند.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۲۰- کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

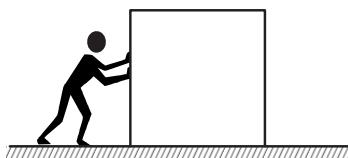
- ۱) کاروتینوئیدها، فقط در کروموفلاست وجود دارند.
- ۲) کاروتون، فقط در واکوئول وجود دارد.
- ۳) رنگ قرمز ریشه چغندر قند به علت کاروتینوئید در دیسه است.
- ۴) در سبزیسه گیاهان، کاروتینوئید وجود دارد.

دقيقه ۳۰

**فیزیک (۱)
کل کتاب**

(صفحه‌های ۱ تا ۱۲۰)

۲۱- مطابق شکل زیر، شخصی به سختی در حال هل دادن یک جعبه بر روی سطح افقی زمین است. در مدل‌سازی فیزیکی این پدیده، می‌توان ... را نادیده گرفت، ولی باید ... را در نظر بگیریم.

فیزیک (۱) - طراحی

(۱) حجم جعبه - نیروی مقاومت هوا

(۲) وزن جعبه - نیروی اصطکاک

(۳) حجم جعبه - نیروی اصطکاک

(۴) وزن جعبه - نیروی مقاومت هوا

۲۲- قطر یک گلوله توپر آلومینیمی دو برابر قطر یک گلوله آلومینیمی $\frac{2}{4}$ برابر جرم گلوله مسی باشد، چگالی آلومینیم چند برابر چگالی مس است؟

(۱) $\frac{1}{2}$

(۱)

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳)

۲۳- اگر جداره داخلی یک لوله مویین را به طور کامل با لایه‌ای نازک از روغن زیتون چرب کنیم و لوله را به آرامی داخل ظرف پر از آبی فرو ببریم، سطح آب در لوله مویین دارای ... خواهد بود و نسبت به سطح آب درون ظرف ... است.

(۱) فروفتگی، بالاتر

(۲) برآمدگی، پایین‌تر

(۳) فروفتگی، پایین‌تر

۲۴- در داخل مخزنی، مقدار معینی از یک مایع به چگالی $\frac{g}{cm^3} = \frac{8}{10}$ ریخته‌ایم. اگر فشار کل در ته ظرف 20 برابر فشار ناشی از مایع در ته ظرف باشد، ارتفاع مایع داخل ظرف را چند سانتی‌متر افزایش دهیم تا فشار کل در ته ظرف 2 درصد افزایش یابد؟ ($P_0 = 76\text{cmHg}$ و $\rho_{\text{Hg}} = 13/6$)

(۱) $13/6$

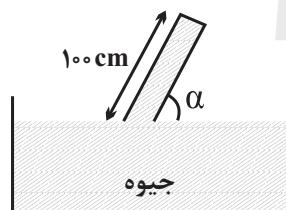
(۱)

(۲) $54/4$

(۲)

(۳)

۲۵- در شکل زیر، مساحت انتهای بسته لوله 4cm^2 و نیرویی که بر انتهای بسته لوله وارد می‌شود، $7/36\text{N}$ است. اگر فشار هوای محیط 10^5Pa و چگالی جیوه $\frac{kg}{m^3} = 13600$ باشد، زاویه α چند درجه است؟ ($g = 10\frac{m}{s^2}$ و $\sin 37^\circ = 0.6$ و $\sin 53^\circ = 0.8$ است.)

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۲۶- اگر تندي گلوله B، 3 برابر تندي گلوله A و انرژی جنبشی گلوله A، 4 برابر انرژی جنبشی گلوله B باشد، جرم گلوله B چند برابر جرم گلوله A است؟

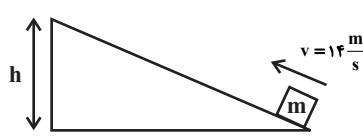
(۱) $\frac{9}{4}$

(۱)

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳)

۲۷- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم m را از پایین سطح شیبداری با تندي $\frac{m}{s} = 14$ به موازات سطح شیبداری با تندي $\frac{m}{s} = 6$ به نقطه پرتاب باز می‌گردد. ارتفاع h چند متر است؟ ($g = 10\frac{m}{s^2}$)

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

-۲۸- خودرویی با تندي ثابت در مسیری افقی و مستقیم در حال حرکت است. اگر نیرو و تندي خودرو هر کدام ۱۰ درصد افزایش یابند، توان خودرو چند درصد افزایش می‌یابد؟

۲۰ (۲)

۲۱ (۱)

۱۰ (۴)

۱۱ (۳)

-۲۹- دمای جسمی برابر با ۶۸ درجه فارنهایت است. اگر دمای این جسم ۲۵ کلوین کاهش یابد، دمای نهایی آن چند درجه فارنهایت خواهد شد؟

۱۱۴ (۴)

۱۱۳ (۳)

۲۳ (۲)

-۹ (۱)

-۳۰- چند لیتر آب 30°C را با $8\text{ لیتر آب } 90^{\circ}\text{C}$ مخلوط کنیم تا به دمای تعادل 70°C برسند؟ (از اتلاف گرما صرف نظر نمایید.)

۶ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

فیزیک (۱) - آشنا

-۳۱- برای انجام اندازه‌گیری‌های درست و قابل اطمینان به یکاهای اندازه‌گیری‌ای نیاز داریم که ..... و دارای ..... در مکان‌های مختلف باشند.

(۱) تغییر نکند - اندازه استاندارد

(۲) تغییر کنند - قابلیت بازتابی

(۱) تغییر نکند - اندازه استاندارد

(۲) تغییر کنند - قابلیت بازتابی

-۳۲- در رابطه $A = BC + B'E$ ، اگر A کمیت آهنگ مصرف انرژی و B کمیت سرعت یکای C و E به ترتیب از راست به چپ در SI کدام‌اند؟

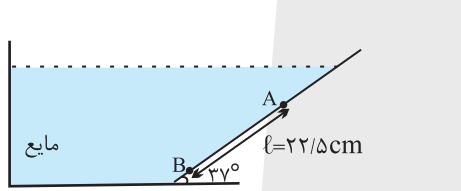
(۱) پاسکال، کیلوگرم بر مربع ثانیه

(۲) نیوتون، کیلوگرم بر مربع ثانیه

(۱) پاسکال، کیلوگرم بر ثانیه

(۲) نیوتون، کیلوگرم بر ثانیه

-۳۳- در شکل زیر، مایع در حال تعادل است. اندازه اختلاف فشار بین دو نقطه A و B برابر با چند سانتی‌متر جیوه است؟ (چگالی مایع درون ظرف 2g/cm^3)

$$\text{چگالی جیوه } \frac{g}{cm^3} = \frac{5}{13} \text{ و } \frac{6}{0} = 0.45 \text{ است.}$$

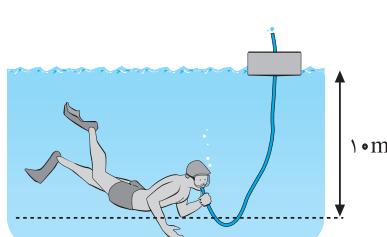
۱۳/۵ (۱)

۲ (۲)

۶/۷۵ (۳)

۳/۳ (۴)

-۳۴- غواصی در عمق ۱۰ متری از سطح آب در حال شناس است. او توسط لوله‌ای که به هوای آزاد متصل است، نفس می‌کشد. فشار وارد بر قفسه سینه غواص چند برابر فشار هوای درون ریه اوست؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$ و $P_0 = 10^5 \text{ Pa}$ و $\rho = 1 \text{ g/cm}^3$)

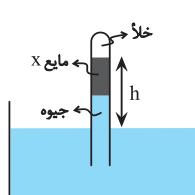
۱ (۱)

۱/۱ (۲)

۲ (۳)

۱۰ (۴)

-۳۵- در فشارسنج شکل زیر، اگر ارتفاع هر دو مایع درون لوله در حالت تعادل برابر باشد، h چند سانتی‌متر خواهد بود؟

$$(P_x = \frac{3}{4} \cdot \frac{g}{cm^3} \cdot \rho_{جیوه} \cdot h + P_0 = 13/6 \cdot \frac{g}{cm^3})$$

۶۰ (۱)

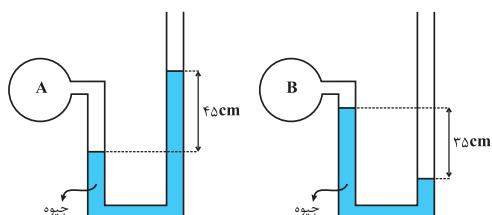
۷۵ (۲)

۱۲۰ (۳)

۱۴۰ (۴)

-۳۶- اگر فشار هوا در محل آزمایش ۷۵ سانتی متر جیوه باشد، فشار گاز درون مخزن A چند برابر فشار گاز درون مخزن B است؟

- ۱) $\frac{9}{7}$
۲) $\frac{2}{3}$
۳) $\frac{16}{7}$
۴) ۳

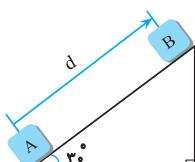
-۳۷- شکل مقابل شخصی را نشان می دهد که با وارد کردن نیروی ثابت $N = ۵۰$ N، جعبه ای به جرم 4 kg را از حال سکون در امتداد قائم جابه جا می کند. تندی نهایی

جعبه در ارتفاع m چند متر بر ثانیه است؟ ($g = ۱۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و از مقاومت هوا صرف نظر شود.)

- ۱) $\frac{\sqrt{5}}{2}$
۲) $\sqrt{\frac{5}{2}}$
۳) $\sqrt{5}$
۴) ۵

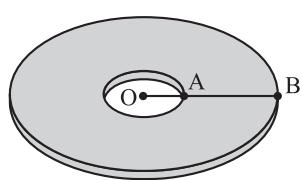
-۳۸- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg روی سطح شیبداری از نقطه A تا نقطه B جابه جا می شود. اگر تغییر انرژی پتانسیل گرانشی جسم در این جابه جایی

برابر با $J = ۴۰$ J باشد، فاصله d چند متر است؟ ($g = ۱۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- ۱) ۲
۲) $\frac{3}{2}$
۳) $\frac{4}{3}$
۴) $\frac{5}{4}$

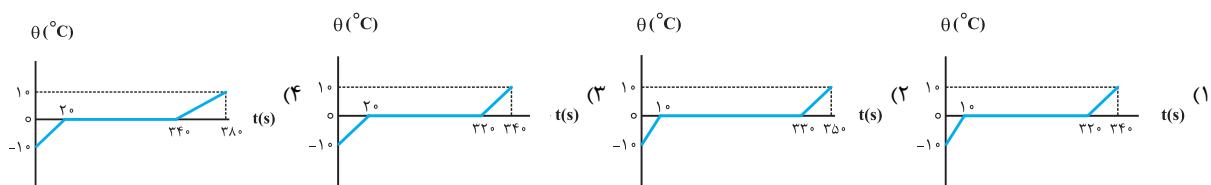
-۳۹- مطابق شکل زیر، از وسط یک ورق دایره ای شکل فلزی به قطر 60 cm ، حفره ای به شعاع 10 cm خارج کرده ایم. اگر به این ورق به طور یکنواخت حرارت دهیم، به گونه ای که فاصله نقطه A روی محیط حفره تا نقطه B روی محیط ورق به طور یکسان به اندازه 2 mm تغییر کند، به ترتیب از راست به چپ مساحت قسمت توپر ورق چند سانتی متر مربع و چگونه تغییر می کند؟ ($\pi = ۳$)

- ۱) $\frac{4}{8}$ ، افزایش می یابد.
۲) $\frac{4}{8}$ ، کاهش می یابد.
۳) $\frac{2}{4}$ ، افزایش می یابد.
۴) $\frac{2}{4}$ ، کاهش می یابد.

-۴۰- به 20 g بین -10°C و 20°C با آهنگ ثابت $\frac{J}{s} = 20\text{ J}$ گرمای دهیم تا به آب 10°C تبدیل شود. کدام نمودار، تغییرات دما را بر حسب زمان درست نشان می دهد؟

$$(c_{\text{آب}} = ۴۲۰\text{ J/kg} \cdot ^{\circ}\text{C}) \quad L_F = ۳۳۶۰۰ \frac{\text{J}}{\text{kg}}$$

دقيقة ۲۰

شیمی (۱) - نکاه به گذشته

شیمی (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۲۲

۴۱- اگر اختلاف تعداد نوترون‌ها و الکترون‌ها در یون X^{3+} برابر ۱۶ و مجموع ذرات زیراتومی در Y^{2+} برابر ۷۸

باشد، کدام گزینه نادرست است؟

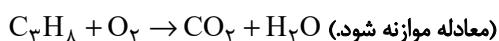
(۱) اختلاف عدد اتمی عناصر X و Y معادل عدد اتمی یک گاز نجیب است.

(۲) X و Y دو فلز از دسته D و پایدار بوده و متعلق به یک گروه جدول تناوبی هستند.

(۳) طیف نشری خطی عناصر X و Y به یقین متفاوت از هم است.

(۴) در اتم Y، الکترون‌های ظرفیت ۲۸ درصد کل الکترون‌ها را تشکیل می‌دهند.

۴۲- در یک آزمایش، مخلوطی از گازهای پروپان و اکسیژن به جرم ۱۰۲ گرم در شرایط STP بهطور کامل با یکدیگر واکنش داده‌اند. اختلاف حجم این

دو گاز در مخلوط ابتدایی چند لیتر بوده است؟ ($H=1, C=12, O=16: g \cdot mol^{-1}$)

۴۴/۸ (۴)

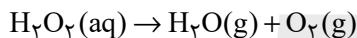
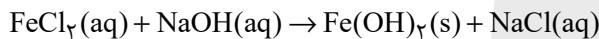
۸۹/۶ (۳)

۲۲/۴ (۲)

(۱) صفر

۴۳- مجموع ضرایب استوکیومتری گونه‌های حاضر در چند مورد از واکنش‌های زیر پس از موازن، از مجموع ضرایب استوکیومتری O₂ در واکنش‌های

سوختن کامل اتانول و استون بیشتر است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۴۴- کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

آ) شمار جفت الکترون‌های پیوندی در هر یک از مولکول‌های HCN و CH₂O دو برابر شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در مولکول کربن مونوکسید می‌باشد.

ب) نسبت شمار کاتیون به آئیون در مس (I) اکسید با نسبت اکسیژن به نیتروژن در دی‌نیتروژن تترا اکسید یکسان است.

پ) آرایش الکترونی یون آهن در FeF₃ با آرایش الکترونی Mn²⁺ یکسان است.

ت) مجموع شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در مولکول‌های اوزون، گوگرد تری اکسید و آب برابر ۱۷ می‌باشد.

ث) فلز آلومینیم به شکل بوکسیت (Al₂O₃ خالص) و سیلیسیم به شکل سیلیس (SiO₂) در طبیعت وجود دارد.

(۱) آ، ب و پ   (۲) ب، ت و ث   (۳) آ، ب و ت   (۴) ب، ت و پ

۴۵- چند مورد از مقایسه‌های زیر در اوزون بیشتر از اکسیژن است؟ ($O=16 g \cdot mol^{-1}$)

• در دما و فشار یکسان، میزان نیروی وارد شده از طرف مولکول‌های آن به دیواره ظرف حاوی ۶۴ گرم از آن

• جرم یک لیتر از آن در شرایط استاندارد

• اندازه اختلاف شمار جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در یک مولکول

• میزان آسیبرسانی به ریه انسان

۴) یک

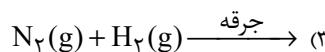
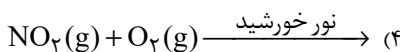
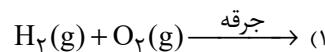
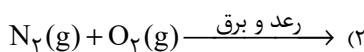
۳) دو

۲) سه

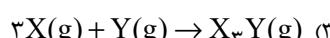
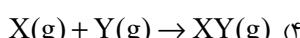
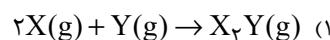
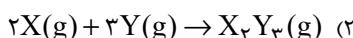
(۱) چهار

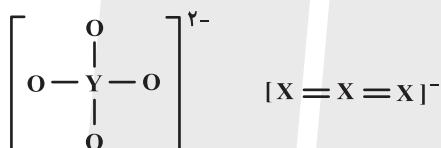
۴۶- کدام واکنش در شرایط تعیین شده انجام نمی‌شود؟

۴۷- محفوظه دربسته‌ای با حجم ثابت در اختیار داریم، دو گاز X و Y را در دمای T کلوین وارد این سیلندر می‌کنیم تا با یکدیگر به طور کامل واکنش دهنند. در انتهای فرایند مشاهده می‌کنیم دما به T^* کلوین رسیده و فشار محفظه تغییری نکرده است. با توجه به اطلاعات داده شده در کدام گزینه واکنش انجام شده می‌تواند درست باشد؟

۴۸- اگر در ساختارهای زیر همه اتم‌ها از قاعده هشت‌تایی پیروی کنند و عنصرهای X و Y به ترتیب به دوره‌های دوم و سوم جدول تناوبی تعلق داشته باشند، کدام گزینه در مورد این دو عنصر درست است؟ (X و Y نماد فرضی عنصرهای جدول تناوبی هستند).

(۱) XO_2 گازی قهقهه‌ای رنگ است و درون اگزوز خودروها می‌تواند اوزون تروپوسفری را تولید کند.

(۲) عنصر Y یک جامد زرد رنگ است و در واکنش با فلز نقره به یک جامد سیاه رنگ تبدیل می‌شود.

(۳) سوخت سبز سوختی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، عنصر X نیز داشته باشد.

(۴) گاز YO_3 نوعی اکسید بازی بوده و pH محلول آبی بزرگتر از ۷ است.

۴۹- مخلوطی به جرم ۴۵/۶ گرم از آمونیوم نیترات و منیزیم نیترات را در مقداری آب قطر حل کرده و به حجم ۳ لیتر می‌رسانیم. اگر غلظت یون نیترات در محلول حاصل برابر با $2 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$ باشد، نسبت جرم منیزیم نیترات حل شده به آمونیوم نیترات حل شده برابر با کدام است؟

$$(H = 1, N = 14, O = 16, Mg = 24 : g \cdot mol^{-1})$$

۲ (۴)

۱/۸۵ (۳)

۱۲/۴ (۲)

۰/۵۴ (۱)

۵۰- اتحال پذیری نمک فرضی AB در آب خالص در دمای C 80° و C 30° به ترتیب برابر با ۹۰ و ۵۰ گرم (در ۱۰۰ گرم آب) است. اگر محلول سیرشده‌ای از این نمک را از دمای C 80° تا دمای C 30° سرد کنیم، به تقریب چند درصد از این نمک حل شده رسوب می‌کند و درصد جرمی تقریبی آن در محلول باقی مانده چقدر است؟ (اعداد را از راست به چپ بخوانید).

۵۵/۵ - ۴۴/۴ (۴)

۳۳/۳ - ۴۴/۴ (۳)

۵۵/۵ - ۳۱ (۲)

۳۳/۳ - ۳۱ (۱)

شیوه (۱) - سوالات آشنا

۵۱- عنصر فرضی X دارای دو ایزوتوپ سبک و سنگین با جرم‌های 14amu و 16amu و جرم اتمی میانگین $14/2\text{amu}$ است. نسبت شمار اتم‌های ایزوتوپ سنگین به سبک، در آن کدام است؟

$$\frac{1}{11} (۴)$$

$$\frac{1}{10} (۳)$$

$$\frac{1}{8} (۲)$$

$$\frac{1}{9} (۱)$$

۵۲- چند مورد از مطالبات زیر درست است؟

• جرم اتمی H^1 اندکی از 1amu بیشتر است.

• عنصر X_{۳۵} با عنصر Z_{۱۷} هم‌گروه و با عنصر Y_{۲۱} هم‌دوره است.

• در تناوب سوم جدول تناوبی، پنج عنصر جای دارند که نماد شیمیایی آن‌ها، دو حرفی است.

• هر ستون جدول تناوبی، شامل عنصرهایی با خواص فیزیکی و شیمیایی یکسان است و گروه نامیده می‌شود.

$$۴ (۴)$$

$$۳ (۳)$$

$$۲ (۲)$$

$$۱ (۱)$$

۵۳- کدام مطلب زیر، درست است؟

۱) ترتیب نقطه‌جوش $\text{NH}_۳$ ، $\text{PH}_۳$ و $\text{AsH}_۳$ ، به صورت $\text{AsH}_۳ > \text{PH}_۳ > \text{NH}_۳$ است.

۲) مولکول‌های آب و استون، هر دو قطبی‌اند، جرم مولی استون بیشتر و نقطه جوش آن بالاتر است.

۳) یخ ساختار سه بعدی دارد و در آن هر مولکول آب، با چهار مولکول دیگر آب با پیوند اشتراکی متصل است.

۴) موادی که در مولکول آن‌ها، اتم هیدروژن با اتم‌هایی مانند اکسیژن، فلور و نیتروژن پیوند دارد، نقطه جوش بالاتر از ترکیب‌های هیدروژن دار مشابه دارند.

۵۴- شمار یون‌های موجود در ۸۴ گرم منبیزم سولفید، چند برابر شمار یون‌های مثبت موجود در ۱۶/۶ گرم سدیم نیترید است؟ ($N = ۱۴$, $Na = ۲۳$, $Mg = ۲۴$, $S = ۳۲$: $\text{g.mol}^{-۱}$)

$$۵ (۴)$$

$$۳/۷۵ (۳)$$

$$۲/۵ (۲)$$

$$۰/۲۷ (۱)$$

۵۵- درصد جرمی پتاسیم نیترات در محلول سیرشده آن در دمای C^۰، برابر ۵/۳۷٪ است. اگر ۳۶۰ گرم محلول دارای ۱۶۲ گرم از این نمک در دمای C^۰ را تا C^{۴۰} سرد کنیم، به تقریب چند گرم از آن در محلول باقی می‌ماند و چند مول از آن رسوب می‌کند؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید و جرم مولی KNO_۳ را به تقریب، برابر ۱۰۰ گرم بر مول در نظر بگیرید).

$$۰/۴۳، ۱۱۸/۸ (۴)$$

$$۰/۴۳، ۱۳۵ (۳)$$

$$۰/۲۷، ۱۳۵ (۲)$$

$$۰/۲۷، ۱۱۸/۸ (۱)$$

۵۶- درباره اتم M_{۲۷}^۶، کدام موارد از مطالبات زیر درست است؟ (A، M و X نماد فرضی عنصرها هستند).

آ) یکی از ایزوتوپ‌های آن، اتم A_{۲۸}^۶ است.

ب) تفاوت شمار پروتون‌ها و نوترون‌های آن، برابر ۶ است.

پ) مجموع الکترون‌های دارای عده‌های کوانتمی ۰ = ۱ و ۱ = ۱ در آن، برابر ۲۰ است.

ت) تفاوت شمار الکترون‌های زیرلایه d آن با شمار الکترون‌های زیرلایه d اتم X_{۲۴}، برابر ۳ است.

$$(۴) آ، پ و ت$$

$$(۳) ب، پ و ت$$

$$(۲) ب، پ$$

$$(۱) آ، ب$$

۵۷- اگر آرایش الکترونی اتم عنصری به $1s^2 3d^5$ ختم شود، چند مورد از مطالب زیر، درباره آن درست است؟

آ) اغلب به صورت کاتیون با بار $+2$ یا $+3$ در ترکیب‌های خود شرکت دارد.

ب) شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم آن با شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم X برابر است.

پ) در صورت جدا شدن ۶ الکترون، اتم آن به یونی با آرایش الکترونی اتم گاز نجیب، مبدل می‌شود.

ت) آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم آن، مشابه آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم $Z=25$ است.

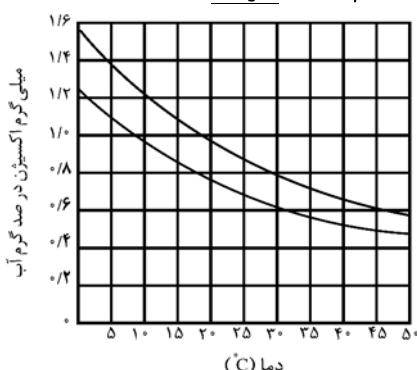
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۸- با توجه به شکل زیر که نمودارهای انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی و آب دریا را نشان می‌دهد، کدام مطلب، نادرست است؟

۱) تأثیر افزایش دما بر کاهش انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی، در مقایسه با آب دریا، کمتر است.

۲) انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی در 5°C ، به تقریب $\frac{1}{75}$ برابر انحلال‌پذیری آن در 30°C است.

۳) انحلال‌پذیری اکسیژن در آب دریا در 5°C ، به تقریب $\frac{2}{25}$ برابر انحلال‌پذیری آن در 45°C است.

۴) افزایش شوری آب، می‌تواند زندگی آبزیان را به خطر بیندازد.

۵۹- کدام مورد، درست است؟

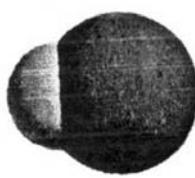
۱) تفاوت انرژی نور نشر شده از ترکیب‌های لیتیم‌دار با انرژی نور نشر شده از ترکیب‌های سدیم‌دار در شعله، مقدار ثابتی است.

۲) با استفاده از رنگ شعله پتاسیم نیترات، انرژی نور نشر شده از پتاسیم‌کلرید در شعله قابل پیش‌بینی نیست.

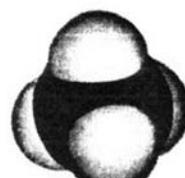
۳) با استفاده از رنگ شعله کلسیم سولفات، رنگ شعله مس (II) سولفات نیز قابل پیش‌بینی است.

۴) انرژی نور نشر شده از فلز سدیم در شعله، کمتر از انرژی نشر شده از گاز نئون در شعله است.

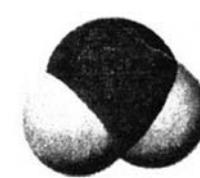
۶۰- ترکیب‌های کدام مورد می‌توانند نماینده مناسبی برای ساختارهای داده شده باشد؟

(a)

(b)

(c)

(d)

a : HCN, b : CH₄, c : H₂S (۱)

a : HF, b : H₂O, d : SO₃ (۲)

a : SCO, b : SiF₄, d : CHCl₃ (۱)

b : SiH₄, c : OF₂, d : NH₃ (۳)

۳۰ دقیقه

ریاضی (۱) - طراحی

ریاضی (۱)
کل کتاب

(صفحه‌های ۱ تا ۱۷۰)

-۶۱ در یک کلاس ۳۲ نفری، ۷ نفر به هیچ یک از دو ورزش فوتبال و والیبال علاقه ندارند. همچنین تعداد کسانی که به والیبال علاقه دارند، با تعداد افرادی که به فوتبال علاقه دارند برابر است. حداکثر چند نفر فقط به فوتبال علاقه دارند؟

۱۳ (۴)

۱۲ (۳)

۱۱ (۲)

۱۰ (۱)

-۶۲ ۱۰۰ عدد کتاب را می‌خواهیم بین ۵ دانشآموز به گونه‌ای تقسیم کنیم که تعداد کتاب‌های دریافتی دانشآموزان تشکیل دنباله حسابی دهد. اگر $\frac{1}{3}$ مجموع کتاب‌های ۳ دانشآموز اول برابر مجموع کتاب‌های نفرات چهارم و پنجم باشد، آن‌گاه به دانشآموز دوم چند کتاب می‌رسد؟

۱۰ (۴)

۲۰ (۳)

۲۵ (۲)

۳۰ (۱)

$$\text{اگر } \frac{\cos \theta}{1 + \sin \theta} = 2, \text{ آن‌گاه مقدار } \tan \theta \text{ کدام است؟}$$

- $\frac{4}{3}$ (۴)- $\frac{4}{3}$ (۳)- $\frac{3}{4}$ (۲)- $\frac{3}{4}$ (۱)

-۶۳- کسر $\frac{30}{(2\sqrt[3]{2}-1)(3+\sqrt{7})}$ با کدام عبارت برابر است؟

۱۰ $(2\sqrt[3]{16}+2\sqrt[3]{2}+1)(3-\sqrt{7})$ (۱)۱۵ $(2\sqrt[3]{16}+2\sqrt[3]{2}+1)(3-\sqrt{7})$ (۲)۵ $(4\sqrt[3]{4}+2\sqrt[3]{2}+1)(3-\sqrt{7})$ (۳) $(4\sqrt[3]{4}+2\sqrt[3]{2}+1)(3-\sqrt{7})$ (۴)

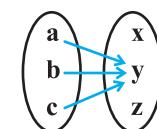
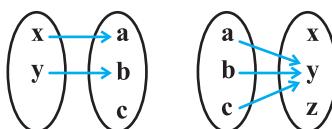
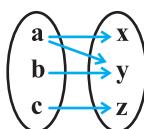
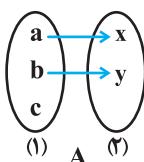
-۶۴- نامعادله $|x^3 + 8| < x^3 - 2x + 4$ مفروض است. بزرگترین بازه x که به‌ازای آن، این نامعادله برقرار است، کدام است؟

-۳ < x < -۲ (۱)-۵ < x < -۳ (۲)-۳ < x < -۱ (۳)-۴ < x < -۲ (۴)

-۶۵- در کدام بازه نمودار تابع با ضابطه $y = \frac{x^2 - 1}{2x - 1}$ ، پایین‌تر از خط به معادله $x + 1 = 0$ قرار نمی‌گیرد؟

[-1, $\frac{1}{2}$] (۲)[-1, $\frac{1}{2}$] (۱) $(-\infty, -1] \cup [0, \frac{1}{2})$ (۴) $(-\infty, -1) \cup [0, \frac{1}{2}]$ (۳)

-۶۶- هریک از شکل‌های زیر نشان‌دهنده یک رابطه از مجموعه (۱) به (۲) هستند. چه تعداد از رابطه‌های داده شده قطعاً تابع‌اند؟

۳ (۱)

۲ صفر (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

-۶۷- به چند طریق می‌توان ۵ توپ سفید متمایز و ۳ توپ قرمز وجود دارد. به‌طوری که هیچ دو توپ صورتی کنار هم نباشند؟

۱۲۰ (۴)

۱۴۴۰۰ (۳)

۲۴۰۰ (۲)

۲۴۰ (۱)

-۶۸- در کیسه‌ای ۴ مهره آبی و ۳ مهره قرمز وجود دارد. از این کیسه ۳ مهره پی‌درپی و بدون جای‌گذاری و به تصادف خارج می‌کنیم. احتمال این که مهره‌های اول و سوم همنگ باشند، کدام است؟

 $\frac{5}{14}$ (۴) $\frac{3}{14}$ (۳) $\frac{3}{7}$ (۲) $\frac{4}{7}$ (۱)

۷۰- متغیرهای «شدت زلزله»، «تعداد مسافرین اتوبوس»، «رنگ چشم» و «وزن افراد» به ترتیب از راست به چپ چه نوع کمیت‌هایی هستند؟

- (۱) کمی پیوسته - کمی گستته - کیفی اسمی - کمی گستته
- (۲) کمی پیوسته - کمی گستته - کیفی ترتیبی - کمی گستته
- (۳) کمی گستته - کمی گستته - کیفی اسمی - کمی پیوسته
- (۴) کمی پیوسته - کمی گستته - کیفی اسمی - کمی پیوسته

ریاضی (۱) - آشنا

۷۱- گر $\mathbb{N}$ مجموعه مرجع باشد، متمم مجموعه $\{x \in \mathbb{N} : x^2 < 100\}$ کدام است؟

- (۱) $[100, +\infty)$

$$\{x \in \mathbb{N} | x > 9\} \quad (۴)$$

$$\{x \in \mathbb{N} | x > 11\} \quad (۳)$$

۷۲- در یک دنباله حسابی با جملات مثبت، حاصل ضرب جملات اول و پنجم برابر ۵۷ و حاصل ضرب جملات دوم و چهارم برابر ۱۰۵ است. سومین جمله این دنباله کدام است؟

$$15 \quad (۴)$$

$$13 \quad (۳)$$

$$11 \quad (۲)$$

$$9 \quad (۱)$$

۷۳- نقطه P با زاویه θ در ناحیه دوم دایره مثلثاتی قرار دارد. اگر $\tan \theta = -2$ باشد، آنگاه مختصات نقطه P کدام است؟

$$(-\sqrt{\frac{2}{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}) \quad (-\frac{1}{\sqrt{3}}, \sqrt{\frac{2}{3}}) \quad (-\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}}) \quad (-\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}})$$

۷۴- در تساوی $\frac{6+3\sqrt{x}+A}{x-1} = \frac{3}{x-1} + \frac{2}{\sqrt{x}-1} + \frac{1}{\sqrt[4]{x}-1}$

$$\sqrt[4]{x^3} + 2\sqrt{x} \quad (۴)$$

$$\sqrt[4]{x^3} + \sqrt{x} \quad (۳)$$

$$\sqrt[4]{x^3 + x} \quad (۲)$$

$$\sqrt[4]{x^3} + \sqrt{x} \quad (۱)$$

۷۵- نقطه $(-1, -1)$ رأس سهمی به معادله $y = 3x^3 + ax + b$ است. این سهمی محور y را با کدام عرض قطع می‌کند؟

$$2 \quad (۴)$$

$$-1 \quad (۳)$$

$$-2 \quad (۲)$$

$$-3 \quad (۱)$$

۷۶- اگر کسر $\frac{2-3x}{x(x-1)}$ مثبت باشد، x به کدام مجموعه تعلق دارد؟

$$\{x : x < 0 \text{ یا } \frac{2}{3} < x < 1\} \quad (۲)$$

$$\{x : x < 1\} \quad (۱)$$

$$\{x : 0 < x < \frac{2}{3} \text{ یا } x > 1\} \quad (۴)$$

$$\{x : x < 0 \text{ یا } x > \frac{2}{3}\} \quad (۳)$$

۷۷- رابطه $\{(1, a^2 + 1), (3, b - 1), (1, 5), (a, 3), (2, 1), (3, 1)\}$ رکن تابع است. حاصل $a + b$ کدام است؟

$$4 \quad (\text{صفر})$$

$$-2 \quad (۳)$$

$$3 \quad (۲)$$

$$4 \quad (۱)$$

۷۸- مجموعه $A = \{1, 2, 3, \dots, 10\}$ چند زیرمجموعه دارد که شامل عضوهای ۱، ۴ و ۵ باشد ولی شامل عضو ۳ نباشد؟

$$512 \quad (۴)$$

$$1024 \quad (۳)$$

$$64 \quad (۲)$$

$$32 \quad (۱)$$

۷۹- با استفاده از ارقام $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ ، اعداد ۵ رقمی بدون ارقام تکراری می‌سازیم. احتمال آن که عدد ساخته شده بر پنج بخش پذیر باشد، کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{5} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{5} \quad (۱)$$

۸۰- نوع متغیر تصادفی در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) تعداد افراد مراجعه کننده به یک بانک در روزهای یک ماه

(۲) رنگ لباس تیم‌های فوتبال لیگ برتر ایران

(۳) نوع گوشی همراه کارمندان یک اداره

(۴) گروه خونی افراد یک کلاس

۲۰ دققه

زیست‌شناسی (۲) - طراحی

زیست‌شناسی (۲)

+ تنظیم عصبی

+ دستگاه حواس

+ تنظیم حرکتی

شیمیایی

(از ابتدای فصل ۱ تا آخر)

فصل تنظیم شیمیایی

(صفحه‌های ۱ تا ۶۲)

۸- با توجه به پروتئین‌های فعال در پتانسیل آرامش یک یاخته عصبی رابط، چند مورد صحیح است؟

الف) پروتئینی که برای دو نوع یون جایگاه دارد، میزان فسفات آزاد درون یاخته را افزایش می‌دهد.

ب) پروتئینی که مولکول نوکلئوتیدی ATP را تجزیه می‌کند، طی انتقال یون‌ها شکل سه‌بعدی خود را تغییر می‌دهد.

پ) پروتئینی که یون‌های پتانسیم را از یاخته خارج می‌کند، در بیشترین میزان پتانسیل غشا فعالیت خود را آغاز می‌کند.

ت) پروتئینی که یون‌های سدیم را در جهت شب غلط عبور می‌دهد، موجب کاهش تمایل یاخته برای جذب آب می‌شود.

۴)

۳)

۲)

۱)

۸۲-

کدام گزینه عبارت زیر را به‌طور صحیح، تکمیل نمی‌کند؟

در بدن یک مرد بالغ و سالم، غده‌ای که ..... نسبت به ... می‌باشد.»

۱) شکلی شبیه به سپر دارد - غده ترشح کننده هورمون تیموسین، به بخش ابتدایی نای نزدیک‌تر

۲) نقش مهمی در تنظیم ترشح سایر غدد دارد - غده ترشح کننده هورمون محرک تیروئید، از تalamos دورتر

۳) به صورت جفت بر روی کلیه‌ها قرار دارد - غده‌ای که بخش پهن آن در مجاورت دوازدهه است، از بیضه دورتر

۴) تقریباً به اندازه یک نخود است - غده ترشح کننده هورمون ملاتونین، به پر تعدادترین غدد درون ریز بدن نزدیک‌تر

۸۳-

در انسان بالغ و سالم، ... .

۱) گیرنده‌ای از حواس پیکری که در هر رگ دارای خون تیره قرار دارد، می‌تواند به حفظ هم‌ایستایی بدن کمک نماید.

۲) سازش در سطحی‌ترین گیرنده‌های پوست به ندرت دیده می‌شود.

۳) بروز هر نوع فشار بر روی پوست، موجب تحریک گیرنده‌ای با تراکم متفاوت در پوست نقاط مختلف بدن می‌شود.

۴) عمقی‌ترین و بزرگ‌ترین گیرنده‌های پوست، درون بافتی که به عنوان عایق حرارتی عمل می‌کند، قرار دارد.

۸۴- هر نوع بافت استخوانی در اسکلت انسان واجد چه مشخصه‌ای می‌باشد؟

۱) با اتصال ماهیچه‌ها به آن‌ها در اعمال حرکتی بدن نقش دارند.

۲) درون سامانه‌های هاورس آن، انشعاباتی از عروق خونی و اعصاب مشاهده می‌شود.

۳) در ماده زمینه‌ای آن مواد پروتئینی مشاهده می‌شود.

۴) در تماس مستقیم با مغز زرد استخوانی است.

سوال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوال‌هایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۸۵- چند مورد از عبارات زیر در مورد گیرنده‌های حسی جانوران صحیح می‌باشد؟

- الف) در خط جانبی نوعی جانور، مژک‌هایی با اندازه یکسان درون ماده‌ای ژلاتینی همانند گیرنده‌های تعادلی گوش انسان قرار دارند.
- ب) هسته گیرنده‌های شیمیایی درون موهای حسی پای مگس قرار دارد.
- پ) هر واحد بینایی در چشم ملخ با داشتن یک قرنیه، یک عدسی و تعدادی گیرنده نوری، یک تصویر موزاییکی ایجاد می‌کنند.
- ت) بعضی از مارها، دارای گیرنده‌هایی در جلو و زیر چشم برای تشخیص پرتو فروسرخ می‌باشند.

(۴) صفر

۱ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

۸۶- چند مورد، در ارتباط با نوعی حس ویژه در انسان که بیشتر اطلاعات محیط پیرامون به کمک آن دریافت می‌شود، صحیح است؟

- الف) با انقباض ماهیچه‌های شعاعی عنیبه، سطح بیشتری از عدسی در معرض نور مستقیم قرار خواهد گرفت.
- ب) در بخشی از شبکیه که در امتداد محور نوری کره چشم قرار دارد، در اکثر گیرنده‌های نوری بخش انتقال دهنده پیام عصبی بلندتر است.
- ج) بخشی از شبکیه که در مشاهده آن به کمک دستگاهی ویژه تیره‌تر دیده می‌شود، فاقد گیرنده‌های نوری می‌باشد.
- د) با انقباض یاخته‌های ماهیچه‌ای ضخیم‌ترین بخش لایه میانی کره چشم، تارهای آویزی کشیده می‌شوند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۷- کدام عبارت نادرست می‌باشد؟

«در یک انسان سالم و بالغ، هنگام ورود هوای ذخیره دمی به درون شش‌ها می‌توان گفت .....»

- ۱) فاصله بین دو خط Z در تارچه‌های موجود در یاخته‌های ماهیچه‌ای عضله گردن، کاهش یافته است.
- ۲) در ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی، اکتین‌ها، بیشترین همپوشانی را با میوزین‌ها دارند.
- ۳) میزان یون کلسیم درون تارچه‌های یاخته‌های ماهیچه‌ای در عضله بین دنده‌ای خارجی زیاد می‌باشد.
- ۴) ناقل عصبی خاصی، به گیرنده‌های پروتئینی خود در سطح یاخته‌های ماهیچه‌ای پرده دیافراگم، متصل می‌باشد.

۸۸- چند مورد، جمله زیر را بهطور مناسب کامل می‌کند؟

«ترشحات غده‌ای که ..... می‌تواند نقشی ..... با .....»

- الف) درون گودی در استخوان جمجمه جای دارد - مشابه - عامل محرک تقسیم یاخته‌ها داشته باشد.
- ب) بخش مرکزی آن ساختار عصبی دارد - مخالف - هورمونی داشته باشد که از غده‌ای در زیر معده و موازی با آن ترشح می‌شود.
- پ) شکلی شبیه سپر دارد - مشابه - بعضی هورمون‌های کوچک‌ترین بخش هیپوفیز داشته باشد.
- ت) بیشترین تعداد را در بدن دارد - مخالف - جاذبه، در تغییر تراکم توده استخوانی داشته باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۹- کدام گزینه در رابطه با ماهیچه‌ای که با انقباض خود، باعث بالا (جلو) رفتن ساعد دست، در حالت ایستاده می‌شود، عبارت درستی را بیان کرده است؟

- (۱) همانند ماهیچه متقابل خود، به استخوان زند زیرین متصل است.
- (۲) زمانی که ساعد دست در حال پاییز (عقب) آمدن است، طول سارکومرهای آن از حد عادی کمتر می‌شود.
- (۳) همانند ماهیچه سهسران، دارای یاخته‌هایی است که در دوران جنینی از به هم پیوستن چند یاخته حاصل شده‌اند.
- (۴) برخلاف ماهیچه متقابل خود، پس از برخورد دست به جسم داغ در سیناپس آن با یاخته عصبی نخاع ناقل عصبی تحریکی مشاهده می‌شود.

۹۰- کدام گزینه در مورد هر هورمون دارای گیرنده در یاخته‌های استخوانی در یک انسان سالم و بالغ درست است؟

- (۱) با تغییر شکل دادن ویتامین D، میزان فعالیت بخشی از لوله گوارش دارای چین‌های حلقوی را افزایش می‌دهد.
- (۲) با عبور از حداقل دو لایه غشای فسفولیپیدی، وارد نوعی بافت پیوندی شده که به طور منظم و یک‌طرفه جریان دارد.
- (۳) با تجزیه یاخته‌های دارای رشته‌های سیتوپلاسمی در اطراف مجرای هاورس، باعث افزایش میزان کلسیم خون می‌شود.
- (۴) میزان ترشح آن از غده هیپوفیز پیشین تحت تاثیر هورمون‌های مترشحه از هیپوتالاموس به مویرگ‌های پیوسته نمی‌باشد.

زیست‌شناسی (۲) - آشنا

۹۱- در دندربیت یک نورون تحریک نشده، در حالت آرامش .....

(۱) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا، صفر میلی ولت می‌باشد.

- (۲) یون‌های Na^+ از طریق کانال‌های نشتشی فقط از یاخته خارج می‌شوند.
- (۳) نسبت به پایان پتانسیل عمل، پمپ سدیم - پتانسیم انرژی زیستی کمتری مصرف می‌کند.
- (۴) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا، به صورت اختلاف پتانسیل بیرون یاخته نسبت به درون یاخته مطرح می‌شود.

۹۲- در مغز انسان بخشی که، ..... معادل بخشی از مغز گوسفند است که ..... قرار دارد.

- (۱) مرکز تقویت و پردازش اولیه اغلب پیام‌های حسی است- در لبه پایین بطن سوم
- (۲) جزئی از مغز میانی محسوب می‌شود- در قسمت پشتی غده اپیفیز
- (۳) نیمکرهای مخ را به هم متصل می‌کند- بالاتر از رابط پینه‌ای
- (۴) حاوی درخت زندگی است- بین بصل النخاع و مخچه

۹۳- کدام گزینه در رابطه با فردی مبتلا به نوعی بیماری چشمی که پرتوهای نور به طور نامنظم به شبکیه‌اش می‌رسند، به طور حتم درست است؟

(۱) سطح قرنیه چشم این فرد، کاملاً کروی و صاف نمی‌باشد.

(۲) انعطاف‌پذیری عدسی چشم در این فرد کاهش یافته است.

(۳) کره چشم این فرد از حالت معمولی، کوچکتر است.

(۴) این فرد تصویر را مشاهده می‌کند اما تصویر واضح نیست.

۹۴- کدام عبارت‌های زیر، در مورد گوش انسان درست است؟

الف) استخوانی که کف آن روی دریچه بیضی قرار دارد، با استخوان چکشی مفصل شده است.

ب) استخوان چکشی گوش، از دو نقطه متفاوت توسط بافت پیوندی به استخوان گیجگاهی متصل شده است.

پ) مؤک‌های گیرنده‌های بخش دهیزی گوش برخلاف بخش حلزونی گوش، به طور کامل درون ماده ژلاتینی واقع شده‌اند.

ت) در گوش میانی برخلاف گوش بیرونی، مجرایی وجود دارد که تنها بخشی از آن با استخوان گیجگاهی محافظت شده است.

(۴) الف، پ

(۳) ب، ت

(۲) ب، پ

(۱) الف، ت

..... ۹۵- استخوان

(۱) بند انگشت شست دست برخلاف استخوان‌های مج، کوتاه است.

(۲) جمجمه برخلاف استخوان مهره، دارای بافت استخوانی فشرده است.

(۳) نیم لگن در اتصال استخوان ران به تنہ نقش دارد.

(۴) نازک‌تر در محل زانو با استخوان ران مفصل دارد.

۹۶- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در بدن انسان سالم و بالغ، در طی انقباض ماهیچه دو سر بازو، .....»

(۱) با اتصال ناقل عصبی به گیرنده‌های خود در سطح تار ماهیچه‌ای، یک موج تحریکی در طول غشای تار ایجاد می‌شود.

(۲) با اتصال پروتئین‌های میوزین به اکتین و تغییر شکل آن، خطوط $\mathbb{Z}$ سارکومر به هم نزدیک می‌شوند.

(۳) کوتاه شدن طول سارکومرها به دنبال کوتاه شدن طول پروتئین‌های میوزین و اکتین صورت می‌گیرد.

(۴) با تحریک یاخته ماهیچه‌ای، سرهای پروتئین‌های میوزین به رشته‌های اکتین متصل می‌شوند.

۹۷- کدام عبارت درباره اسکلت جانوران درست است؟

(۱) در حشرات برخلاف عروس دریایی، اسکلت دارای نقش حفاظتی نیست.

(۲) ساختار استخوان پرندگان، بسیار شبیه ساختار استخوان انسان است.

(۳) در اسکلت کوسه ماهی برخلاف اسکلت پرندگان، غضروف وجود دارد.

(۴) حلزون برخلاف عروس دریایی، اسکلت آبایستایی دارد.

۹۸- هر پیک شیمیابی تولیدی در یاخته‌های عصبی، چه مشخصه‌ای دارد؟

(۱) به منظور رسیدن به یاخته هدف خود مسافت زیادی را در جریان خون طی می‌کند.

(۲) جهت اتصال به گیرنده خود در یاخته هدف، از غشای فسفولیپیدی یاخته هدف عبور می‌کند.

(۳) همzمان با خروج از پایانه آسه یاخته عصبی، بر تعداد فسفولیپیدهای غشای یاخته اثر افزایشی دارد.

(۴) توسط برخی آنزیمهای ترشح شده از یاخته‌های عصبی، در خارج یاخته، تجزیه شده و از فضای سیناپسی تخلیه می‌شود.

۹۹- در یک مرد ۴۵ ساله، در صورت کمبود هورمون ..... می‌توان ..... را مشاهده نمود.

(۱) رشد - کاهش رشد طولی استخوان‌های دارای مغز زرد استخوان

(۲) مترشحه از غده‌ی اپیفیز در پایین برجستگی‌های چهارگانه - اختلال در تنظیم ریتم‌های شبانه‌روزی

(۳) های مترشحه از بخش مرکزی غده‌ی فوق کلیه - افزایش شدید قطر نای و نایشه‌ها

(۴) پرولاکتین - اختلال در فرایندهای دستگاه تولید مثل

۱۰۰- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در بدن هر فرد سالم، به دنبال افزایش ترشح هورمون انسولین در خون، قطعاً .....»

الف) بر میزان تولید انرژی در سلول‌های بدن افزوده می‌شود.

ب) میزان فعالیت برخی پروتئین‌های غشایی تغییر می‌کند.

ج) میزان ترشح هورمون گلوکagon از پانکراس افزایش می‌یابد.

د) در هر سلول زنده بدن انسان، تولید گلیکوزن افزایش می‌یابد.

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲) - طراحی

فیزیک (۲)
الکتریسیته ساکن
(صفحه‌های ۱ تا ۳۸)

- ۱۰۱ - اگر دو جسم A و B به هم نیروی ریاضی الکتریکی وارد کنند، در این صورت چند عبارت از عبارت‌های زیر در مورد این

دو جسم می‌تواند صحیح باشد؟

الف) هر دو جسم باردار با بارهای همنام‌اند.

ب) یکی باردار و دیگری خنثی است.

ج) هر دو جسم باردار با بارهای ناهم‌نام‌اند.

د) هر دو جسم بدون بار هستند.

۴ (۴)

۳ (۳)

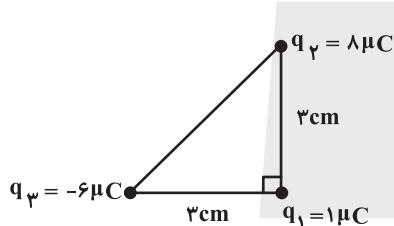
۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۰۲ - سه ذره باردار مطابق شکل زیر در سه رأس مثلث قائم‌الزاویه‌ای ثابت شده‌اند. برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار $q_1 = 1\ \mu C$ از طرف دو بار دیگر چند

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}) \text{ نیوتون است؟}$$

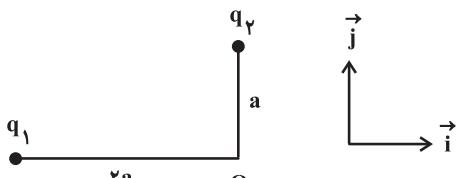
۱۰۰ (۱)

۱۰۰ (۲)

۱۲۰ (۳)

۶۰\sqrt{2} (۴)

- ۱۰۳ - در شکل زیر، اگر میدان الکتریکی برایند در نقطه O از طرف بارهای q_1 و q_2 در SI به صورت $\vec{E} = (-6)\vec{i} + 8\vec{j}\ N/C$ باشد، حاصل کدام است؟

 $\frac{1}{3}$ (۱)

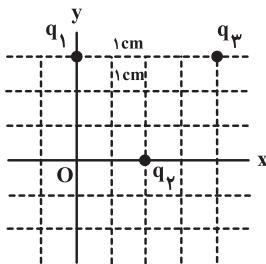
۳ (۲)

 $-\frac{1}{3}$ (۳)

-۳ (۴)

- ۱۰۴ - مطابق شکل سه بار الکتریکی نقطه‌ای $C = 4\mu\text{C}$ و $q_1 = -q_2 = -q_3$ در مکان‌های ثابتی روی صفحه واقع‌اند. اگر میدان الکتریکی حاصل از این سه بار در نقطه O، در SI به صورت $E = (-27\vec{i} - 31\vec{j}) \times 10^7 \text{ N.m}^2/\text{C}^4$ باشد، q چند میکروکولن است؟

کوچک یک سانتی‌متر است.

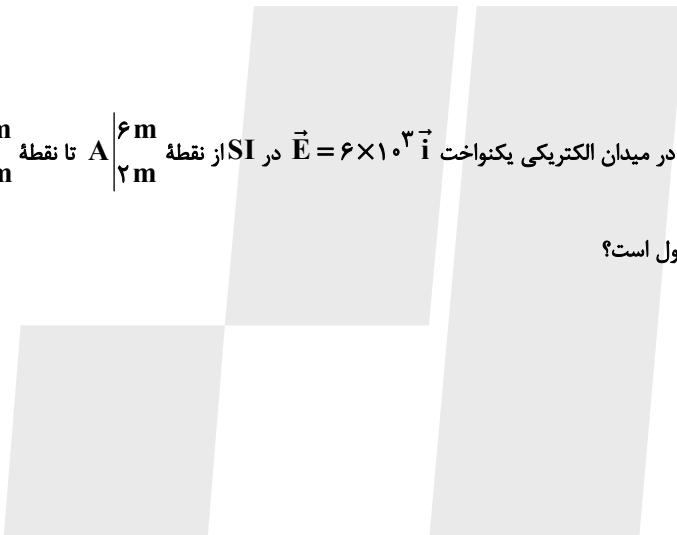
۱۲۵ (۱)

۲۵۰ (۲)

-۱۲۵ (۳)

-۲۵۰ (۴)

- ۱۰۵ - بار الکتریکی نقطه‌ای $q = -5\mu\text{C}$ در میدان الکتریکی یکنواخت $E = 6 \times 10^3 \vec{i}$ در SI از نقطه A تا نقطه B جابه‌جا شده است. تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی بار q چند ژول است؟

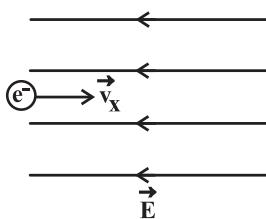
+۰ / ۱۲ (۱)

+۰ / ۲۴ (۲)

-۰ / ۱۲ (۳)

-۰ / ۲۴ (۴)

- ۱۰۶ - مطابق شکل زیر، الکترونی با سرعت افقی $v_x = 2 \times 10^6 \vec{i} \text{ m/s}$ وارد فضای میدان الکتریکی یکنواخت افقی و به بزرگی ۴۵۵ می‌شود. سرعت الکترون پس از ۶۰ سانتی‌متر جابه‌جایی افقی در خلاف جهت میدان الکتریکی چند متر بر ثانیه است؟

$e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$ و $m_e = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$ و از نیروی وزن صرف‌نظر شود.

۱۰۶ (۱)

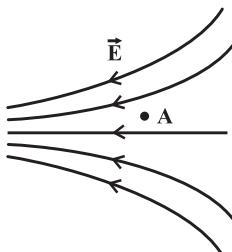
2×10^6 (۲)

10^7 (۳)

2×10^7 (۴)

۱۰۷ - شکل زیر خطوط میدان الکتریکی را در ناحیه‌ای از فضا نشان می‌دهد. کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(۱) اگر بار مثبت از نقطه A رها شود، اندازه نیروی الکتریکی وارد بر آن کاهش می‌یابد.

(۲) اگر بار منفی از نقطه A رها شود، به طور خوبه‌خودی در خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت می‌کند.

(۳) اگر بار مثبت از نقطه A رها شود، به سمت پتانسیل الکتریکی کمتر حرکت خواهد کرد.

(۴) اگر بار منفی از نقطه A رها شود، انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می‌یابد.

۱۰۸ - مطابق شکل زیر، یک قطره روغن در فضای بین دو صفحه با فاصله 8 cm که به اختلاف پتانسیل $V^4 = 10^4 \text{ V}$ وصل شده‌اند، معلق مانده است. اگر جرم قطره روغن $8 \times 10^{-15} \text{ kg}$ باشد، این قطره ... الکترون ... .

$$(e = 1/16 \times 10^{-19} \text{ C}) \quad g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

(۱) ۴، گرفته است.

(۲) ۴، از دست داده است.

(۳) ۵، گرفته است.

(۴) ۵، از دست داده است.

۱۰۹ - بار الکتریکی ذخیره شده در یک خازن برابر با $C = 4 \mu\text{F}$ است. اگر بار خازن 50 درصد افزایش یابد، انرژی ذخیره شده در آن 1 Joule افزایش می‌یابد. ظرفیت این خازن چند میکروفاراد است؟ (پدیده فروبریش رخ نمی‌دهد).

۰/۵(۴)

۰/۱(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۱۰ - دو صفحه خازن تختی که بین صفحه‌های آن هوا قرار دارد به یک باطنی متصل است. در این حالت اگر بین صفحه‌های خازن را با دیالکتریکی به طول کامل

پر کنیم، به ترتیب از راست به چپ، بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن، انرژی ذخیره شده در خازن و بار الکتریکی ذخیره شده در آن چه تغییری

می‌کند؟

(۲) افزایش، افزایش، افزایش

(۱) ثابت، افزایش، افزایش

(۴) ثابت، کاهش، کاهش

(۳) کاهش، افزایش، کاهش

فیزیک (۲) - آشنا

۱۱۱- چهار جسم خنثای A، B، C و D را مطابق جدول سری الکتریسیته مالشی زیر در نظر بگیرید. جسم A را با جسم C و جسم رسانای B را با

جسم D مالش می‌دهیم. سپس جسم B را با کلاهک الکتروسکوپ بدون باری تماس می‌دهیم. پس از آن، جسم B را دور کرده و جسم C را به کلاهک الکتروسکوپ نزدیک می‌کنیم. مشاهده می‌کنیم که ورقه‌ها ابتدا بسته و سپس باز می‌شوند. بار ورقه‌ها به ترتیب قبل از بسته شدن و پس از باز شدن کدام است؟

انتهای مثبت سری
A
C
B
D
انتهای منفی سری

(۱) منفی - مثبت

(۲) مثبت - مثبت

(۳) منفی - منفی

(۴) مثبت - منفی

۱۱۲- دو گلوله کوچک فلزی مشابه A و B به ترتیب دارای بارهای الکتریکی $q_A = 6\mu C$ و $q_B = -2\mu C$ در فاصله ۶ سانتی‌متری از هم قرار دارند. اگر

گلوله‌ها را به هم تماس داده و سپس در فاصله ۲ سانتی‌متری از هم قرار دهیم، بزرگی نیروی الکتریکی بین آن‌ها نسبت به حالت اول چگونه تغییر می‌کند؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

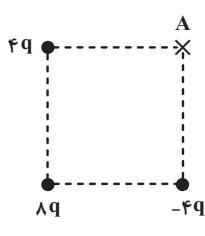
(۲) ۶ نیوتون افزایش می‌یابد.

(۱) ۶ نیوتون کاهش می‌یابد.

(۴) ۹ نیوتون کاهش می‌یابد.

(۳) ۹ نیوتون افزایش می‌یابد.

۱۱۳- در شکل زیر، اندازه میدان الکتریکی خالص حاصل از سه بار الکتریکی نقطه‌ای در مرکز مربع برابر اندازه میدان الکتریکی خالص حاصل از سه بار در

نقطه A است؟

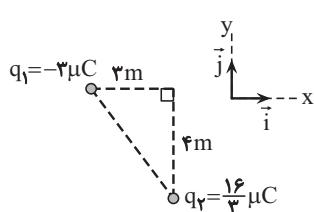
$$\frac{\sqrt{6}}{8}$$

$$\frac{4\sqrt{6}}{3}$$

$$\frac{\sqrt{2}}{4}$$

۲ (۳)

۱۱۴- در شکل زیر، میدان الکتریکی خالص در رأس قائم مثلث در SI کدام است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

$$\vec{E} = 9000 \vec{i} - 12000 \vec{j}$$

$$\vec{E} = -9000 \vec{i} + 12000 \vec{j}$$

$$\vec{E} = -3000 \vec{i} + 3000 \vec{j}$$

$$\vec{E} = 3000 \vec{i} - 3000 \vec{j}$$

۱۱۵- در یک میدان الکتریکی یکنواخت بار بار $\vec{F} = -5\mu C \cdot 5/21 + 5/21 \cdot \vec{E}$ در SI وارد می‌شود. بزرگی میدان الکتریکی چند نیوتن بر کولن است؟

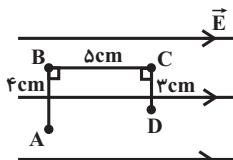
(۴) $1/4 \times 10^7$

(۳) $1/4 \times 10^6$

(۲) $1/4\sqrt{7} \times 10^7$

(۱) $1/4\sqrt{7} \times 10^6$

۱۱۶- مطابق شکل زیر، بار الکتریکی نقطه‌ای $q = -20\mu C$ در میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $5 \times 10^4 N/C$ در مسیر ABCD از نقطه A تا D جابه‌جا می‌شود. انرژی پتانسیل الکتریکی بار طی این جابه‌جایی چند میلی‌ژول و چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) ۰°، افزایش می‌یابد.

(۲) ۶°، کاهش می‌یابد.

(۳) ۵°، افزایش می‌یابد.

(۴) ۵°، کاهش می‌یابد.

۱۱۷- اگر پتانسیل الکتریکی پایانه منفی یک باتری ۱۲ ولتی را ۴- ولت فرض کنیم، پتانسیل الکتریکی پایانه مثبت آن چند ولت خواهد شد؟

-۸ (۴)

-۱۶ (۳)

۸ (۲)

۱۶ (۱)

۱۱۸- اگر انرژی پتانسیل الکتریکی بار q در نقاط A و B به ترتیب $U_B = 1/2mJ$ و $U_A = 0/9mJ$ و پتانسیل الکتریکی نقاط A و B به ترتیب

$V_B = ۷۰V$ و $V_A = ۹۰V$ باشد، آنگاه q بر حسب میکروکولن کدام است؟

-۲۵ (۴)

۱۵ (۳)

۲۵ (۲)

-۱۵ (۱)

۱۱۹- اگر اختلاف پتانسیل بین صفحات خازنی به ظرفیت $F_{\text{میکروکولن}} = ۴\mu F$ را به $۲۸V$ برسانیم، بر بار الکتریکی آن $C = ۴\mu F$ افزوده می‌شود. بار اولیه خازن چند میکروکولن بوده است؟

۱۸۰ (۴)

۱۴۰ (۳)

۱۰۰ (۲)

۶۰ (۱)

۱۲۰- خازن تختی را که فضای بین دو صفحه آن با دیالکتریک با ثابت $K = ۴$ بهطور کامل پُر شده است، با ولتاژ V باردار کرده و سپس از مولد جدا می‌کنیم.

اگر با جابه‌جایی صفحات خازن در مقابل یکدیگر، مساحت مشترک صفحات خازن را نصف کنیم و دیالکتریک میان صفحات را برداریم، ظرفیت خازن، اندازه

میدان الکتریکی یکنواخت بین صفحات خازن و انرژی الکتریکی ذخیره شده در خازن به ترتیب از راست به چه چند برابر می‌شوند؟

(۲) $\frac{1}{8}, \frac{1}{8}$

(۱) $۸, ۸$

(۴) $\frac{1}{8}, \frac{1}{8}$

(۳) $\frac{1}{8}, \frac{1}{8}$

۱۰ دقیقه

شیمی (۲) - نگاه به آینده

شیمی (۲)

قدر هدایای زمینی را

بدانیم

(کل فصل ۱)

صفحه‌های ۱ تا ۵۰

۱۲۱- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) با گسترش دانش تجربی، شیمی‌دان‌ها دریافتند که گرما دادن به مواد و افزودن آن‌ها به یکدیگر سبب تغییر و گاهی بهبود خواص می‌شود.

(۲) گسترش صنعت خودرو مدبون شناخت و دسترسی به فولاد است و پیشرفت صنعت الکترونیک بر اجزایی مبتنی است که از موادی به نام نیمه‌رسانها ساخته می‌شوند.

(۳) منابع شیمیایی در جهان به طور یکنواخت پخش نشده‌اند و این پراکندگی منابع باعث پیداش تجارت جهانی شده است.

(۴) مقایسه برآورد میزان تولید یا مصرف نسبی برخی مواد در سال ۲۰۳۰ میلادی به صورت «سوخت‌های فسیلی < مواد معدنی > فلزها» است.

۱۲۲- با توجه به عناصر رو به رو، چند مورد از عبارت‌های زیر درست‌اند؟

C
۱۴ Si
۳۲ Ge
۵۰ Sn
۸۲ Pb

(الف) شمار الکترون‌ها در نخستین زیرلایه با آخرین زیرلایه اتم آن‌ها، یکسان است.

(ب) شمار عناصر شبه فلزی در این گروه دو برابر شمار عناصر نافلزی آن است.

(پ) سه مورد از این عناصر بر اثر ضربه خرد می‌شوند.

(ت) خواص فلزی عنصر سرب از خواص فلزی سایر آن‌ها بیشتر است.

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

۱۲۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) اگرچه همه فلزها در حالت‌های کلی رفتارهای مشابهی دارند، اما تفاوت‌های قابل توجهی میان آن‌ها وجود دارد.

ب) عناصر واسطه به علت داشتن زیرلایه I ، رفتار شیمیایی کاملاً متفاوتی با عناصر دسته S و P دارند.

پ) سدیم و آهن دو فلز شناخته شده هستند که در هوای کاملاً خشک نیز به راحتی با اکسیژن هوا اکسید می‌شوند.

ت) فلزات قلیایی نرم هستند و به راحتی با چاقو بریده شده و سطح تازه بریده آن‌ها در هوا به کندی تیره می‌شود.

ث) چون طلا به مرور زمان جلای خود را از دست نمی‌دهد، در ساخت گنبدها اماکن مقدس استفاده می‌شود.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۱۲۴- کدام گزینه نادرست است؟

۱) اگر آرایش الکترونی یون تک اتمی A^{2+} به 2p^6 ختم شود، اتم A در دوره سوم و گروه دوم جدول دوره‌ای قرار دارد.

۲) کاتیون پایدار نخستین فلز واسطه دارای بار « $3+$ » بوده و از این عنصر در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها استفاده می‌شود.

۳) شمار الکترون‌های زیرلایه 3d در Fe^{26} دو برابر شمار الکترون‌های زیرلایه 3d در کاتیون X^{2+}_{23} است.

۴) در آرایش الکترونی برخی از کاتیون‌های پایدار فلزهای واسطه دوره چهارم جدول تناوبی، زیرلایمای با $n=4$ و $l=0$ دارای الکترون است.

۱۲۵- کدام گزینه درست است؟

۱) اگر واکنش «... $\rightarrow \text{Na}_2\text{O} + \text{Fe}$ ...» انجام‌پذیر نباشد، می‌توان نتیجه گرفت که واکنش‌پذیری فراورده‌های فرضی آن از واکنش‌دهنده‌ها کمتر است.

۲) واکنش‌پذیری هر عنصر به معنای تمایل اتم آن عنصر به از دست دادن الکترون می‌باشد.

۳) در زنگ آهن کاتیون Fe^{3+} وجود دارد و با انحلال آن در هیدروکلریک اسید محلولی سبز رنگ به دست می‌آید.

۴) آهن فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون دارد.

۱۲۶- با توجه به واکنش زیر، به ازای تجزیه چند گرم کلسیم کربنات با خلوص 80% درصد، 352 گرم از جرم مواد درون ظرف واکنش، کاسته می‌شود؟ ($\text{Ca} = 40$ ، $\text{O} = 16$ ، $\text{C} = 12$: g.mol^{-1})

حال انجام است.)

۱۰۰۰ (۱)

۷۸۵ (۲)

۶۴۰ (۳)

۵۰۳ (۴)

۱۲۷- به جای a، b و c به ترتیب کدام موارد را می‌توان قرار داد؟

- a گریس واژلين
- b اوکتان دکان
- c هپتان نونان

(۱) گران روی، نقطه جوش، فرآر بودن

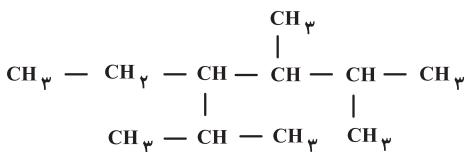
(۲) نقطه جوش، اندازه مولکول، گران روی

(۳) گران روی، فرآر بودن، نقطه جوش

(۴) فرآر بودن، گران روی، اندازه مولکول

۱۲۸- نام آبیاک ترکیب مقابل در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) ۴- پروپیل - ۲، ۳- دی متیل هگزان

(۲) ۳- اتیل - ۲، ۴، ۵- تری متیل هگزان

(۳) ۴- اتیل - ۲، ۳، ۵- تری متیل هگزان

(۴) ۳- پروپیل - ۴، ۵- دی متیل هگزان

۱۲۹- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟ (C = ۱۲, H = ۱: g/mol⁻¹)

الف) از واکنش یک مول بنزن با ۶ گرم هیدروژن، ۸۴ گرم سیکلوهگزان تولید می‌شود.

ب) نفتالن ترکیبی آромاتیک با فرمول C₈H₁₀ است که مدت‌ها به عنوان ضد بید کاربرد داشته است.

پ) در جوش کاربیدی، از سوزاندن گاز اتین دمای لازم برای جوش دادن قطعه‌های فلزی تأمین می‌شود.

ت) فراورده حاصل از واکنش ۲-بوتول با برم مایع، ۲، ۳-دیبرمو بوتن نامیده می‌شود.

(۱) «ب» و «پ»

(۲) «ب» و «ت»

(۳) «الف» و «ت»

(۴) «الف» و «پ»

۱۳۰- یون سولفات موجود در ۲/ ۱ نمونه‌ای کود شیمیایی را با استفاده از یون باریم به‌طور کامل جداسازی کرده و ۲/ ۳۳ گرم باریم سولفات به

دست آمده است. در صد خلوص کود شیمیایی برحسب یون سولفات کدام است؟ (Ba = ۱۳۷, S = ۳۲, O = ۱۶: g/mol⁻¹)

۷۰ (۱)

۷۵ (۲)

۸۰ (۳)

۸۵ (۴)

۱۵ دقیقه

ریاضی (۲) - طراحی

ریاضی (۲)
هندسه تحلیلی و
جبر + هندسه +
تابع

- (از ابتدای فصل ۱ تا انتهای)
 اعمال جبری روی توابع
 (صفحه‌های ۱ تا ۷۰)

۱۳۱ - معادله خطی که محور طول‌ها را در نقطه‌ای به طول ۸ قطع کرده و بر خط $4x + 6y = 1$ عمود است، کدام است؟

$$y = \frac{3}{2}x + \frac{27}{2} \quad (2)$$

$$y = -\frac{2}{3}x + 6 \quad (1)$$

$$y = -\frac{3}{2}x - 12 \quad (4)$$

$$y = -\frac{2}{3}x + \frac{16}{3} \quad (3)$$

۱۳۲ - فاصله دو خط $4x + 5y = 7$ و $4x + 5y = 1$ کدام است؟

$$\frac{10}{\sqrt{41}} \quad (2)$$

$$\frac{3}{\sqrt{41}} \quad (1)$$

$$\frac{1}{\sqrt{41}} \quad (4)$$

$$\frac{5}{\sqrt{41}} \quad (3)$$

۱۳۳ - اگر $x = 2$ جواب معادله $\frac{4x-1}{a-1} + \frac{x+3}{a+x} = 0$ باشد، مقدار a کدام است؟

$$-\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$-\frac{3}{5} \quad (1)$$

$$\frac{5}{3} \quad (4)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

۱۳۴ - در مثلث C ، $\hat{A} = 2\hat{C} = 80^\circ$ و نقطه D داخل مثلث و روی عمودمنصف ضلع AB ، طوری واقع شده است که $\angle ADB = 110^\circ$. زاویه حاده

بین نیمساز داخلی زاویه C و پاره خط AD ، چند درجه است؟

$$55 \quad (2)$$

$$50 \quad (1)$$

$$65 \quad (4)$$

$$60 \quad (3)$$

- ۱۳۵- در ذوزنقه متساوی الساقینی به قاعده‌های ۶ و ۹ واحد و ارتفاع ۳ واحد، امتداد ساق‌ها در نقطه A متقطع‌اند. فاصله نقطه A از قاعده بزرگ‌تر کدام است؟

۹ (۲)

۸ (۱)

۱۰/۵ (۴)

۱۰ (۳)

- ۱۳۶- مثلث قائم‌الزاویه $\hat{A} = 90^\circ$ مفروض است. اندازه ارتفاع وارد بر وتر در این مثلث ۱۲ بوده و این مثلث با مثلثی به طول اضلاع ۳، ۴ و ۵ متشابه است. اندازه وتر مثلث ABC کدام است؟

۱۰ (۲)

۵ (۱)

۲۵ (۴)

۲۰ (۳)

- ۱۳۷- در تابع خطی f ، رابطه $f(x) + 4f^{-1}(x) = 2x + 17$ برقرار است. مقدار $f^{-1}(13)$ کدام است؟

-۳ (۲)

۱۰ (۱)

۶ (۴)

-۵ (۳)

- ۱۳۸- اگر $(2, 5)$ روی تابع خطی $f(x) = ax + 6$ باشد، ضابطه تابع وارون آن یعنی f^{-1} کدام است؟

$$\frac{1}{2}x + 6 \quad (1)$$

$$-2x + 6 \quad (2)$$

$$-2x + 12 \quad (3)$$

$$\frac{1}{2}x + 3 \quad (4)$$

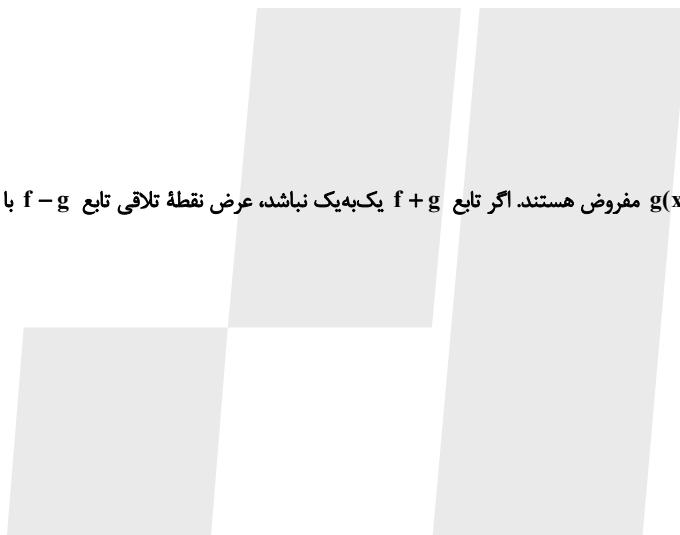
- ۱۳۹ - مطابق شکل، نمودار تابع f مفروض است. اگر با اضافه نمودن نقاط $(n+1, -3m^2)$ و $(m, 4)$ به نمودار این تابع، نمودار جدید نیز

نشانگر یک تابع یکبهیک باشد، آن‌گاه حاصل $m - n$ کدام است؟

-۵ (۴)

- ۱۴۰ - توابع a و $g(x) = ax + 2$ مفروض هستند. اگر تابع $f + g$ یکبهیک نباشد، عرض نقطه تلاقی تابع $f - g$ با وارونش کدام است؟

$\frac{5}{4}$ (۱)

$\frac{4}{5}$ (۲)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$\frac{3}{4}$ (۴)

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورة دوم)

۶ مقر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی اصفهان
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم پور، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

* بر اساس متن زیر از کتاب «فرانک بلت» از «انتشارات فاطمی» به چهار سؤالی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

درست در سال ۱۶۴۲ میلادی، همان سالی که «گالیله» - پیرمردی نابینا، درهم‌شکسته و زندانی در چاردیواری خانه‌ی خود - درگذشت، «ایزاک نیوتون» در انگلستان به دنیا آمد؛ شخصی که علم امروز ما مدیون اوست. نیوتون تحصیلات دانشگاهی را در «کیمبریج» آغاز کرد و تا بیست و سه سالگی، تا شیوع طاعون در انگلستان - که به تعطیلی دانشگاه‌ها منجر شد - زیر نظر استادش «ایزاک بارو»، آنجا ماند. وی هجده ماهی را که در آنجا بود، «بهترین بخش زندگی‌ام، برای ابداع» توصیف کرده است. او در این مدت شاخه‌ای را از ریاضیات که امروزه حساب دیفرانسیل و انتگرال می‌نامیم به وجود آورد، قانون جاذبه‌ی گرانشی را کشف کرد و مجموعه‌ای از مشاهدات بنیادی درباره‌ی ماهیت نور انجام داد و آن‌ها را تفسیر کرد. کمی بعد از بازگشت نیوتون به کیمبریج، بارو کرسی استادی را رها کرد و نیوتون بیست و هفت ساله به جای او به استادی منصوب شد.

تأثیر کار نیوتون نه تنها بر علوم قرن‌های هجدهم و نوزدهم، بلکه بر تفکر غربی در حوزه‌ی فعالیت‌های ذهنی چنان گسترده و عمیق است که حتی به دشواری می‌توان در آن مبالغه کرد. نسل‌های متوالی دانشمندان با ترکیب جامع و احاطه‌یاب اثر ماندگار نیوتون، «اصول ریاضی فلسفه‌ی طبیعی»، به عنوان یک نقطه‌ی عطف، ظاهراً همه‌ی پدیده‌های طبیعی را بر حسب یک نظریه‌ی کامل‌آمکانیکی توضیح دادند و روشن کردند. این فلسفه‌ی جبری را «لاپلاس» در پاسخ به «ناپلئون» که پرسیده بود «خداؤند در کجا این عالم ممکن است قرار بگیرد؟» به‌طور مشخصی بیان کرده است: «من به چنین فرضی نیاز ندارم.»

سه قانون حرکت که نام نیوتون را بر خود دارند، در واقع گزاره‌ها یا احکام بسیار ساده‌ای هستند. ارزش عمیق آن‌ها دقیقاً از این سادگی بنیادی و عمومیتی که در پی دارند، منتج می‌شود. غالباً ارائه‌ی یک نظریه برای توضیح دادن مشاهده‌ای خاص، کار دشواری نیست. ولی اگر هر مشاهده‌ی جدیدی نیازمند یک نظریه‌ی جدید باشد، مطمئناً به سوی دروازه‌های درک طبیعت پیشرفتی نصیبمان نمی‌شود. در واقع می‌توان به اجمال گفت ..... همین وحدت جامع است که به کار نیوتون، زیبایی باشکوهی می‌دهد. جای تعجب نیست که بسیاری از دانشمندان قرن نوزدهم احساس غبن می‌کردند، چرا که متقاعد شده بودند که دیگر هیچ چیزی با اهمیت واقعاً بنیادی که به کشف کردنش بیزد، باقی نمانده است.

- ۲۵۱- کدام معنا برای واژه‌ی «غبن» در انتهای متن بهتر است؟

- (۱) شوق و رغبت
- (۲) کبر و نخوت
- (۳) زیان و افسوس
- (۴) عقل و فراست

- ۲۵۲- چهار داده‌ی زیر، از سالشماری درباره‌ی زندگی نیوتون استخراج شده است. کدام مورد طبق متن بالا درست نیست؟

- (۱) ۱۶۶۱: ورود به دانشگاه کیمبریج برای نخستین بار
- (۲) ۱۶۶۴: انجام آزمایش‌هایی درباره‌ی نور و ماهیت آن
- (۳) ۱۶۶۹: انتصاب به جایگاه استادی دانشگاه کیمبریج
- (۴) شیوع طاعون و ترک دانشگاه

- ۲۵۳- در پاسخ لاپلاس به ناپلئون، منظور از «چنین فرضی» دقیقاً چیست؟

- (۱) نبود خداوند
- (۲) لزوم دخالت امور ماوراء‌الطبیعه در پدیده‌های طبیعت
- (۳) سلب اختیار خداوند در امور طبیعی
- (۴) وجود جهان مادی

- ۲۵۴- جای خالی متن را در بند سوم، کدام گزینه بهتر کامل می‌کند؟

- (۱) اگر نظریه‌ای ابطال پذیر نباشد، علمی نیست و لو به تأیید چند مصدق.
- (۲) کل علم عبارت است از جستجوی وحدت در شباهت‌های پنهان.
- (۳) علم چیزی نیست جز طبقه‌بندی و آن‌چه در طبقه‌بندی نگنجد، علمی نیست.
- (۴) نظریه‌های درست نامحدود است و نظریه‌های کاربردی لزوماً درست نیست.

- ۲۵۵ - متن زیر عمدتاً کدام ویژگی خواجه حافظ شیرازی را نشان می‌دهد؟ متن از کتاب «در طریق ادب» دکتر سعید حمیدیان است.

از میان شاعران نامور تا زمان خواجه و از آنان که آثارشان کامل یا تقریباً کامل به دست ما رسیده، بعد از باباطاهر و خیام و در سنجرش با فردوسی، نظامی، خاقانی، کمال اسماعیل، مولانا و امیرخسرو، حافظ از همگی کمتر سخن سروده است. این را هم همه می‌دانند. یکی از حافظپژوهان با بخش‌کردن شمار کل غزل‌های حافظ بر ماههای عمر مفید شاعری او، نتیجه گرفته که او به طور میانگین، ماهی یک غزل بیشتر نمی‌گفته و احتمالاً بقیه‌ی ایام ماه را صرف اصلاح و تهذیب همان مقدار موجود می‌کرده است.

- (۱) کاهله
 (۲) سهل‌انگاری
 (۳) تواضع

- ۲۵۶ - معنا و لحن ابیات زیر عمدتاً ناظر به موضوع کدام بیت است؟

«اگر از خرقه کس درویش بودی / رئیس خرقه پوشان میش بودی

و گر مرد خدا آن عام چرخی است / بلاشک آسیا معروف کرخی است»

- (۱) تو گندم آسیای گردونی / گر یک من و گر هزار خرواری
 (۲) سخن عشق تو بی آن که برآید به زبانم / رنگ رخساره خبر می‌دهد از حال نهانم
 (۳) دلبر آن نیست که مویی و میانی دارد / بندی خلعت آن باش که آنی دارد
 (۴) دانی ملخ چه گفت چو سرما و برف دید: / «تا گرم جست و خیز شدم نوبت شتاست»

- ۲۵۷ - با حروف به هم ریخته کدام یک از گزینه‌های زیر - به همان تعدادی که هست، بدون کاهش و افزایش - نمی‌توان واژه‌ای به معنای خواسته شده ساخت؟

- (۱) ارزگنی: ناچار
 (۲) آب ب ت ج ر: آزموده‌ها
 (۳) اضمونی: مفهومها
 (۴) آگننی: موزون

- ۲۵۸ - در یک مجتمع بزرگ آموزشی، وقتی کودکان را به دسته‌های سه‌تایی، چهارتایی و پنج‌تایی تقسیم می‌کنیم، هر بار دو دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته جایی ندارند. می‌دانیم تعداد دانش‌آموزان این مجتمع، کمترین عدد چهار رقمی سازگار با شرایط بالاست. اگر این دانش‌آموزان را در دسته‌های هفت‌تایی تقسیم کنیم، چند دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته‌ای جایی ندارند؟

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) دانش‌آموزی باقی نمی‌ماند.

- ۲۵۹ - اعداد طبیعی را به ترتیب، به گونه‌ای دسته‌بندی می‌کنیم که تعداد اعداد هر دسته، از دسته قبلی ۵ تا بیشتر باشد. اولین دسته، یک عضو دارد: $\{1\}$, $\{2, 3, 4, 5, 6, 7\}$, $\{8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18\}$, ...

حاصل جمع عدد آخر دسته پنجم و عدد وسط دسته هفتم کدام است؟

- (۱) ۱۵۱
 (۲) ۱۵۲
 (۳) ۱۵۳
 (۴) ۱۵۴

- ۲۶۰ - در الگوی زیر به جای علامت سوال کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

- ۲۵۲ → ۹۰
 ۳۸۷ → ۱۸۱
 ۴۲۵ → ۱۱۱
 ۳۸۶ → ۱۷۰
 ۱۶۹ → ۱۶۱
 ۳۲۸ → ?
 (۱) ۱۳۰
 (۲) ۱۲۱
 (۳) ۱۳۱
 (۴) ۱۲۲

۲۶۱- دو جدول زیر، فاصله‌های خانه‌ای علی تا خانه‌های دوستانش و فاصله‌های خانه‌های دوستانش علی را با یکدیگر نشان می‌دهد. علی خودرویی با ۴۰ لیتر بنزین و مصرف ۵ لیتر بر کیلومتر دارد و قصد دارد به منزل دو تن از دوستانش برود. او به چند طریق می‌تواند بدون بنزین زدن چنین کاری کند؟

	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
حامد	۰	۲۵	۴۰	۳۲	۶۰
رضا	۲۵	۰	۴۰	۲۰	۳۸
آرش	۴۰	۴۰	۰	۶۰	۳۵
امیر	۳۲	۲۰	۶۰	۰	۹۰
نیما	۶۰	۳۸	۳۵	۹۰	۰

فاصله‌های خانه‌ای علی تا دوستانش (km)

دقّت کنید لزومی ندارد فاصله‌ها در دنیای طبیعی، منطقی باشند.

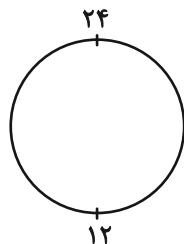
	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
	۵۰	۴۲	۳۰	۳۶	۲۵

فاصله‌های خانه‌ای علی تا دوستانش (km)

۱۰) ۱

۱۲) ۳

۲۶۲- ساعتی عقربه‌ای داریم که به جای ۱۲ ساعت، هر ۲۴ ساعت را روی آن نوشته‌اند. زاویه بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار این ساعت در ساعت

۱۰:۲۴' چند درجه است؟ دیگر ویژگی‌های ساعت با ساعت‌های معمولی تفاوتی ندارد.

۱۲) ۲

۶) ۱

۲۴) ۴

۱۸) ۳

۲۶۳- دقیقاً پنج نقطه داریم که به هر یک، دقیقاً ۲، ۲، ۳، ۳ و ۴ پاره خط وصل شده است. حداقل تعداد پاره خط‌های رسم شده کدام است؟

۷) ۳

۵) ۱

۱۳) ۴

۱۱) ۳

* حسن، حسین، محسن، رضا، منظر، آذر، اعظم و زری، چهار پسر و چهار دختر یک خانواده‌اند. در این خانواده، بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین فرزند

خانواده هر دو پسرند و اگر فرزندان بر اساس سن در کنار یکدیگر قرار بگیرند، هیچ دو پسری کنار هم نخواهند ایستاد. بر این اساس به دو سؤال

بعدی پاسخ دهید. داده‌ها و پاسخ‌های دو سؤال از هم متمایز است.

۲۶۴- اگر آذر فرزند سوم خانواده باشد ...

۱) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۲) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۳) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۴) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۲۶۵ - شخصی بدون داشتن اطلاعاتی خارج از آن‌چه در بالا گفته شد، حدس زده است که زری فرزند دوم و اعظم فرزند ششم خانواده است. طبق دانش

ریاضی، احتمال درست بودن حدس این شخص کدام است؟

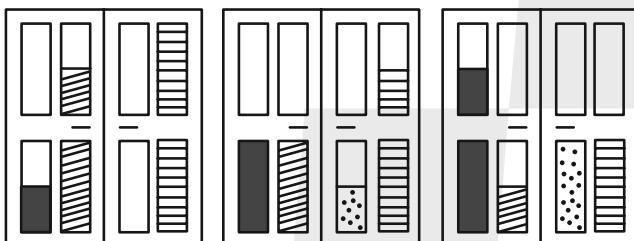
$$\frac{1}{8} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۱)$$

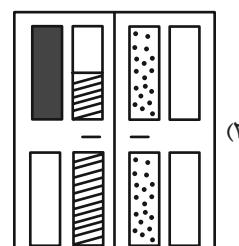
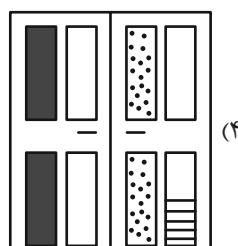
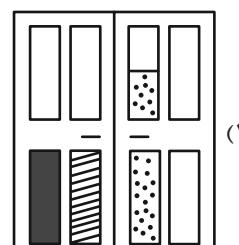
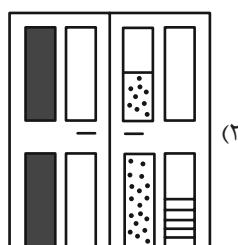
$$\frac{1}{64} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{36} \quad (۳)$$

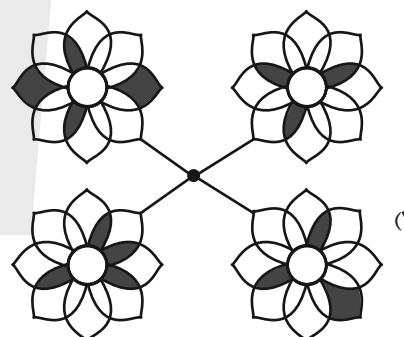
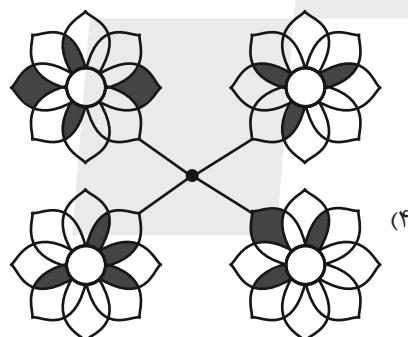
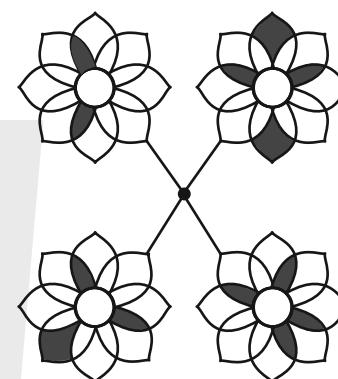
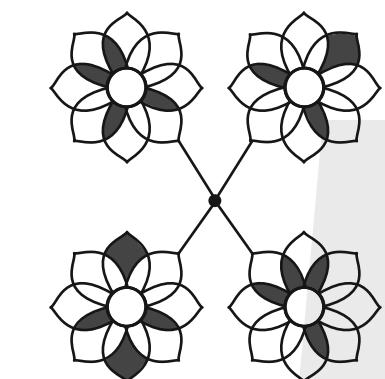
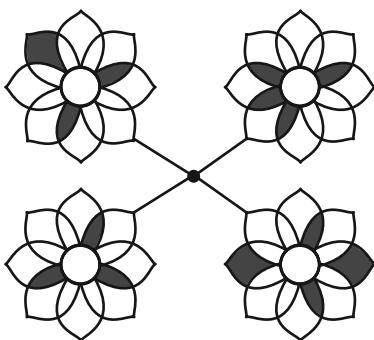
۲۶۶ - کدام گزینه به شکل بهتری جایگزین علامت سؤال الگوی زیر است؟

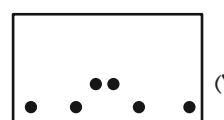
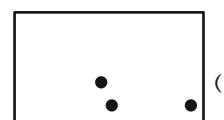
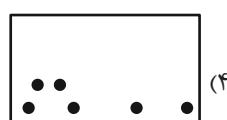
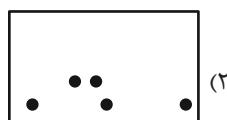
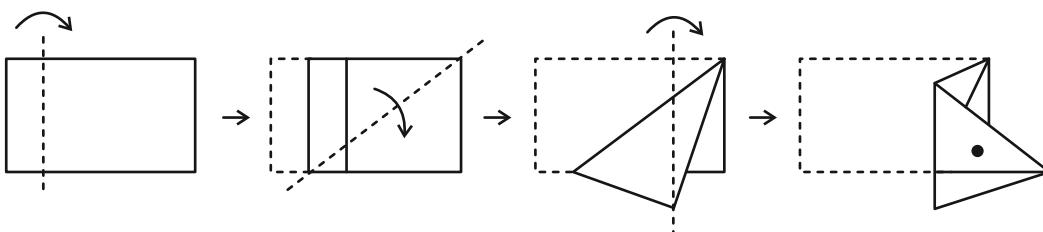
?

- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟ ۲۶۷

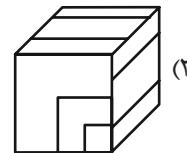
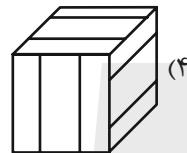
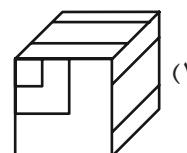
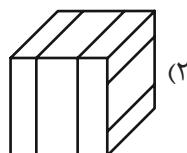
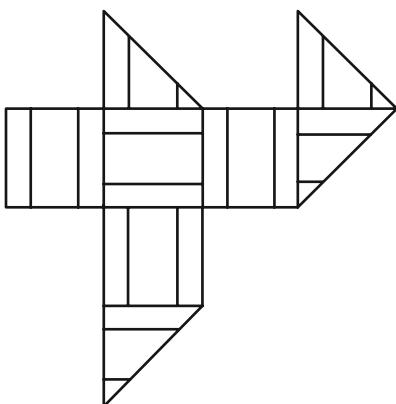

- برگهای را مطابق با مراحل زیر تا و سوراخ کرده ایم. شکل بازشده به کدام گزینه شبیه تر خواهد بود؟ ۲۶۸

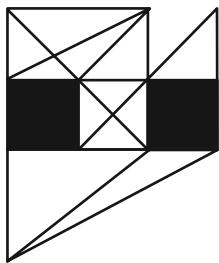

- ۲۶۹- از شکل گسترده زیر کدام مکعب ساخته می شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

- ۲۷۰- در شکل زیر چند مثلث هست که هیچ یک از ضلعهای آنها - کامل یا قسمتی - بر ضلعی از مربعهای رنگی مماس نیست؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۷ (۳)

۸ (۴)

منابع مناسب هوش و استعداد

د ۱۹۵ د ۹۵

دفترچه پاسخ

آزمون ۶ مهر

یازدهم تجربی

۳ کار مهم برای ارزیابی آزمون

- هنگام تحلیل آزمون این ۳ کار مهم را برای ارزیابی بهتر آزمون انجام دهید.
- اولین کار بررسی اشتباهات است. اشتباهات شما بیشترین کمک را در یادگیری به شما می‌کنند.
  - دومین کار بررسی ۲ سؤال ساده‌تر در هر درس است. این دو سؤال را در هر درس حتماً بررسی کنید.
  - سومین کار بررسی سوالات مشابه امتحان در آزمون است. برای دبستانی‌ها ۵ سؤال از ۱۰ سؤال، برای متوجهه‌ای اول ۴ سؤال و برای دبیرستانی‌ها ۳ سؤال در هر درس مشابه امتحانات مدرسه طراحی شده‌اند. امتحانات مدرسه مهم هستند و بهتر است از همین ابتدای سال برای امتحانات آماده شویید.

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینش گروه و مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
ژیستشناسی ۱۹	حسین منصوری مقدم	امیرحسن اسدی - محمدحسن کرمی‌فرد - علیرضا دیانتی - ایلیا اعظمی نژاد - پرهام قبادی	مهسا سادات هاشمی
فیزیک ۱۹	مهردی شریفی	پرهام قبادی - علیرضا رستمی	حسام نادری
شیمی ۱۹	ایمان حسین نژاد	امیرضا حکمت‌نیا، احسان پنجه‌شاهی	سمیه اسکندری
ریاضی ۱۹	محمد بحیرابی	مهردی بحر کاظمی - علیرضا رستمی - پرهام قبادی	عادل حسینی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	امیر رضا حکمت‌نیا
مسئول دفترچه	امیرحسن اسدی
مسئول دفترچه	مدیر گروه: مهیا اصغری مسئول دفترچه: مهسا سادات هاشمی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	سیده صدیقه میر غیاثی
حروف نگاری و صفحه آرایی	حیدر محمدی
ناظر چاپ	

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به سایت [kanoon.ir](#) ، آدرس اینستاگرامی [@kanoon_۱۱t](#) و آدرس تلگرامی [@kanoon_۱۱t](#) مراجعه کنید.

عمیق فاصله بین این دو بخش به حداکثر می‌رسد. قسمت دوم این جمله درباره بازدم عمیق است نه دم!

گزینهٔ ۴: جناغ مرکزی ترین استخوان قفسه سینه است. در دم عمیق فاصله بین این دو بخش به حداکثر می‌رسد. همه ماهیچه‌های یک فرد سالم در حالت استراحت و انقباض انرژی مصرف می‌کنند. چون یاخته‌های زنده نیاز به انرژی دارند!

(تبالات کاری) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۷، ۳۸ و ۴۰ تا ۴۳)

(علی یوهوری)

۴- گزینهٔ ۴

سلول ۱: سلول پوششی سطحی / سلول ۲: سلول ترشح‌کننده ماده مخاطی / سلول ۳: سلول کناری / سلول ۴: سلول اصلی سلول کناری با ترشح کلریدریک اسید، بر روی فعالیت پیسینوژن موثر است. سلول اصلی پیسینوژن را ترشح می‌کند. پیسینوژن پس از تبدیل به پیسین، می‌تواند بر روی پروتئین‌ها مؤثر باشد. (پیسینوژن نوعی پروتئین است و پروتئین‌ها مولکول زیستی‌اند).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: سلول‌های پوششی سطحی و ترشح‌کننده ماده مخاطی می‌توانند در محافظت سلول‌های معده از اسید و آنزیم نقش داشته باشند.

گزینهٔ ۲: در صورتی که فعالیت سلول‌های کناری کاهش پیدا کند، میزان پیسین در معده نیز کاهش پیدا می‌کند اما دقیقاً کنید پیسین نمی‌تواند سبب ایجاد واحدهای سازنده پروتئین (آمینواسید) شود. پیسین با اثر بر پروتئین‌ها، آن‌ها را به رشته‌های کوتاه‌تر (نه آمینواسید) تبدیل می‌کند.

گزینهٔ ۳: همه سلول‌های زنده برای ادامه فعالیت خود، به آنزیم‌های مختلف نیاز دارند.

(کوارش و بذب مواد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۳)

(سید عجمی)

۴- گزینهٔ ۳

با توجه به مفاهیم کتاب درسی بی‌مهرگانی که تبادل گازهای تنفسی را از سطح یاخته‌های بدن خود انجام می‌دهند عبارت‌اند از: هیدر، کرم‌خاکی و ستاره دریایی. با توجه به شکل ۱۸ فصل ۳ کتاب دهم، ساختارهای نرده‌بان مانند منفذ داری که وظیفه انتقال گازهای تنفسی را بین یاخته‌های درونی و محیط بیرون بر عهده دارند، همان نایدیس‌ها هستند که در حشرات وجود دارند. حشرات نمی‌توانند تبادلات گازهای تنفسی را از سطح یاخته‌های بدن خود انجام دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: ماهی‌ها و نوزاد دوزیست مهره‌داران آبیشش داری هستند که تبادل گازهای تنفسی از طریق آبشش‌های این جانوران بسیار کارآمد است. دلیل این کارآمدی این است که جهت حرکت خون در مویرگ‌های موجود در تیغه‌های آبششی و جهت حرکت آب از فواصل بین تیغه‌های آبششی کاملاً برخلاف یکدیگرند.

زیست‌شناسی (۱) - طراحی

۱- گزینهٔ ۱

مورد «پ» درست است.

تعبری گزینه‌ها:

روش‌های انتقال مواد که جایه‌جایی:

(غلامرضا عبدالمجید)

با کمک نوعی پروتئین غشایی صورت می‌گیرد: انتشار تسهیل شده، اسمازو انتقال فعال

در خلاف جهت جهت شبیه غلظت صورت می‌گیرد: انتقال فعال و (اندوسیتوز و اگزوسیتوز)

در جهت شبیه غلظت صورت می‌گیرد: انتشار ساده، انتشار تسهیل شده، اسمازو و (اندوسیتوز و اگزوسیتوز)

با صرف نوعی انرژی صورت می‌گیرد: انتقال فعال و آندوسیتوز و اگزوسیتوز
بررسی موارد:

مورد «الف»: در روش اسمازو امکان عبور مولکول‌های آب از نوعی پروتئین سراسری وجود دارد.

نکته: برای انتقال آب در عرض غشای بعضی یاخته‌های گیاهی و جانوری و غشای واکوئول بعضی یاخته‌های گیاهی، پروتئین‌هایی دخالت دارند که سرعت جریان آب را افزایش می‌دهند. (پس اسمازو ۲ طریق است: غشای فسفولیپیدی و پروتئین‌ها)

مورد «ب»: در آندوسیتوز و اگزوسیتوز پروتئین‌های غشایی نقش مهمی در عبور مواد ندارند. در آندوسیتوز و اگزوسیتوز، مواد می‌توانند در جهت یا خلاف جهت شبیه غلظت جایه‌جا شوند.

مورد «پ»: مطابق نکته مورد «ب»، این فرایندها با تشکیل ریز کیسه‌ها همراه است و به انرژی ATP (راجح‌ترین شکل انرژی) نیاز دارد.

مورد «ت»: در روش انتشار ساده مولکول‌ها به دلیل داشتن انرژی جنبشی (نه انرژی زیستی) می‌توانند منتشر شوند بنابراین در صورتی که مواد به روش انتشار از لایه‌های غشا عبور کنند، یاخته انرژی مصرف نمی‌کند. مولکول‌هایی مانند اکسیژن و کربن دی‌اکسید با این روش از غشا عبور می‌کنند.

(ترکیب) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵ و ۱۰۵)

۲- گزینهٔ ۲

دیافراگم، اصلی‌ترین ماهیچه تنفسی است. در بازدم عمیق فاصله بین این ماهیچه و غدد بنانگوشی به حداقل می‌رسد. در تمام طول تنفس تبادل گازها برقرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: در دم عمیق فاصله بین اولین دنده و حنجره به حداقل می‌رسد.

دقیقت کنید که مقدار حجم ذخیره دمی در همه افراد سه لیتر نیست برای مثال حجم ذخیره دمی نوزاد و فرد بالغ یکی نیست!

گزینهٔ ۳: قسمت پایینی جناغ، بخش نازک آن است. دیافراگم پهن‌ترین ماهیچه تنفسی محسوب می‌شود. با توجه به شکل ۱۳ صفحه ۴۱ کتاب در دم

(ممدرسان، مفغان)

۶- گزینهٔ ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: یاخته‌های خونی قرمز بیشترین یاخته‌های موجود در بخش یاخته‌ای خون می‌باشند و این یاخته‌ها در طی تمایز خود در مغذ استخوان هسته خود را از دست می‌دهند. (قبل از ورود به خون)

گزینهٔ ۲: گرده‌ها قطعات یاخته‌ای بی‌رنگی هستند که از تکه‌تکه شدن یاخته‌های بزرگی به نام مگاکاریوسمیت در مغذ استخوان ایجاد می‌شوند.

مگاکاریوسمیت از یاخته‌های بنیادی میلوبیدی منشا گرفته است.

گزینهٔ ۳: در دوران جنینی یاخته‌های خونی در اندام‌های مانند طحال و کبد نیز تولید می‌شوند و این دو اندام محل تخریب یاخته‌های خونی قرمز آسیب‌دیده یا مرده می‌باشد.

گزینهٔ ۴: یاخته انوزینوفیل (هسته دوقسمتی دمبلی) و بازو فیل (هسته دوقسمتی روی هم افتاده) یاخته‌هایی با هسته دوقسمتی می‌باشند. بازو فیل در سیتوپلاسم خود دارای دانه‌های تیره می‌باشد.

(کلرشن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

(حسن قالمنی)

۷- گزینهٔ ۳

آب نوعی ماده معدنی است که حدود ۹۵ درصد ادرار را تشکیل می‌دهد و در واقع فراوان ترین ماده دفعی معدنی ادرار محسوب می‌شود. رسوب بلورهای اوریکاسید در مفاصل باعث بیماری نقرس می‌شود که با دردناک شدن مفاصل و التهاب آن‌ها همراه است. اوریکاسید همراه با آب به لوله‌های مالپیگی حشرات وارد می‌شود؛ پس در واقع وجه تشابه (نه تمایز) آب و اوریک اسید دفع از طریق لوله‌های مالپیگی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: یون‌ها ذرات بارداری هستند که می‌توانند در ادرار مشاهده شوند. کلیه در خزندگان و پرندگان توانمندی زیادی در بازجذب آب دارد. مثانه دوزیستان هم آب را ذخیره می‌کند و هم یون‌ها را.

گزینهٔ ۲: افراد مبتلا به دیابت بی‌مزه به دلیل برهم خوردن توازن آب و یون‌ها در بدنشان، نیازمند توجه جدی هستند. طبق متن کتاب درسی و نیز شکل ۱۲ صفحه ۷۶ کتاب دهم، امکان بازجذب هم آب و هم یون‌ها از روده ملخ وجود دارد.

گزینهٔ ۴: فراوان ترین ماده دفعی آلی در ادرار، اوره است. آمونیاک، ماده سمی است که در کبد با کربن‌دی‌اکسید ترکیب می‌شود.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۴)

(علی زراعت پیشه)

۸- گزینهٔ ۲

کودهای شیمیایی کمبود مواد مغذی گیاهان را به سرعت جبران می‌کنند و این گیاهان در مبتلا کردن گیاهان به بیماری برخلاف کودهای آلی نقشی ندارند.

گزینهٔ ۲: بی‌مهرگان خشکی‌زی اشاره شده در کتاب درسی عبارت‌اند از: حلزون، ملخ و کرم‌خاکی. در ملخ به دلیل داشتن تنفس نایدیسی، دستگاه گردش مواد نقشی در انتقال گازهای تنفسی ندارد؛ پس همولوف این حشره (که اصلی‌ترین بخش از مایعات محیط داخلی است) نمی‌تواند در انتقال گازهای تنفسی مؤثر باشد. انشعابات پایانی در نایدیس‌ها که در کنار همه یاخته‌های بدن قرار می‌گیرند، بن‌بست بوده و دارای مایعی است که با مرطوب کردن هوای ورودی، تبادلات گازی را ممکن می‌کند.

گزینهٔ ۴: دوزیستان بالغ مهره‌دارانی هستند که در طول زندگی خود از سه ساختار تنفسی (آبشش در دوران نوزادی و شش و پوست پس از بلوغ) برای تنفس استفاده می‌کنند. با توجه به شکل ۱۹ فصل ۳ زیست دهم کاملاً مشخص است در بخشی از شبکه مویرگی زیرپوستی که حاوی خون تیره CO₂ به محیط دفع می‌شود.

(تبارلات کازی) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۵- گزینهٔ ۱

(شروعین معمور علی)

بر طبق شکل‌های زیر سرخرگ کرونری سمت چپ به یاخته‌های ضخیم‌ترین حفره قلبی (طن چپ) و سرخرگ کرونری سمت راست به یاخته‌های دیواره دهلیز راست (نازک‌ترین حفره قلب) خون‌رسانی می‌نماید. تنها مورد «ت» برای تکمیل عبارت نامناسب می‌باشد.

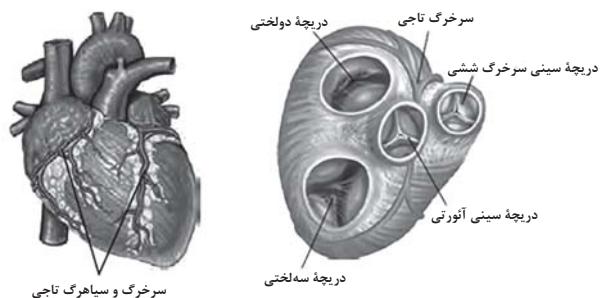
بررسی موارد:

مورد «الف»: هر دو سرخرگ کرونری راست و چپ از ابتدای آئورت منشا می‌گیرند.

مورد «ب»: بر طبق شکل ۴، سرخرگ کرونری چپ برخلاف راست، از پشت سرخرگ ششی عبور می‌نماید.

مورد «پ»: خون‌رسانی به دریچه دولختی که از دو قطعه آویخته تشکیل شده است برעהده سرخرگ کرونری چپ می‌باشد.

مورد «ت»: هر دو گره شبکه هادی در دیواره پشتی دهلیز راست قرار گرفته‌اند و توسط سرخرگ کرونری راست خون‌رسانی می‌شوند.

(کلرشن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۰)

مورد «ت»: یاخته‌هایی از پوست که در انتقال مواد در آوندهای چوبی نقش دارند، همان یاخته‌های درون پوستی هستند. توجه کنید که یاخته‌های معتبر یاخته درون پوستی می‌باشد که در ایجاد فشار ریشه‌ای نقش دارد ولی فاقد چوب پنهان در دیواره خود می‌باشد.

(بنیاب و انتقال مواد در گیاهان) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۸)

زیست‌شناسی (۱) - آشنا

(کتاب آمیخته)

۱۱- گزینه «۴»

محترمه‌انه بودن اطلاعات ژئو و نیز اطلاعات پزشکی افراد و حقوق جانوران از موضوع‌های اخلاق زیستی هستند.

(دبای زنده) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۳ و ۴)

(کتاب آمیخته)

۱۲- گزینه «۳»

ششمین سطح از سطوح سازمان‌بندی حیات، جمعیت بوده که نسبت به اجتماع (پایین‌ترین سطحی که تعامل بین گونه‌های مختلف را در خود جای می‌دهد) گسترده‌تر نمی‌باشد.

(دبای زنده) (زیست‌شناسی ا، صفحه ۱)

(کتاب آمیخته)

۱۳- گزینه «۴»

در همه لایه‌های دستگاه گوارش بافت پیوندی سست وجود دارد و همان‌طور که می‌دانید در همه بافت‌ها، یاخته‌ها به طور دائم در حال تبادل مواد با مایع بین یاخته‌ای هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها در مورد لایه مخاطی صحیح است.

گزینه «۲»: تنها در مورد لایه بیرونی صحیح است.

گزینه «۳»: تنها در مورد لایه‌های زیر مخاط و ماهیچه‌ای صحیح است.

(گوارش و بنیاب مواد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

(کتاب آمیخته)

۱۴- گزینه «۱»

سازوکار تهییه از نوع پمپ فشار مثبت مربوط به جانور مهره‌داری مانند قریب‌الغه است. در مهره‌داران لوله گوارش وجود دارد و حریان یک‌طرفه غذا از دهان به سوی انتهای روده (مخرج) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ماهی‌ها، مثال نقض هستند.

گزینه «۳»: هیدر گوارش برخلاف یاخته‌ای دارد ولی ساختار تنفس ویژه‌ای ندارد.

گزینه «۴»: ستاره دریایی فاقد شبکه مویرگی زیرپوستی است.

(تبارلات کلزی) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کودهای آلی به نیازهای جانداران شبهات‌های بیشتری دارند. از معایب این کودها احتمال آلودگی به عوامل بیماری‌زا است. استفاده بیش از حد آن‌ها به گیاهان آسیب کمتری می‌زند.

گزینه «۳»: کودهای زیستی به تکثیر باکتری‌ها وابسته است. این کود معمولاً با کود دیگری به خاک اضافه می‌گردد نه الزاماً

گزینه «۴»: کودهای آلی شامل بقایای در حال تجزیه جانداران می‌باشند اما کودهای شیمیایی با شسته شدن و وارد شدن به آب‌ها باعث مرگ جانوران آبری می‌شوند.

(بنیاب و انتقال مواد در گیاهان) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(ممکر امین یکی)

هر سه فرایند تراوش، ترشح و بازجذب می‌توانند بدون مصرف مستقیم انرژی زیستی صورت بگیرند. این فرایندها در مجموع سبب ایجاد ادرار و تعیین ترکیب نهایی آن می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تراوش، نیروی لازم را برای جابه‌جایی مواد از فشار خون تأمین می‌کند در ترشح و بازجذب فشار خون عامل جابه‌جایی ترکیبات نمی‌باشد.

گزینه «۲»: تناسب ساختار کلافک و کپسول بومن به منظور انجام هر چه بهتر فرایند تراوش است. پدیده ترشح و بازجذب در کلافک و کپسول بومن صورت نمی‌گیرد.

گزینه «۳»: دقت داشته باشید که کلافک تنها در فرایند تراوش نتش دارد.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(علی رفیعی)

۱۰- گزینه «۱»

مواد «الف» و «ب» صحیح می‌باشند.

بررسی موارد:

مورد «الف»: طبق شکل ۱۲ صفحه ۱۰۶ کتاب درسی، خارجی‌ترین لایه استوانه آوندی که در قسمت داخلی درون پوست قرار دارد می‌تواند با آوند چوبی و آوند آپکشی در تماس باشد.

مورد «ب»: عامل اصلی انتقال شیره خام مکشی است که در اثر تعرق ایجاد می‌شود. بیشتر تعرق گیاهان از روزندهای برگ انجام می‌شود. یاخته‌های نگهبان روزنه در سامانه پوششی قرار دارند که وظیفه آن حفاظت از اندام گیاهی می‌باشد.

مورد «پ»: نیروی دگرچسبی و همچسبی باعث پیوستگی ستون آب درون آوندچوبی می‌شود پس به دنبال کاهش بخار آب در فضای خالی میان برگ به انتقال ستون آب کمک می‌کند.

سرعت تولید گویچه‌های قرمز را زیاد کند. این هورمون به طور طبیعی به مقدار کم ترشح می‌شود تا کاهش معمولی تعداد گویچه‌های قرمز را جبران کند. اما هنگام کاهش مقدار اکسیژن خون، این هورمون افزایش می‌یابد که این حالت در کم خونی، بیماری‌های تنفسی و قلبی، ورزش‌های طولانی یا قرار گرفتن در ارتفاعات، ممکن است رخ دهد.

(نتیجه امنی و دفع مواد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۲۲، ۶۰، ۶۲، ۶۳ و ۷۵)

(کتاب آمیخته)

۱۹- گزینه «۱»

فقط مورد ج عبارت را به درستی تکمیل می‌کند. همه ریزوپیومها قادر به ثبت نیتروژن هستند، ولی قادر به فتوسنتر نیستند. (بنابراین سبزینه ندارند)

بررسی سایر موارد:

- الف: هیچ کدام قادر به تبدیل یون‌های آمونیوم به نیترات نیستند.
- ب: همه ریزوپیومها و بعضی سیانوباكتری‌ها (نه همه سیانوباكتری‌ها) قادر به ثبت نیتروژن‌اند.
- د: برخی سیانوباكتری (ثبت نیتروژن) با آزولا همزیستی دارند.

(پژوهش و انتقال مواد در کیاهان) (زیست‌شناسی ا، صفحه ۱۰۳)

(کتاب آمیخته)

۲۰- گزینه «۴»

در کلروپلاست (سبزدیسه) علاوه بر کلروفیل (سبزینه) کاروتینوئید هم وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌های ۱ و ۲: کاروتینوئیدها در کلروپلاست (سبزدیسه) و کرومپلاست وجود دارند.

گزینه «۳»: رنگ قرمز ریشه چغندر قند به علت وجود آنتوسیانین در واکوئول است. کاروتین نیز نوعی کاروتینوئید است.

(از یافته تأیید) (زیست‌شناسی ا، صفحه ۸۳)

(کتاب آمیخته)

۱۵- گزینه «۲»

به دلیل بافت پیوندی عایق بین دهلیزها و بطن‌ها، انتشار تحریک از دهلیزها به بطن‌ها، فقط از طریق بافت گرهی صورت می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زایش تحریکات طبیعی قلب در فرد بالغ مربوط به گرده سینیوسی- دهلیزی یا همان گرده پیشاہنگ است.

گزینه «۳»: گرده اول بزرگ‌تر از گرده دوم است.

گزینه «۴»: تارهای ماهیچه‌ای خاص در دیواره‌ی بین دو بطن، دسته‌های قطورتری با سرعت هدایت بسیار بالایی ایجاد می‌کنند.

(کلردن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ا، صفحه ۵۲)

(کتاب آمیخته)

۱۶- گزینه «۲»

مویرگ‌های مغز ممکن است هیچ منفذی نداشته باشند.

(کلردن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۵۵ و ۵۷)

(کتاب آمیخته)

۱۷- گزینه «۱»

A- سرخرگ آوران، B- سرخرگ واپران

C- کپسول بومن، D- لوله پیچ خورده نزدیک

سرخرگ آوران نسبت به سرخرگ واپران قطر بیشتری دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سرخرگ واپران همانند سرخرگ آوران دارای خون روشن است.

گزینه «۳»: تراوش نخستین مرحله تشکیل ادرار است.

گزینه «۴»: یاخته‌های لوله پیچ خورده نزدیک دارای ریز پرز هستند.

(نتیجه امنی و دفع مواد زائد) (زیست‌شناسی ا، صفحه ۷۳)

(کتاب آمیخته)

۱۸- گزینه «۱»

در بدن ما تنظیم میزان گویچه‌های قرمز، به ترشح هورمونی به نام

اریتروپویتین بستگی دارد. این هورمون توسط گروه ویرهای از یاخته‌های

کلیه و کبد به درون خون ترشح می‌شود و روی مغز استخوان اثر می‌کند تا

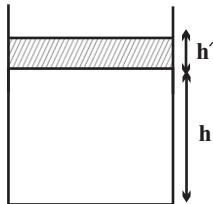
$$P_{\text{کل}} = \rho gh + P_0 \rightarrow P_{\text{کل}} = 20\rho gh$$

$$20\rho gh = \rho gh + P_0 \Rightarrow 19\rho gh = P_0$$

$$\Rightarrow 19 \times \rho gh = \rho gh \quad \text{جیوه} gh$$

$$\Rightarrow 19 \times 10 / 8 \times h = 13 / 6 \times 76 \Rightarrow h = 68 \text{ cm}$$

حال برای اینکه فشار کل ۲ درصد افزایش یابد، اگر افزایش ارتفاع مایع را فرض کنیم، داریم:

$$P' = P + \frac{2}{100} P = 1.02P$$

$$\Rightarrow \rho g(h + h') + P_0 = 1.02(P_0 + \rho gh)$$

$$\Rightarrow \rho gh + \rho gh' + P_0 = 1.02P_0 + 1.02\rho gh$$

$$\Rightarrow \rho gh' = 0.02P_0 + 0.02\rho gh$$

$$\Rightarrow h' = \frac{\rho gh}{\rho g} + 0.02h \quad \text{جیوه} gh$$

$$h' = \frac{0.02 \times 13 / 6 \times 76}{0.8} + 0.02 \times 68 = 25 / 84 + 1 / 36 = 27 / 24 \text{ cm}$$

(ویژگی های فیزیکی مواد، فیزیک ا، صفحه های ۳۳۳ تا ۳۷۷ کتاب (رس))

«۲۵» - گزینه (۳) (مسئلی کیانی)

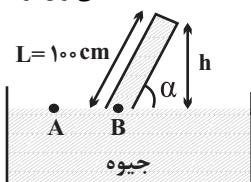
چون نیروی وارد بر ته بسته لوله و مساحت آن معلوم‌اند، ابتدا فشار وارد بر ته

بسته لوله از طرف جیوه را پیدا می‌کنیم، فشار وارد بر ته بسته لوله را با
نشان می‌دهیم.

$$P' = \frac{F}{A} \quad F = 7 / 36 \text{ N} \quad A = 4 \text{ cm}^2 = 4 \times 10^{-4} \text{ m}^2 \quad P' = \frac{7 / 36}{4 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow P' = 18400 \text{ Pa}$$

از طرف دیگر، مطابق شکل زیر، $P_A = P_B$ است. با توجه به این که
 $P_B = P' + \rho gh$ ، $P_A = P_0$ است، می‌توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P' + \rho gh \quad P_0 = 100000 \text{ Pa}, P' = 18400 \text{ Pa} \quad \rho = 13600 \text{ kg/m}^3$$

$$100000 = 18400 + 13600 \times 10 \times h \Rightarrow 81600 = 136000 \cdot h$$

$$h = 0.6 \text{ m} \Rightarrow h = 60 \text{ cm}$$

فیزیک (۱) - طراحی

«۲۱» - گزینه (۳)

(مهدی براتی)

در مدل سازی فیزیکی حرکت جعبه بر روی سطح افقی زمین، در صورت نادیده گرفتن نیروی اصطکاک، جعبه با وارد کردن کوچک‌ترین نیرویی، به سادگی به حرکت درمی‌آید. نادیده گرفتن وزن جعبه نیز به معنای در نظر نگرفتن نیروی اصطکاک می‌باشد، چرا که هنگام حرکت جعبه روی مسیر افقی یا شبیدار، بزرگی نیروی اصطکاک با وزن جعبه رابطه مستقیم دارد. در مقابل، حجم جعبه و نیروی مقاومت هوا به سبب جزئی تر بودن اثر آن‌ها، قابل صرف نظر کردن هستند.

(فیزیک و اندازه‌گیری، فیزیک ا، صفحه های ۵ و ۶ کتاب (رس))

«۲۲» - گزینه (۳)

رابطه مقایسه‌ای چگالی را برای گلوله آلومینیمی (Al) و گلوله مسی (Cu) می‌نویسیم:

$$\frac{\rho_{\text{Al}}}{\rho_{\text{Cu}}} = \frac{m_{\text{Al}}}{m_{\text{Cu}}} \times \frac{V_{\text{Cu}}}{V_{\text{Al}}} \quad V = \frac{4}{3}\pi r^3 \quad m_{\text{Al}} = \frac{4}{3}m_{\text{Cu}}$$

$$\frac{\rho_{\text{Al}}}{\rho_{\text{Cu}}} = 2 / 4 \left(\frac{r_{\text{Cu}}}{r_{\text{Al}}} \right)^3 \quad (1)$$

از آن‌جا که قطر گلوله آلومینیمی ۲ برابر قطر گلوله مسی است می‌توان گفت:

$$D_{\text{Al}} = 2D_{\text{Cu}} \Rightarrow r_{\text{Al}} = 2r_{\text{Cu}} \quad (2)$$

با ترکیب رابطه‌های (1) و (2) داریم:

$$\frac{(1),(2)}{\rho_{\text{Cu}}} \rightarrow \frac{\rho_{\text{Al}}}{\rho_{\text{Cu}}} = 2 / 4 \times \left(\frac{1}{2} \right)^3 = \frac{2 / 4}{8} = 0 / 3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، فیزیک ا، صفحه های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رس))

«۲۳» - گزینه (۳)

(محمد قدس)

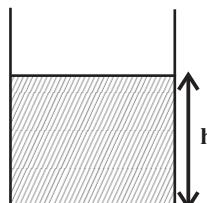
با چرب کردن جداره داخلی لوله موین، نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های آب و شیشه کاهش می‌یابد و همین امر باعث می‌شود تا آب رفتاری مانند جیوه از خود نشان دهد و سطح آن در لوله موین پایین‌تر از سطح آزاد آب در ظرف قرار بگیرد و همچنین دارای برآمدگی باشد.

(ویژگی های فیزیکی مواد، فیزیک ا، صفحه های ۳۱ و ۳۲ کتاب (رس))

«۲۴» - گزینه (۳)

(همید زرین‌کش)

ابتدا با توجه به رابطه فشار کل داریم:

(زهره آقامحمدی)

رابطه مقیاس‌های دمای فارنهایت (F) و سلسیوس (θ) به صورت $F = \frac{9}{5}\theta + 32$ است. پس داریم:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5} \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5} \times -25 = -45^\circ F$$

$$\Delta F = F_2 - F_1 \Rightarrow -45 = F_2 - 68 \Rightarrow F_2 = 23^\circ F$$

(دما و کرما، فیزیک ا، صفحه‌های ۸۱ و ۸۵ کتاب درسی)

(مختصی مختصی زاده)

برای به دست آوردن حجم مورد نیاز از آب با دمای $30^\circ C$ ، با استفاده از رابطه دمای تعادل، داریم:

$$\theta_e = \frac{m_1 c_1 \theta_1 + m_2 c_2 \theta_2}{m_1 c_1 + m_2 c_2} \xrightarrow{m = \rho V}$$

$$\theta_e = \frac{\rho_1 V_1 c_1 \theta_1 + \rho_2 V_2 c_2 \theta_2}{\rho_1 V_1 c_1 + \rho_2 V_2 c_2} \xrightarrow{c_1 = c_2}$$

$$\theta_e = \frac{V_1 \theta_1 + V_2 \theta_2}{V_1 + V_2} \xrightarrow{\theta_e = 70^\circ C, \theta_1 = 30^\circ C, \theta_2 = 90^\circ C}$$

$$70 = \frac{V_1 \times 30 + 8 \times 90}{V_1 + 8} \rightarrow 70 V_1 + 560 = 30 V_1 + 720$$

$$\rightarrow 40 V_1 = 160 \rightarrow V_1 = 4L$$

(دما و کرما، فیزیک ا، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲ کتاب درسی)

«۲۹- گزینه»

بنابراین، زاویه α برابر است با:

$$\sin \alpha = \frac{h}{L} \xrightarrow{h=6\text{cm}, L=100\text{cm}} \sin \alpha = \frac{6}{100} = 0.06$$

$$\xrightarrow{\sin 37^\circ = 0.6} \alpha = 37^\circ$$

(ویکی‌های فیزیک مواد، فیزیک ا، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی)

«۳۰- گزینه»

با نوشتن رابطه محاسبه انرژی جنبشی به صورت مقایسه‌ای، داریم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow \frac{K_B}{K_A} = \frac{m_B}{m_A} \times \left(\frac{v_B}{v_A} \right)^2$$

$$\xrightarrow{v_B=3v_A, K_A=4K_B} \frac{K_B}{4K_B} = \frac{m_B}{m_A} \times \left(\frac{3v_A}{v_A} \right)^2 \Rightarrow \frac{m_B}{m_A} = \frac{1}{36}$$

(کار، انرژی و توان، فیزیک ا، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵ کتاب درسی)

فیزیک (۱) - آشنا

(کتاب آبی)

برای انجام اندازه‌گیری‌های درست و قابل اطمینان به یکاهای اندازه‌گیری نیاز داریم که تغییر نکند و دارای قابلیت باز تولید در مکان‌های مختلف باشند.

(فیزیک و اندازه‌گیری، فیزیک ا، صفحه‌های ۷ کتاب درسی)

«۳۱- گزینه»

(کتاب آبی)

یکای کمیت انرژی $\text{kg} \frac{m^2}{s^2}$ است و یکای آهنگ مصرف انرژی در دستگاه

$\text{kg} \frac{m^2}{s^3}$ است. با توجه به سازگاری یکاهای در دو طرف رابطه داریم:

$$A = BC + B'E$$

$$[A] = [B][C] \xrightarrow{[B] = \frac{m}{s}}$$

«۳۲- گزینه»

برای بررسی رفت و برگشت به نقطه سطح شیب‌دار، داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_f + W_{mg} = \frac{1}{2}m(v_f^2 - v_i^2)$$

$$\Rightarrow W_f - mgh = -\frac{1}{2}mv_i^2 \Rightarrow W_f = mgh - \frac{1}{2}mv_i^2 \quad (1)$$

برای بررسی رفت و برگشت به نقطه پرتات روی سطح شیب‌دار، داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_t = W'_f = 2W_f \Rightarrow W_f = \frac{1}{4}mv_f^2 - \frac{1}{4}mv_i^2 \quad (2)$$

از مقایسه دو رابطه (1) و (2) داریم:

$$\Rightarrow mgh - \frac{1}{2}mv_i^2 = \frac{1}{4}mv_f^2 - \frac{1}{4}mv_i^2$$

$$\Rightarrow mgh = \frac{1}{4}mv_f^2 + \frac{1}{4}mv_i^2$$

$$\Rightarrow 4gh = v_f^2 + v_i^2 \Rightarrow 4 \times 10 \times h = 6^2 + 14^2$$

$$\Rightarrow 40h = 232 \Rightarrow h = 5.8 \text{m}$$

(کار، انرژی و توان، فیزیک ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴ کتاب درسی)

(سیدملا میری)

هنگامی که جسم با تندی ثابت حرکت می‌کند توان از رابطه $P = FV$ به دست می‌آید.

$$v_f = v_i + 0 / 1v_i = 1 / 1v_i$$

$$F_f = F_i + 0 / 1F_i = 1 / 1F_i$$

$$P_f = F_f v_f = 1 / 21 F_i v_i \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\Delta P}{P_i} \times 100 = \frac{P_f - P_i}{P_i} \times 100$$

$$\left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \frac{1 / 21 P_i - P_i}{P_i} = 0 / 21 \times 100 = 21\%$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۷۲۳ و ۷۲۴ کتاب درسی)

«۳۳- گزینه»

(کتاب آبی)

«۳۵- گزینه»

چون ارتفاع دو مایع برابر است می‌توان گفت:

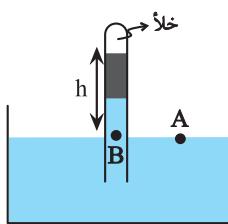
$$h_{جیوه} = h_x = \frac{h}{2}$$

فشار ناشی از ستون مایع x بر حسب cmHg برابر است با:

$$\rho_x h_x = \rho_{جیوه} h_{جیوه}$$

$$\Rightarrow ۳ / ۴ \times \frac{h}{2} = ۱ / ۶ \times h_{جیوه} \Rightarrow h_{جیوه} = \frac{h}{\lambda} \Rightarrow P_x = \frac{h}{\lambda} \text{ cmHg}$$

از طرفی با توجه به شکل زیر می‌توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P_{جیوه} + P_x$$

$$\Rightarrow ۷۵ = \frac{h}{2} + \frac{h}{\lambda} \Rightarrow \frac{۵}{\lambda} h = ۷۵ \Rightarrow h = ۱۲۰ \text{ cm}$$

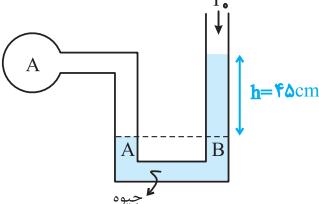
(ویرکی های فیزیکی موارد، فیزیک ا، صفحه ۳۹ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۳۶- گزینه»

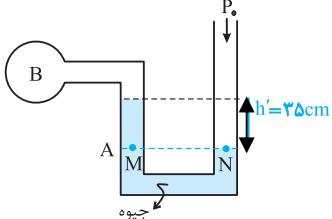
مطابق شکل های رسم شده و هم‌فشاری نقطه همتراز، فشار گازهای A و B به

صورت زیر به دست می‌آید:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_A = P_0 + P_{(h=45\text{cm})}$$

$$\Rightarrow P_A = ۷۵ + ۴۵ = ۱۲۰ \text{ cmHg}$$

$$P_M = P_N \Rightarrow P_B + P_{h'} = P_0$$

$$\Rightarrow P_B = P_0 - P_{h'} \Rightarrow P_B = ۷۵ - ۳۵ = ۴۰ \text{ cm}$$

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{۱۲۰}{۴۰} = ۳$$

(ویرکی های فیزیکی موارد، فیزیک ا، صفحه ۵۵ کتاب درسی)

نسبت فشار گاز مخزن ها:

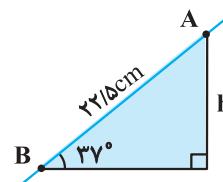
$$[C] = \frac{[A]}{[B]} = \frac{\frac{\text{kg}}{\text{s}^3}}{\frac{\text{m}}{\text{s}}} = \frac{\text{kg}}{\text{s}^2} = \text{N}$$

$$[A] = [B]^r [E] \Rightarrow [E] = \frac{[A]}{[B]^r} = \frac{\frac{\text{kg}}{\text{s}^3}}{\frac{\text{m}^r}{\text{s}^r}} = \frac{\text{kg}}{\text{s}}$$

(فیزیک و اندازه گیری، فیزیک ا، صفحه ۱۱ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۳۷- گزینه»

ابتدا ارتفاع قائم فاصله بین دو نقطه A و B را بیابیم:

$$\sin ۳۷^\circ = \frac{h}{AB} \Rightarrow h = AB \sin ۳۷^\circ = ۴۵/۵ \sin ۳۷^\circ = ۱۳/۵ \text{ cm}$$

اکنون مشخص می‌کنیم که فشار ستونی از مایع به ارتفاع h معادل فشار ستونی از جیوه به ارتفاع چند سانتی‌متر است:

$$\frac{\rho = ۱ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, h = ۱۳/۵ \text{ cm}}{(\rho' h') = (\rho' h') \text{ مایع}} \Rightarrow \frac{۱ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}{۱۳/۵ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} = ۲ \text{ cm}$$

$$2 \times ۱۳/۵ = ۱۳/۵ \times h' \Rightarrow h' = ۲ \text{ cm} \Rightarrow P' = ۲ \text{ cmHg}$$

بنابراین اندازه اختلاف فشار بین دو نقطه A و B برابر با 2 cmHg است.

(ویرکی های فیزیکی موارد، فیزیک ا، صفحه ۳۵ کتاب درسی)

(کتاب آبی)

«۳۸- گزینه»

در این مسئله می‌خواهیم نسبت فشار وارد بر قفسه سینه غواص را بفرار هوای درون ریه او بیابیم، نکته‌ای که باید به آن توجه کنیم آن است که ریه شخص با هوای آزاد در تماس است بنابراین، فشار هوای درون ریه غواص با فشار هوای برابر است. اما فشار وارد بر قفسه سینه غواص برابر با فشار کل در محل غواص است و داریم:

$$P = P_0 + \rho gh \quad P_0 = ۱.۰^5 \text{ Pa}, \rho = ۱.۰^3 \text{ kg/m}^3, h = ۱.۰ \text{ m} \rightarrow$$

$$P = ۱.۰^5 + ۱.۰^3 \times ۱.۰ \times ۱.۰ = ۲ \times ۱.۰^5 \text{ Pa}$$

$$\frac{\text{فشار وارد بر سینه}}{\text{فشار وارد بر ریه}} = \frac{P}{P_0} = \frac{۲ \times ۱.۰^5}{۱.۰^5} = ۲$$

(ویرکی های فیزیکی موارد، فیزیک ا، صفحه ۵۵ کتاب درسی)

$$\begin{cases} \Delta L = L_1 \alpha \Delta T \Rightarrow \frac{\Delta L}{L_1} = \alpha \Delta T \\ \Delta A = A_1 (2\alpha) \Delta T \Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} = 2\alpha \Delta T \\ \Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} = 2 \frac{\Delta L}{L_1} \frac{L_1 = 20\text{cm}}{\Delta L = 0.2\text{mm} = 0.2\text{cm}} \\ \frac{\Delta A}{A_1} = 2 \left(\frac{2 \times 10^{-2}\text{cm}}{20\text{cm}} \right) = 2 \times 10^{-3} \quad (1) \end{cases}$$

ضمناً مساحت بخش توپر را در حالت اول حساب می‌کنیم:

$$A_1 = A_{\text{داخلی}} - A_{\text{خارجي}} = \pi R^2 - \pi R^2_{\text{توپر}} \quad \text{حرفره}$$

$$= 3 \times (30^2 - 10^2) = 2400\text{cm}^2$$

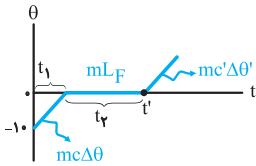
حال با جایگذاری در رابطه (۱)، ΔA را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\Delta A}{2400} = 2 \times 10^{-3} \Rightarrow \Delta A = 4800 \times 10^{-3} = 4.8\text{cm}^2$$

بنابراین به این مساحت به اندازه 4.8cm^2 اضافه می‌شود.
(دما و گرما، فیزیک ا، صفحه ۹۲ کتاب (رسن))

«۴- گزینه» ۴۰

نمودار سه مرحله از فرایند گرمایی طی شده بر روی بخ -10°C - 0°C - 10°C را نمایش می‌دهد که در شکل نشان داده ایم.

مرحله اول: تبدیل بخ (-10°C) به 0°C است و داریم:

$$Q_1 = mc\Delta\theta \Rightarrow Pt_1 = mc\Delta\theta$$

$$\frac{m = 0.2\text{kg}, c = 2100 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{C}}, \Delta\theta = 10^{\circ}\text{C}}{P = 210 \frac{\text{J}}{\text{s}}} \rightarrow$$

$$210t_1 = 0.2 \times 2100 \times 10 \Rightarrow t_1 = 20\text{s}$$

بنابراین جواب سؤال گزینه «۳» یا «۴» درست است. حال به مرحله دوم فرایند یعنی ذوب بخ می‌پردازیم.

$$Q_2 = mL_F \Rightarrow Pt_2 = mL_F \frac{m = 0.2\text{kg}, L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}}}{P = 210 \frac{\text{J}}{\text{s}}} \rightarrow$$

$$210t_2 = 0.2 \times 336000 \Rightarrow t_2 = 320\text{s}$$

دقت کنید t_2 مدت ذوب بخ است. اما در محور زمان داریم:
 $t' = 20 + 320 = 340\text{s}$

یعنی ذوب کامل در لحظه $t' = 340\text{s}$ رخ می‌دهد در نتیجه فقط گزینه «۴» جواب مسئله خواهد بود و نیازی به بررسی مرحله سوم یعنی افزایش دمای آب نداریم.
(دما و گرما، فیزیک ا، صفحه ۱۰۲ کتاب (رسن))

(کتاب آبی)

در اینجا نیروی وزن ($mg\vec{g}$) در خلاف جهت حرکت جعبه به آن وارد شده و تندی نهایی (v_2) را از ما- می خواهد. ابتدا کار تک تک نیروها را محاسبه می‌کنیم و سپس به کمک قضیه کار- انرژی جنبشی به محاسبه تندی نهایی می‌پردازیم. برای محاسبه کار کل داریم:

$$W_t = W_F + W_{mg} = Fd - mgh \frac{m = 4\text{kg}, F = 50\text{N}}{g = 10\text{m/s}^2, h = 1\text{m}} \rightarrow$$

$$W_t = 50 - 40 = 10\text{J}$$

به کمک قضیه کار- انرژی جنبشی داریم:

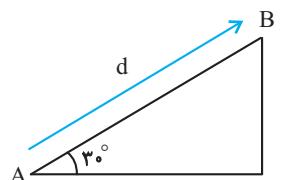
$$W_t = K_2 - K_1 \xrightarrow{K_1 = 0} W_t = \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\frac{W_t = 10\text{J}}{m = 4\text{kg}} \rightarrow 10 = \frac{1}{2} \times 4 \times v_2^2 \Rightarrow v_2^2 = 5 \Rightarrow v = \sqrt{5} \text{ m/s}$$

(کار، انرژی و توان، فیزیک ا، صفحه ۶۳ کتاب (رسن))

(کتاب آبی)

جایه جایی جسم از نقطه **A** تا نقطه **B** به سمت بالا می‌باشد، بنابراین از رابطه $\Delta U = +mgh$ می‌توانیم تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی را به دست آوریم. از طرفی h ، تغییرات ارتفاع (جایه جایی عمودی جسم) می‌باشد که با توجه به شکل زیر داریم:

$$h = d \sin 30^{\circ} = \frac{1}{2}d$$

حال به کمک رابطه زیر خواهیم داشت:

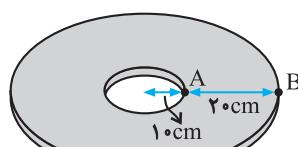
$$\Delta U = +mgh \xrightarrow{m = 2\text{kg}} \frac{\Delta U = +40\text{J}}{h = \frac{1}{2}d} \rightarrow$$

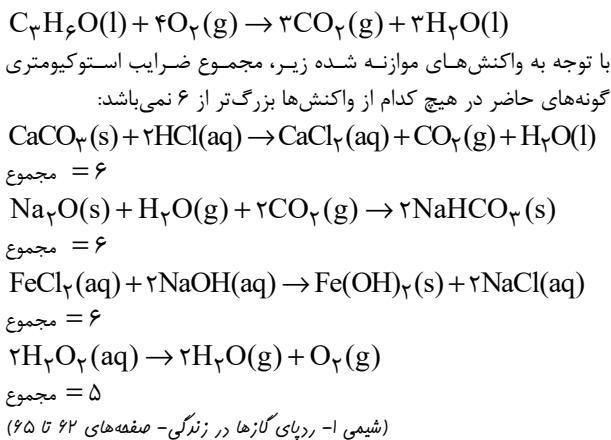
$$40 = 2 \times 10 \times \frac{1}{2}d \Rightarrow d = 4\text{m}$$

(کار، انرژی و توان، فیزیک ا، صفحه ۶۷ کتاب (رسن))

(کتاب آبی)

نقطه **A** روی محیط حفره و نقطه **B** روی محیط ورق در ابتدا ۲۰ سانتی‌متر با یکدیگر فاصله دارند. با حرارت دادن، به این فاصله 0.2mm اضافه شده و در نتیجه مساحت بخش توپر نیز اضافه می‌شود. از طرفی دیگر، رابطه بین تغییر طول و تغییر مساحت برای یک جسم به ازای یک تغییر دمای معین به صورت زیر است:

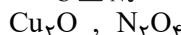
(محمد عظیمیان زواره)

۴۴- گزینه «۱»

عبارت‌های (آ)، (ب) و (پ) درست هستند.

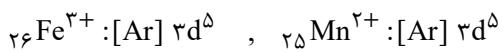
بررسی عبارت‌ها:

(آ)

ب) با توجه به فرمول شیمیایی آن‌ها:

(پ)

ت) این مجموع برابر ۱۶ می‌باشد.

(شیمی ا- ردهای گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

ث) بوکسیت Al_2O_3 ناخالص است.

(امیرحسین طیبی)

۴۵- گزینه «۲»

فقط در مقایسه اول، کمیت مورد نظر در اکسیژن بیشتر از اوزون است.

بررسی مقایسه‌ها:

مقایسه اول: میزان نیتروی وارد شده به دیواره ظرف، معادل فشار گاز است. اگر دو نمونه گاز با جرم برابر از این دو الوتروب داشته باشیم، نمونه اکسیژن مقدار مول‌های بیشتری داشته و در نتیجه فشار بیشتری به دیواره ظرف وارد می‌کند.

مقایسه دوم: مقدار مول حجم‌های یکسان از گازها در شرایط یکسان، برابر است. از آن جا که جرم مولی اوزون بیشتر از اکسیژن است، پس در مقدار مول یکسان، جرم اوزون بیشتر است.

مقایسه سوم: مطابق ساختارهای زیر، اندازه اختلاف شمار جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در یک مولکول اوزون و اکسیژن به ترتیب برابر با ۳ و ۲ است.

مقایسه چهارم: اوزون باعث بروز بیماری‌های مختلف برای بدن (از جمله ریه) می‌شود، اما اکسیژن اینطور نیست.

(شیمی ا- ردهای گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸ و ۷۲ تا ۷۴)

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

(پیمان فوابوی‌میر)

۴۱- گزینه «۲»

$$\begin{aligned} n + p = 99 &\quad n = 56 & n + p = 55 &\quad n = 30 \\ X : n - e = 16 &\quad p = 43 & Y : p - e = 2 &\quad p = 25 \\ p - e = 3 &\quad & n + p + e = 78 &\quad \end{aligned}$$

عدد اتمی X برابر ۴۳ و عدد اتمی Y برابر ۲۵ است. بر این اساس داریم:

- اختلاف عدد اتمی آن‌ها برابر ۱۸ است. (عدد اتمی آرگون ۱۸ می‌باشد.)

• عنصر X ۳۳ پایدار نیست و در زمرة عناصر ساختگی قرار دارد.

• دو عنصر متفاوت طیف نشري خطی متفاوت دارند.

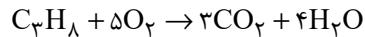
• در Y ۲۵، هفت الکترون ظرفیت داریم، پس ۲۸ درصد کل الکترون‌های آن جزو الکترون‌های ظرفیت هستند.

(شیمی ا- کیوان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۵، ۷، ۲۲، ۲۳ و ۳۰ تا ۳۴)

(محمد رضا پورهاور)

۴۲- گزینه «۴»

سوختن کامل پروپان طبق معادله زیر انجام می‌شود:

مطلوب با این معادله، یک مول پروپان (به جرم ۴۴ گرم) با ۵ مول اکسیژن (با جرم ۱۶۰ گرم) به طور کامل با یکدیگر واکنش می‌دهند. جرم مخلوط اولیه برابر است با:

به این ترتیب حجم هر یک از این گازها در مخلوط اولیه عبارت است از:

$$\frac{44\text{ g } C_3H_8}{102\text{ g }} \times \frac{1\text{ mol } C_3H_8}{44\text{ g } C_3H_8} \times \text{ مخلوط}$$

$$\times \frac{22/4\text{ L } C_3H_8}{1\text{ mol } C_3H_8} = 11/2\text{ L } C_3H_8$$

$$\times \frac{16.0\text{ g } O_2}{102\text{ g }} \times \frac{1\text{ mol } O_2}{20.4\text{ g } O_2} \times \text{ مخلوط}$$

$$\times \frac{22/4\text{ L } O_2}{1\text{ mol } O_2} = 56\text{ L } O_2$$

در نتیجه اختلاف حجم این دو گاز در مخلوط اولیه برابر خواهد بود با:

$$56\text{ L} - 11/2\text{ L} = 44/8\text{ L}$$

راه دوم: با توجه به اینکه به ازای مصرف ۲۰.۴ گرم واکنش‌دهنده اختلاف حجم (۵-۱) $\times 22/4\text{ L} = 89/6\text{ L}$ برابر STP است می‌توان نوشت:

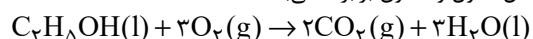
$$\frac{10.2\text{ g}}{20.4\text{ g}} = \frac{XL}{8.0\text{ g}} \Rightarrow X = 44/8\text{ L}$$

(شیمی ا- ردهای گازها در زندگی - صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷ و ۷۱ تا ۷۳)

(سعید تیزرو)

۴۳- گزینه «۱»مطلوب واکنش‌های زیر مجموع ضرایب استوکیومتری H_2O در واکنش

سوختن کامل اتانول و استون برابر ۶ می‌باشد:

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) گاز NO_2 درون هوا و در حضور نور خورشید اوزون تروپوسفر را ایجاد می‌کند.

۲) سوخت سبز، سوختی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز داشته باشد.

۳) گاز SO_3 نوعی اکسید اسیدی است و pH محلول آبی آن کمتر از ۷ است (شیمی ا- درپای کازها در زنگی - صفحه‌های ۵۵ ۵۰، ۵۸، ۶۳ و ۷۵)

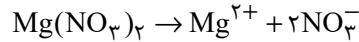
(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیابوی)

ابتدا از روی مولاریته و حجم محلول، کل مول یون‌های نیترات را به دست می‌آوریم:

$$\text{C}_M = \frac{n(\text{mol})}{V(L)} \Rightarrow \frac{x}{2} = \frac{x \text{ mol } \text{NO}_3^-}{3L}$$

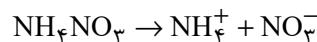
$$\Rightarrow x = \frac{6}{2}$$

در ادامه فرض می‌کنیم x مول از یون نیترات توسط منیزیم نیترات و $\frac{6}{2}$ مول نیز توسط آمونیوم نیترات تأمین شده است. سپس از روی مول یون نیترات به جرم منیزیم نیترات و آمونیوم نیترات رسیده و مجموع جرم این دو ماده را برابر با $45/6$ گرم قرار می‌دهیم تا x به دست آید:

$$? g \text{ Mg}(\text{NO}_3)_2 = x \text{ mol } \text{NO}_3^- \times \frac{1 \text{ mol } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2}{2 \text{ mol } \text{NO}_3^-}$$

$$\times \frac{148 \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2}{1 \text{ mol } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2} = 74x \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2$$

$$? g \text{ NH}_4\text{NO}_3 = (\frac{6}{2} - x) \text{ mol } \text{NO}_3^- \times \frac{1 \text{ mol } \text{NH}_4\text{NO}_3}{1 \text{ mol } \text{NO}_3^-}$$

$$\times \frac{80 \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3}{1 \text{ mol } \text{NH}_4\text{NO}_3} = (48 - 80x) \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3$$

$$(74x) \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2 + (48 - 80x) \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3 = 45/6$$

$$\Rightarrow x = 0/4 \text{ mol}$$

حال با جای گذاری x در مقادیر به دست آمده در محاسبات قبلی، گرم آمونیوم نیترات و منیزیم نیترات را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2 = 74x = 74 \times 0/4 \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2$$

$$\text{g } \text{NH}_4\text{NO}_3 = 48 - 80x = 48 - (80 \times 0/4) = 16 \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3$$

در نهایت نسبت جرم منیزیم نیترات به آمونیوم نیترات را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2}{\text{g } \text{NH}_4\text{NO}_3} = \frac{74 \times 0/4}{16} = \frac{74}{40} = \frac{37}{20} = \frac{18/5}{10} = 1/85$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۹۱ تا ۹۰)

(روزبه رضوانی)

N_2 و H_2 حتی در حضور جرقه هم واکنش نشان نمی‌دهند، برای انجام این واکنش، دما و فشار مناسب با حضور کاتالیزگر آهن نیاز است. بررسی واکنش‌ها:

گزینه «۱»: H_2 و O_2 در حضور جرقه و یا کاتالیزگر پلاتین، آب تولید می‌کنند.

گزینه «۲»: N_2 و O_2 در موتور خودروها و یا هنگام رعد و برق که دما خیلی بالاست، واکنش می‌دهند.

گزینه «۴»: NO_2 و O_2 در حضور نور خورشید واکنش داده NO_3 تروپوسفری تولید می‌کنند.

(شیمی ا- درپای کازها در زنگی - صفحه‌های ۶۲، ۶۱، ۷۵ و ۸۲)

(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیابوی)

«۴۶- گزینه «۳»

N_2 و H_2 حتی در حضور جرقه هم واکنش نشان نمی‌دهند، برای انجام این واکنش، دما و فشار مناسب با حضور کاتالیزگر آهن نیاز است. بررسی واکنش‌ها:

گزینه «۱»: H_2 و O_2 در حضور جرقه و یا کاتالیزگر پلاتین، آب تولید می‌کنند.

گزینه «۲»: N_2 و O_2 در حضور نور خورشید واکنش داده NO و O_3 تروپوسفری تولید می‌کنند.

(شیمی ا- درپای کازها در زنگی - صفحه‌های ۶۲، ۶۱، ۷۵ و ۸۲)

(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیابوی)

«۴۷- گزینه «۴»

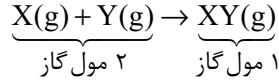
به کمک فرمول مقایسه‌ای زیر می‌توان سؤال را حل کرد.

$$\frac{P_1 \times V_1}{T_1 \times n_1} = \frac{P_2 \times V_2}{T_2 \times n_2}$$

با توجه به این که محفظه درسته است، می‌توان نتیجه گرفت $P_1 = P_2$. در همچنین طبق اطلاعات سؤال فشار نیز ثابت است، پس $T_1 = T_2$. در نتیجه با جای گذاری سایر اطلاعات در فرمول بالا داریم:

$$\frac{1}{T_1 \times n_1} = \frac{1}{T_2 \times n_2} \Rightarrow T \times n_1 = T \times n_2 \Rightarrow n_2 = \frac{n_1}{2}$$

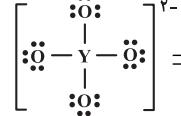
به عبارتی با توجه به محاسبات انجام شده، پس از انجام واکنش، مقدار مول مواد گازی باید نصف مقدار اولیه شود، یعنی باید واکنش را انتخاب کنیم که مجموع ضرایب استوکیومتری مواد گازی در سمت راست معادله، نصف مجموع ضرایب مواد گازی در سمت چپ معادله باشد مانند گزینه «۴».

(شیمی ا- درپای کازها در زنگی - صفحه‌های ۶۲، ۶۱، ۷۵ و ۷۶)

(امیرحسین طبیبی)

اگر تعداد الکترون‌های ظرفیت Y و X را به ترتیب y و x فرض کنیم:

Y متعلق به گروه ۱۶ و دوره سوم جدول تناوبی است، در نتیجه عنصر Y همان S_{16} است.

$$\text{X} = \text{X}^- \Rightarrow \text{X}_3^- : 3x + 1 = 16 \Rightarrow x = 5$$

عنصر X متعلق به گروه ۱۵ و دوره دوم جدول تناوبی است، در نتیجه عنصر X همان N_7 است.

(کتاب زرده)

۵۲ - گزینه «۲»

عبارت‌های اول و دوم درست هستند. بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: جرم اتمی هیدروژن برابر $1/1$ است.عبارت دوم: عناصر X و Z در گروه ۱۷ و عناصر X و Y در دوره چهارم جدول تناوبی قرار دارند.عبارت سوم: در تناوب سوم جدول تناوبی، ۶ عنصر دارای نماد شیمیایی دو حرفی هستند. (Na, Mg, Al, Si, Cl, Ar)

عبارت چهارم: هر ستون جدول تناوبی شامل عناصرهایی با خواص شیمیایی مشابه است و گروه نامیده می‌شود.

(شیمی ا- کیوان زارگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۹ تا ۱۴)

(کتاب زرده)

۵۳ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ترتیب نقطه جوش:

گزینه «۲»: مولکول‌های آب توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی با مولکول‌های خود را دارند و نقطه جوش آب از استونن بیشتر است.

گزینه «۳»: در بین مولکول‌ها پیوند کووالانسی (اشتراکی) برقرار نیست.

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

(کتاب زرده)

۵۴ - گزینه «۴»

$$\frac{? Na^+}{? Na^+} = \frac{16/6g Na_2N}{16/6g Na_2N} \times \frac{1mol Na_2N}{83g Na_2N} \times \frac{3mol Na^+}{1mol Na_2N}$$

$$\times \frac{N_A Na^+}{1mol Na^+} = 0/6 N_A Na^+ \Rightarrow \frac{MgS}{Na^+}$$

$$\text{شمار یون‌هادر} = \frac{MgS}{Na^+}$$

$$\text{شمار} = \frac{3N_A}{0/6N_A} = 5$$

(شیمی ا- کیوان زارگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۱۶ تا ۳۹ و ۳۸)

(کتاب زرده)

۵۵ - گزینه «۴»انحلال پذیری پتاسیم نیترات در دمای $40^\circ C$ برابر است با:

$$S = \frac{g KNO_3}{g H_2O} \times 100 = \frac{37/5}{100 - 37/5} \times 100 = 60$$

در اثر سرد کردن محلول پتاسیم نیترات از دمای $40^\circ C$ به $50^\circ C$ مقداری از پتاسیم نیترات رسوب می‌کند. اگر این مقدار را برابر با X در نظر بگیریم، می‌توان نوشت:

$$S = \frac{g KNO_3}{g H_2O} \times 100 = \frac{162 - X}{360 - 162} \times 100$$

$$\Rightarrow X = 43/2g$$

مقدار گرم KNO_3 باقیمانده و مول KNO_3 رسوب کرده برابر است با:

$$? g KNO_3 = 162 - 43/2 = 118/8g$$

(ممدرضا پورپاورد)

رسوب حاصل بر اثر سرد کردن چنین محلولی از دمای $80^\circ C$ تا $30^\circ C$ برابر خواهد بود با:

$$90 - 50 = 40g$$

$$\frac{40}{4} \times 100 = 44$$

$$\frac{40}{90} \times 100 = 44$$

درصد این مقدار رسوب با توجه به مقدار نمک اولیه حل شده برابر است با:

$$\frac{\text{جرم رسوب}}{\text{جرم نمک حل شده}} = \frac{40}{4} \times 100 = 44$$

درصد جرمی نمک باقیمانده در محلول پایانی نیز به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} = \frac{40}{4} \times 100$$

$$= \frac{50}{(100 + 50)} \times 100 = 33/3$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

شیمی (۱) - سوالات آشنا

(کتاب زرده)

۵۱ - گزینه «۱»

ابتدا با استفاده از رابطه جرم اتمی میانگین فراوانی دو ایزوتوپ را بدست می‌آوریم. سپس، شمار اتم‌های دو ایزوتوپ را به مقایسه می‌کنیم.

محاسبه جرم اتمی میانگین:

روش اول: در این رابطه، جرم اتمی ایزوتوپ سنگین‌تر، درصد فراوانی ایزوتوپ سبک‌تر، درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر و جرم اتمی میانگین هستند.

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2}$$

$$14/2 = \frac{14F_1 + 16F_2}{F_1 + F_2} = \frac{14F_1 + 16(100 - F_1)}{100} \Rightarrow F_1 = 90$$

$$F_2 = 100 - F_1 = 10$$

روش دوم: با استفاده از این روش سریع‌تر می‌توان به جواب رسید.

$$\bar{M} = M_1 + \frac{F_2}{100} (M_2 - M_1)$$

$$14/2 = 14 + \frac{F_2}{100} (16 - 14) \Rightarrow 0/2 = \frac{2F_2}{100}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} F_2 = 10 \\ F_1 = 100 - F_2 = 90 \end{cases}$$

حال، نسبت شمار ایزوتوپ‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\text{شمار ایزوتوپ‌های سنگین}}{\text{شمار ایزوتوپ‌های سبک}} = \frac{F_2}{F_1} = \frac{10}{90} = \frac{1}{9}$$

توجه داشته باشید، درصد فراوانی یک ایزوتوپ با نسبت شمار آن ایزوتوپ متناسب است.

(شیمی ا- کیوان زارگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

در آب آشامیدنی، با شبکه کمتری کاهش اتحال پذیری را نشان می‌دهد که بیانگر تأثیر بیشتر افزایش دما بر کاهش اتحال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی است.

بررسی برخی از سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: طبق نمودار داریم:

$$\frac{5^\circ\text{C}}{5^\circ\text{C}} = \frac{1/4}{1/8} = \frac{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی}}{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی}} = 1/75$$

گزینه «۳»: طبق نمودار داریم:

$$\frac{5^\circ\text{C}}{45^\circ\text{C}} = \frac{1/1}{1/5} = \frac{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب دریا}}{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب دریا}} = 2/2$$

(شیمی ا- آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴ و ۱۲۱)

(کتاب زرد)

۵۹- گزینه «۱»

گزینه «۱»: نور نشر شده در آزمون شعله، مربوط به کاتیون موجود در ترکیبات است. ترکیبات لیتیم دار رنگ شعله را قرمز و ترکیبات سدیم دار رنگ شعله را زرد می‌کنند.

گزینه «۲»: نادرست: رنگ شعله پتاسیم نیترات و پتاسیم کلرید یکسان است (کاتیون یکسان)

گزینه «۳»: نادرست: رنگ شعله کلسیم سولفات و مس (II) سولفات یکسان نیست (کاتیون غیریکسان)

گزینه «۴»: نادرست: نور نشر شده از فلز سدیم (زرد) انرژی بیشتری از نور نشر شده از گاز نئون (قرمز) دارد.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(کتاب زرد)

۶۰- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ساختارهای a و d به ترتیب ۲ و ۴ اتمی هستند، اما SCO_3 به ترتیب ۳ و ۵ اتمی هستند.

گزینه «۲»: ساختار a دو اتمی است، اما HCN سه اتمی است.

گزینه «۴»: ساختار b، پنج اتمی است اما H_2O سه اتمی است. همچنان ساختار SO_3 طبق شکل صفحه ۵۷ کتاب درسی مسطح است، اما ساختار مسطح نیست.

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۵۶ تا ۵۸)

$$\text{شیمی ا- آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۹۶ و ۱۰۰ تا ۱۰۳} \\ ? \text{ mol KNO}_3 = \frac{1 \text{ mol}}{100 \text{ g}} \times 43 \text{ g} / 2 \text{ g} = 0.43 \text{ mol} = (\text{رسوب کرده})$$

(کتاب زرد)

۵۶- گزینه «۲»

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (آ): عدد اتمی عنصر M برابر ۲۷ است؛ در حالی که عدد اتمی عنصر A برابر ۲۸ است، پس یکی از ایزوتوپ‌های M نیست.

$$A = N + Z \Rightarrow 60 = N + 27 \Rightarrow N = 33$$

$$N - Z = 33 - 27 = 6$$

عبارت (ب):

$$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^7 4s^2$$

عبارت (پ):

$$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^7 4s^1 \rightarrow 8 + 12 = 20$$

عبارت (ت):

$$M : [Ar] 3d^7 4s^2$$

$$X : [Ar] 3d^5 4s^1$$

$$\rightarrow 7 - 5 = 2$$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۵، ۶ و ۲۷ تا ۳۴)

(کتاب زرد)

۵۷- گزینه «۳»

آرایش الکترونی $3d^5 4s^1$ مربوط به کروم است.

کروم اغلب در طبیعت به شکل Cr^{2+} و Cr^{3+} یافت می‌شود.

شمار الکترون‌های ظرفیتی کروم برابر ۶ است که با این شمار در گوگرد برابر است:

$$24\text{Cr} : [Ar] 3d^5 4s^1$$

۶ الکترون ظرفیتی

$$16\text{S} : [Ne] 3s^2 3p^4$$

۶ الکترون ظرفیتی

با توجه به آرایش الکترونی کروم در صورت از دادن ۶ الکترون (الکترون‌های زیر لایه‌های ۴s و ۳d) به آرایش الکترونی آرگون می‌رسد.

آرایش الکترونی لایه ظرفیت Z ۲۵ (منگنز) به صورت زیر است که متفاوت با آرایش الکترونی لایه ظرفیت کروم است:

$$24\text{Cr} : [Ar] 3d^5 4s^1$$

آرایش الکترونی لایه ظرفیت

$$25\text{Mn} : [Ar] 3d^5 4s^2$$

آرایش الکترونی لایه ظرفیت

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴ و ۵۵، ۵۶)

(کتاب زرد)

۵۸- گزینه «۱»

از آنجا که اتحال پذیری گازها در آب دریا کمتر از آب آشامیدنی است،

متوجه می‌شویم که نمودار پایینی مربوط به اتحال پذیری اکسیژن در آب

دریا است و با افزایش دما، نمودار آن نسبت به نمودار اتحال پذیری اکسیژن

$$\begin{aligned} &= \frac{30 \times (4\sqrt[3]{4} + 2\sqrt[3]{2} + 1)(3 - \sqrt{7})}{((2\sqrt[3]{2})^3 - 1)(3^2 - 7)} = \frac{30 \times (4\sqrt[3]{4} + 2\sqrt[3]{2} + 1)(3 - \sqrt{7})}{15 \times 2} \\ &= (4\sqrt[3]{4} + 2\sqrt[3]{2} + 1)(3 - \sqrt{7}) \end{aligned}$$

(نویسندهای کویا و عبارت‌های بیرونی) (ریاضی ا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

(سعید نصیری)

«۳» گزینه ۶۵

$$|x+2| \times |x^2 - 2x + 4| < x^2 - 2x + 4$$

 $\Delta < 0, a > 0 \Rightarrow |x+2| < 1$ همواره مثبت است

$$\Rightarrow -1 < x+2 < 1 \Rightarrow -3 < x < -1$$

(عبارت‌ها و نامعبارت‌ها) (ریاضی ا، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۳)

(فرنور فارسی‌بانی)

«۴» گزینه ۶۶

$$\text{اگر نمودار تابع } y = \frac{x^2 - 1}{2x - 1} \text{ پایین‌تر از خط } y = x + 1 \text{ قرار نگیرد,} \quad \text{یا} \\ \text{بزرگ‌تر از } x + 1 \text{ است یا با آن مساوی است:}$$

$$\frac{x^2 - 1}{2x - 1} \geq x + 1 \Rightarrow \frac{x^2 - 1}{2x - 1} - x - 1 \geq 0$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 1 - 2x^2 + x - 2x + 1}{2x - 1} \geq 0 \Rightarrow \frac{-x^2 - x}{2x - 1} \geq 0.$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = 0 \\ 2x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \end{array} \right. : \text{ریشه‌های صورت} \\ \text{و مخرج:} \quad -x^2 - x = 0 \Rightarrow -x(x+1) = 0 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = 0 \\ x = -1 \end{array} \right.$$

با تعیین علامت عبارت $\frac{-x^2 - x}{2x - 1}$ جواب نامعادله را بدست می‌آوریم:جواب $(-\infty, -1] \cup [0, \frac{1}{2})$

x	-	-	0	+	$\frac{1}{2}$
-	-	-	+	+	-

(عبارت‌ها و نامعبارت‌ها) (ریاضی ا، صفحه‌های ۸۳ تا ۹۳)

(آرمان پلاسی فرد)

«۴» گزینه ۶۷

یک رابطه در نمودار پیکانی زمانی یک تابع است که از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک پیکان خارج شود.

A: تابع نیست چون از عضو c پیکانی خارج نشده است

B: تابع نیست چون از عضو a دو پیکان خارج شده است

C: اگر y و x = b باشد، C تابع نیست.

D: تابع هستند چون از هریک از اعضای مجموعه (1) یک پیکان خارج شده است.

(تابع) (ریاضی ا، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰)

ریاضی (۱) - طراحی

«۳» گزینه ۶۱

(سعید نصیری)

A = علاقمندان به والیبال

n(U) = ۳۲

$$n(A \cup B) = n(U) - ۷ = ۲۵$$

$$n(A \cup B) = ۲۵ \Rightarrow n(A) + n(B) - n(A \cap B) = ۲۵$$

از آن جاکه $n(A \cap B) = n(A) = n(B)$ عددی فرد است که کمترین مقدار آن ۱ است. پس حداقل ۱۲ نفر وجود دارند که فقط به فوتبال علاقه داشته باشد.

(مجموعه، الگو و نسبا) (ریاضی ا، صفحه‌های ۸ تا ۱۳)

(کیا مقدس نیاک)

«۴» گزینه ۶۲

می‌دانیم: $a_n = a_1 + (n-1)d$ حال داریم:

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = ۱۰۰ \Rightarrow ۵a_1 + 10d = ۱۰۰$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d = ۲۰ \quad (۱)$$

$$\frac{1}{3}(a_1 + a_2 + a_3) = a_4 + a_5 \Rightarrow \frac{1}{3}(۳a_1 + ۳d) = ۲a_1 + ۴d$$

$$\Rightarrow a_1 + d = ۲a_1 + ۴d \Rightarrow a_1 = -۳d \quad (۲)$$

$$\frac{(۲),(۱)}{} \rightarrow -5d + 2d = ۲۰ \Rightarrow -3d = ۲۰ \Rightarrow d = -\frac{20}{3} \Rightarrow a_1 = \frac{20}{3}$$

$$\Rightarrow a_n = ۳۰ + (n-1)(-\frac{20}{3}) \Rightarrow a_n = ۳۰ + (-\frac{20}{3})n = ۲۵$$

(مجموعه، الگو و نسبا) (ریاضی ا، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(خان‌آبری)

«۱» گزینه ۶۳

$$(1 - \sin \theta)(1 + \sin \theta) = 1 - \sin^2 \theta = \cos^2 \theta$$

$$\frac{\cos \theta}{1 + \sin \theta} = \frac{\sin \theta \neq -1}{1 + \sin \theta} \Rightarrow 2(1 + \sin \theta) = \cos \theta$$

$$\Rightarrow 4(1 + \sin \theta)^2 = \cos^2 \theta$$

$$\Rightarrow 4(1 + \sin \theta)^2 = (1 + \sin \theta)(1 - \sin \theta)$$

$$\frac{\sin \theta \neq -1}{1 - \sin \theta} \Rightarrow 4 + 4\sin \theta = 1 - \sin \theta$$

$$\Rightarrow \sin \theta = -\frac{3}{5} \Rightarrow \frac{\cos \theta}{1 - \frac{3}{5}} = 2 \Rightarrow \cos \theta = \frac{4}{5}$$

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{-\frac{3}{5}}{\frac{4}{5}} = -\frac{3}{4}$$

(متلات) (ریاضی ا، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

(علی ارجمند)

«۴» گزینه ۶۴

$$\frac{30}{(2\sqrt[3]{2} - 1)(3 + \sqrt{7})} \times \frac{4\sqrt[3]{4} + 2\sqrt[3]{2} + 1}{4\sqrt[3]{4} + 2\sqrt[3]{2} + 1} \times \frac{3 - \sqrt{7}}{3 - \sqrt{7}}$$

$$\frac{(*)}{a^2 - 16 = 105 \Rightarrow a^2 = 121}$$

$$\frac{a > 0}{a = 11}$$

جمله‌ی سوم دنباله: $a = 11$
(مجموعه، الگو و دنباله) (ریاضی - صفحه ۲۴)

(کتاب آبی)

۷۳ - گزینه «۲»

مختصات نقطه برخورد انتهای کمان θ با دایره مثبتاً، برابر $P(\cos \theta, \sin \theta)$ است.

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \Rightarrow -2 = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

$$\Rightarrow \sin \theta = -2 \cos \theta \quad (*)$$

با استفاده از اتحاد $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$ خواهیم داشت:

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow (-2 \cos \theta)^2 + \cos^2 \theta = 1 \quad (*)$$

$$\Rightarrow 4 \cos^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow 5 \cos^2 \theta = 1$$

$$\Rightarrow \cos^2 \theta = \frac{1}{5} \xrightarrow{\text{در ناحیه دوم}} \cos \theta = -\frac{1}{\sqrt{5}}$$

بنابراین:

$$\cos \theta = -\frac{1}{\sqrt{5}} \xrightarrow{(*)} \sin \theta = -2\left(-\frac{1}{\sqrt{5}}\right) = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

$$\Rightarrow P\left(-\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}}\right)$$

(مثلثات) (ریاضی - صفحه ۳۳)

(کتاب آبی)

۷۴ - گزینه «۱»

راه حل اول: مخرج مشترک عبارت‌های سمت راست $x - 1$ است که به صورت $(\sqrt{x} + 1)(\sqrt{x} - 1)$ می‌توان نوشت، بنابراین برای کسر دوم، عبارت $\sqrt{x} + 1$ و برای کسر سوم، عبارت $(\sqrt{x} + 1)(\sqrt{x} + 1)$ ضرب می‌شود و خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} & \frac{3}{x-1} + \frac{2}{\sqrt{x}-1} + \frac{1}{\sqrt[4]{x}-1} \\ &= \frac{3}{x-1} + \frac{2(\sqrt{x}+1)}{x-1} + \frac{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}+1)}{x-1} \\ &= \frac{3+2\sqrt{x}+2+\sqrt[4]{x}\times\sqrt{x}+\sqrt[4]{x}+\sqrt{x}+1}{x-1} \\ &= \frac{6+3\sqrt{x}+\sqrt[4]{x}+\sqrt[4]{x}^3}{x-1} = \frac{6+3\sqrt{x}+A}{x-1} \\ &\Rightarrow A = \sqrt[4]{x} + \sqrt[4]{x}^3 \end{aligned}$$

توجه کنید که:

$$\sqrt[4]{x} \times \sqrt{x} = \sqrt[4]{x} \times \sqrt[4]{x}^3 = \sqrt[4]{x}^4$$

(ایمان پیش فروشان)

ابتدا ۵ توب سفید متمایز (دایره‌های شکل زیر) را کنار هم قرار می‌دهیم که این کار به ۶! حالت مختلف امکان‌پذیر است. حال باید توب‌های صورتی را در ۳ تا از ۶ مستطیل نمایش داده در شکل قرار دهیم تا هیچ دو توب صورتی کنار هم نباشند.

بنابراین:

$$\begin{array}{c} \text{عدد} \\ \downarrow \\ \text{حالات} \end{array} \quad 5! \times \binom{6}{3} \times 3! \quad \begin{array}{c} \text{جاگشت توب‌های} \\ \text{انتخاب ۳ تا} \\ \text{جاگشت توب‌های} \\ \text{صورتی متمایز} \\ \text{از ۶ مستطیل} \\ \text{سفید متمایز} \end{array}$$

$$= 5! \times \frac{6 \times 5 \times 4}{3 \times 2 \times 1} \times 6 = 14400$$

(شمارش، بروز شمردن) (ریاضی ا، صفحه‌های ۵ و ۱۷)

(بابک سادات)

۶۹ - گزینه «۲»

چون رنگ مهره دوم اهمیتی ندارد، فرض می‌کنیم مهره دوم انتخاب نشده است. پس داریم:

(دومی قرمز و اولی قرمز) $+ (دومی آبی و اولی آبی) P =$ احتمال مورد نظر

$$= \frac{4}{7} \times \frac{3}{6} + \frac{3}{7} \times \frac{2}{6} = \frac{2}{7} + \frac{1}{7} = \frac{3}{7}$$

(آمار و احتمال) (ریاضی ا، صفحه‌های ۱۵۶ تا ۱۵۷)

(ایمان کوهپیما)

۷۰ - گزینه «۴»

«شدت زلزله»: کمی پیوسته

«تعداد مسافران اتوبوس»: کمی گستته

«رنگ چشم»: کیفی اسمی

(آمار و احتمال) (ریاضی ا، صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

«وزن افراد»: کمی پیوسته

۷۱ - ریاضی (۱) - آشنا

(کتاب آبی)

۷۱ - گزینه «۴»

$$A = \{x \in \mathbb{N} \mid x^2 < 100\} = \{1, 2, 3, \dots, 9\}$$

$$A' = \mathbb{N} - A = \{10, 11, 12, \dots\} = \{x \in \mathbb{N} \mid x > 9\}$$

(مجموعه، الگو و دنباله) (ریاضی ا، صفحه ۸)

(کتاب آبی)

۷۲ - گزینه «۲»

پنج جمله‌ی اول دنباله را به صورت $a - d$, a , $a+d$, $a+2d$ و $a-2d$ در نظر می‌گیریم. در این صورت داریم:

$$(a - 2d)(a + 2d) = 52 \Rightarrow a^2 - 4d^2 = 52$$

$$(a - d)(a + d) = 105 \Rightarrow a^2 - d^2 = 105 \quad (*)$$

$$\Rightarrow 3d^2 = 48 \Rightarrow d^2 = 16$$

۴) غده هیپوفیز تقریباً به اندازه یک نخود است. این غده نسبت به غده اپیفیز که با ترشح هورمون ملاتونین در تنظیم ریتم شبانه روزی نقش دارد، به غدد پاراتیروئیدی (پر تعدادترین غدد درون ریز بدن) نزدیکتر می باشد.

(تنظیم شیمیایی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۳ و ۵۴)

(محمد زارع)

گزینه ۴

گیرنده فشار به عنوان بزرگترین و عمیق ترین گیرنده های پوست (با توجه به شکل ۲ فصل ۲) در بافت چربی زیر پوست قرار دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱) «گیرنده های دمایی علاوه بر پوست، در برخی از سیاهرگ های بدن دیده می شوند. این گیرنده ها به تغییرات دمایی بدن حساس هستند که این گیرنده ها به حفظ هم ایستایی بدن هنگام تغییر دمای بدن کمک می کنند.

گزینه ۲) «سطحی ترین گیرنده های بدن، گیرنده های درد می باشند که این گیرنده ها، سازش پیدا نمی کنند.

گزینه ۳) «گیرنده های تماسی می توانند در قسمت های مختلف بدن دارای تعداد متفاوتی باشند که این گیرنده ها با هر نوع فشاری تحریک نمی شوند و حتماً باید فشار وارد شده در اندازه ای باشد که بتواند از بافت پیوندی پوشاننده آنها عبور کرده و در آنها پتانسیل عمل ایجاد کند.

(عواض) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

(امیر محسن اسدی)

گزینه ۳

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱) «برای مثال استخوان های گوش میانی با ماهیچه های اسکلتی در ارتباط نیستند.

گزینه ۲) «واژه سامانه مربوط به بافت استخوانی متراکم است نه اسفنجی!

گزینه ۴) « فقط بافت اسفنجی در تماس مستقیم با مغز زرد قسمت میانی استخوان است.

(سکله هرکتی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

(محمد زارع)

گزینه ۴

بررسی موارد:

مورد (الف) در دو سوی بدن ماهی ها، ساختاری به نام خط جانبه وجود دارد که کانالی در زیر پوست جانور است که از راه سوراخ هایی با محیط بیرون ارتباط دارد. درون کانال یاخته های مژک دار با اندازه غیریکسان و درون ماده ژلاتینی (همانند گیرنده تعادلی گوش انسان) وجود دارد.

مورد (ب) با توجه به شکل ۱۶ صفحه ۳۳ کتاب زیست شناسی ۲، هسته گیرنده های شیمیایی درون موهای حسی پای مگس قرار نگرفته است.

مورد (پ) چشم مرکب که در حشرات دیده می شود، از تعداد زیادی واحد بینایی تشکیل شده است. هر واحد بینایی، یک قرنیه، یک عدسی و تعدادی

زیست شناسی (۲) - طراحی

(سمیر زرافشان)

۸۱- گزینه ۲

موارد «الف» و «ب» صحیح هستند.

در پتانسیل آرامش کانال های نشتی و پمپ سدیم-پتانسیم فعال هستند. بررسی موارد:

مورد (الف) پمپ سدیم-پتانسیم دو نوع یون را جابه جا می کند، در طی فعالیت این پمپ به دلیل تجزیه ATP در سمت درونی غشا، میزان یون های فسفات آزاد درون یاخته افزایش می یابد.

مورد (ب) پمپ سدیم-پتانسیم، مولکول ATP را تجزیه می کند. با توجه به شکل کتاب درسی، این پمپ طی انتقال یون ها در خلاف جهت شیب غلظت آن ها، شکل خود را تغییر می دهد.

مورد (پ) کانال نشتی پتانسیم یون های پتانسیم را در هر زمان از یاخته خارج می کند و همواره فعال است.

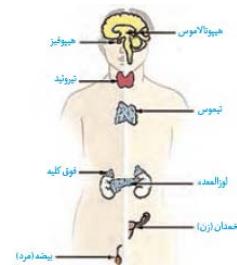
مورد (ت) کانال نشتی سدیمی، یون های سدیم را در جهت شیب غلظت وارد یاخته می کند. ورود یون ها به درون یاخته، موجب افزایش فشار اسمرزی آن و افزایش تمایل آن برای جذب آب می شود.

(تنظیم عصبی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۳ تا ۵)

۸۲- گزینه ۲

(علی وصالی معمور)

غده هیپوتالاموس نقش مهمی در تنظیم ترشح سایر غده ها بر عهده دارد. هورمون محرك غده تیروئید نیز از بخش پیشین هیپوفیز ترشح می شود. همان طور که از فصل ۱ به خاطر دارید، هیپوتالاموس نسبت به هیپوفیز به تalamوس نزدیکتر است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) غده تیروئید شکلی شبیه به سپر داشته و در زیر حنجره واقع شده است. این غده طبق شکل بالا، نسبت به غده ترشح کننده تیموسین (غده تیموس) به حنجره نزدیکتر است.

(۲) غده فوق کلیه، روی کلیه قرار دارد. این غده نسبت به غده لوزالمعده (که بخش پهنه آن طبق شکل «۱۱» فصل «۴» یازدهم، در مجاورت دوازدهه است) از بینه فاصله بیشتری دارد.

مورد «ب»: بخش مرکزی غده فوق کلیه ساختار عصبی دارد و هورمون‌های اپی‌نفرین و نور اپی‌نفرین تولید و ترشح می‌کند. این هورمون‌ها موجب افزایش قندخون می‌شوند و از این جهت نقشی مخالف انسولین دارند. انسولین از غده پانکراس (در زیر معده و موازی با آن) ترشح می‌شود.

مورد «پ»: کوچک‌ترین بخش غده هیپوفیز، بخش میانی آن می‌باشد که نقش مشخصی ندارد و مشابه با هورمون‌های تیروئیدی نمی‌باشد که از غده تیروئید (سپری شکل) ترشح می‌شود.

مورد «ت»: هورمون پاراتیروئید که از غدد پاراتیروئید (دارای بیش‌ترین تعداد) ترشح می‌شود. سبب کاهش تراکم توده استخوانی می‌شود. در حالی که جاذبه زمین تراکم توده استخوانی را افزایش می‌دهد.

(نتیجه شیمیابی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

(امیرمحسن اسدی)

۴- گزینه «۴»

منظور ماهیچه جلوی بازو یا دو سر بازو است. در انکاس عقب کشیدن دست، یاخته‌های عصبی موجود در ریشه شکمی نخاع با ماهیچه دوسر سیناپس تحریکی تشکیل می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماهیچه جلوی بازو برخلاف ماهیچه پشت بازو، با توجه به شکل ۱۰ در صفحه ۴۶ کتاب درسی، به استخوان زند زیرین متصل نیست. استخوان زند زیرین در تشکیل مفصل آرنج نقش دارد.

گزینه «۲»: در این هنگام طول این ماهیچه افزایش می‌یابد و طول سارکومرهای آن از حالت عادی بیشتر می‌شود.

گزینه «۳»: در انسان ماهیچه‌ای به نام ماهیچه سه‌سر ران وجود ندارد.

(ستاده هرکتن) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۵)

(سعید شرفی)

۵- گزینه «۲»

به عنوان مثال هورمون‌های تیروئیدی، کلسی‌تونین و پاراتیروئید در یاخته‌های استخوانی دارای گیرنده هستند که به هنگام ورود به خون (نوعی بافت پیوندی که به طور منظم و یک طرفه در داخل رگ‌ها جریان دارد) از غشای یاخته سازنده خود عبور می‌کند. غشای یاخته دارای دو لایه فسفولیپیدی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها هورمون پاراتیروئیدی با تغییر شکل دادن ویتمامین D₃ کلسیم از روده باریک (بخشی از لوله گوارش دارای چین‌های حلقوی) را افزایش می‌دهد.

گزینه «۲»: هورمون پاراتیروئیدی کلسیم را از ماده زمینه‌ای استخوان جدا می‌کند. گزینه «۴»: میزان ترشح هورمون‌های تیروئیدی تحت تاثیر هورمون‌های آزاد‌کننده و مهار‌کننده است. دستگاه عصبی مرکزی دارای مویرگ‌های پیوسته می‌باشد.

(نتیجه شیمیابی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

گیرنده نوری دارد. هر یک از این واحدها تصویر کوچکی از بخشی از میدان بینایی را ایجاد می‌کند. دستگاه عصبی جانور، این اطلاعات را یکپارچه و تصویری موزاییکی ایجاد می‌کند.

مورد ت) بدخی مارها می‌توانند پرتوهای فروسرخ را تشخیص دهند. در جلو و زیر هر چشم مار زنگی، سوراخی است که گیرنده‌های پرتوهای فروسرخ در آن قرار دارند. مار، پرتوهای فروسرخ تابیده شده از بدن شکار را دریافت و محل آن را در تاریکی تشخیص می‌دهد.

(موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

۶- گزینه «۲»

موارد «الف» و «ب» صحیح می‌باشند.

بررسی موارد:

(الف) با انقباض ماهیچه‌های شعاعی عنیبه، مردمک گشادر شده و سطح بیشتری از عدسی در معرض نور مستقیم قرار می‌گیرد.

(ب) لکه زرد در امتداد محور نوری کره چشم قرار دارد و حاوی مقدار بیشتری یاخته مخروطی است. این یاخته‌ها نسبت به یاخته استوانه‌ای آکسون بلندتری دارند.

(ج) با توجه به شکل ۵ فصل ۲ زیست ۲، لکه زرد در مشاهده شبکیه از مردمک به کمک دستگاهی ویژه تیره‌تر دیده می‌شود. دقت کنید که نقطه کور (نه لکه زرد) قادر گیرنده‌های نوری می‌باشد.

(د) ضخیم‌ترین بخش لایه میانی چشم، جسم مژگانی می‌باشد که با انقباض آن، کشیدگی تارهای آویزی کاهش می‌یابد و عدسی ضخیم‌تر می‌شود.

(موس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۷- گزینه «۲»

هنگام ورود هوای ذخیره دمی، یعنی در حالت دم عمیق، ماهیچه‌های بین دنداهای داخلی در حال استراحت هستند یعنی اکتنی‌ها با میوزین‌ها، کمترین همپوشانی را در سارکومرها دارند.

در عضلات گردن انقباض داریم یعنی خطوط Z دو طرف سارکومر به هم نزدیک می‌شوند.

در هنگام دم عمیق، همانند دم عمولی، ماهیچه بین دنداهای خارجی، منقبض می‌شود، پس یون کلسیم درون سارکومرهای تارچه‌ها، زیاد می‌باشد.

چون دیافراگم هم حالت انقباض دارد، پس ناقل عصبی به گیرنده خود در سطح تارها (یاخته‌ها) این ماهیچه متصل شده و یاخته‌ها در حالت انقباض هستند.

(ستاده هرکتن) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۵)

(ممدرامین یکن)

۸- گزینه «۳»

بررسی موارد:

مورد «الف»: غده هیپوفیز درون گودی در استخوان جمجمه جای دارد. این غده با ترشح هورمون رشد می‌تواند نقشی مشابه با عامل تحریک کننده تقسیم یاخته‌ها در رشد توده استخوانی داشته باشد.

(کتاب اول)

۹۴- گزینه «۲»

موارد ب و پ درست هستند.

تشریح همه موارد:

- (الف) استخوان رکابی با استخوان سندانی مفصل داده است نه با استخوان چکشی
 (ب) با توجه به شکل ۹ صفحه ۲۹ کتاب درسی، استخوان چکشی در دو نقطه توسط بافت پیوندی به استخوان گیجگاهی مرتبط شده است.
 (پ) مژکهای بخش حلوزی گوش، در تماس با ماده ژلاتینی گوش آند نه این که به طور کامل در درون آنها قرار گرفته باشند.
 (ت) بخش درونی مجرای شنوایی توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شود و بخشی از شیپور استاش نیز توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شود.
 (مواس) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(کتاب اول)

۹۵- گزینه «۳»

استخوان نیم‌لگن از یک سو به استخوان ران متصل می‌شود و از سوی دیگر به انتهای ستون مهره‌ها متصل می‌شود. پس می‌توان گفت استخوان نیم‌لگن ران را به استخوانی از تنه متصل می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استخوان‌های مج‌جزء استخوان‌های کوچک بدن طبقه‌بندی می‌شود.

گزینه «۲»: دقت شود همه استخوان‌ها صرف نظر از نوع آن‌ها، از دو نوع بافت استخوانی فشرده و اسفنجی تشکیل شده است.

گزینه «۴»: نازک نی از سمت بالا به استخوان درشت نی مفصل می‌شود و اتصالی به استخوان ران ندارد.

در دو محل از ساختار اسکلتی انسان، بخش محوري و جانبی به هم متصل می‌شوند. یکی اتصال استخوان ترقوه به جناغ و دیگری اتصال استخوان نیم‌لگن به انتهای ستون مهره‌ها

(ستگاه مرکزی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(کتاب اول)

۹۶- گزینه «۳»

دقت کنید در طول انقباض ماهیچه طول رشته‌های پروتئینی تغییر نمی‌کند. بلکه موقعیت رشته‌های پروتئینی نسبت به هم تغییر می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با رسیدن پیام عصبی از مراکز عصبی، تحریک از طریق هماهی ویژه‌ای از یاخته عصبی به یاخته ماهیچه‌ای منتقل می‌شود. به این صورت که ناقل‌های عصبی مترشحه از یاخته عصبی بر گیرنده خود در سطح یاخته ماهیچه‌ای متصل می‌شود. در پی آن یک موج تحریکی در طول غشای یاخته ایجاد می‌شود.

(کتاب اول)

زیست‌شناسی (۲) - آشنا**۹۱- گزینه «۳»**

در انتهای پتانسیل عمل، پمپ سدیم - پتانسیم برای بازگرداندن غلظت یون-های سدیم و پتانسیم به حالت آرامش، بیشتر فعالیت می‌کند. بنابراین انرژی زیستی بیشتری مصرف می‌کند. پس میزان مصرف انرژی پمپ نسبت به انتهای آن، کمتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در حالت پتانسیل آرامش، اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دوسوی غشاء، -۵۰ میلی ولت است نه صفر!

گزینه «۲»: یون‌های سدیم توسط کانال‌های نشتشی سدیمی وارد نورون می‌شوند. نه خارج!

گزینه «۴»: اختلاف پتانسیل دوسوی غشاء به صورت اختلاف پتانسیل درون غشاء به بیرون غشاء معرفی می‌شود. نه بر عکس!!!

(نتیجه عصب) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۸)

(کتاب اول)

۹۲- گزینه «۲»

برجستگی‌های چهارگانه بخشی از مغز میانی است. در هنگام تشریح مغز گوسفند مشاهده می‌شود که بر جستگی‌های چهارگانه در پشت اپی فیز قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تalamوس در تقویت و پردازش اغلب پیام‌های حسی نقش دارد. آن‌چه که در لبه پایین تalamوس قرار دارد، اپی فیز است.

گزینه «۳»: نیمکره‌های مخ توسط رابطه‌های سفیدرنگ مختلف از جمله رابط سه گوش و رابط پینه‌ای به هم متصل می‌شود. رابط پینه‌ای بالاتر از رابط سه گوش قرار دارد.

گزینه «۴»: ماده سفید در مخچه، درخت زندگی نامیده می‌شود. آن‌چه بین بصل النخاع و مخچه قرار دارد، بطن چهارم است.

(نتیجه عصب) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(کتاب اول)

۹۳- گزینه «۴»

فرد مطرح شده در صورت گزاره به آستیگماتیسم مبتلا است و تصاویر به شکل ناواضح تشكیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این افراد، سطح عدسی و یا قرنیه، به طور کامل کروی و صاف نیست.

گزینه «۲»: این گزاره مربوط به پیرچشمی است.

گزینه «۳»: این گزاره مربوط به دوربینی است.

افراد دچار پیرچشمی مشابه افراد دوربینی، در دیدن اجسام نزدیک دچار اختلال هستند.

(مواس) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۸)

گزینه «۴»: همان طور که می‌دانید، آنژیم‌هایی به فضای سیناپسی ترشح می‌شوند که مولکول‌های ناقل عصبی به جا مانده، را تجزیه می‌کنند. سرنوشت دیگر ناقلين عصبی به جای مانده در فضای سیناپسی اين است که به درون یاخته پيش‌سيناپسی بازجذب شوند.

(نتیجه شیمیابی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(کتاب اول)

۹۹- گزینه «۴»

پرولاکتین هورمون دیگر بخش پیشین است پس از تولد نوزاد، این هورمون، غدد شیری را به تولید شیر وا می‌دارد. تا مدت‌ها تصور می‌شد که کار پرولاکتین تنها همین است اما اکنون شواهد روزافزومنی مبنی بر نقش این هورمون در دستگاه ایمنی و حفظ تعادل آب به دست آمده است در مردان، این هورمون در تنظیم فرایندهای دستگاه تولیدمثل نیز نقش دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چند سال بعد از بلوغ، صفحات رشد از حالت غضروفی به استخوانی تبدیل می‌شوند. در این حالت، رشد استخوان متوقف می‌شود.

گزینه «۲»: اپی فیز در بالای بر جستگی‌های چهار گانه قرار دارد.

گزینه «۳»: بخش مرکزی ساختار عصبی دارد. وقتی فرد در شرایط تنفس قرار گیرد این بخش دو هورمون به نام‌های اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین ترشح می‌کند. این هورمون‌ها ضربان قلب، فشار خون و گلوكز خوناب را افزایش می‌دهند و نایرک‌ها را در شش‌ها باز می‌کنند. چنین تغییراتی بدن را برای پاسخ‌های کوتاه مدت آمده می‌کند.

(نتیجه شیمیابی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۹)

(کتاب اول)

۱۰۰- گزینه «۲»

مواد «الف» و «ب» صحیح هستند.

بررسی همه موارد:

مورد «الف»: انسولین سبب کاهش قند خون و افزایش گلوكز یاخته می‌شود. بنابراین انرژی سلول‌ها افزایش پیدا می‌کند.

مورد «ب»: از بخش درون‌ریز لوزالمعده دو هورمون به نام‌های گلوكاگون و انسولین ترشح می‌شوند. گلوكاگون در پاسخ به کاهش گلوكز خون ترشح شده، باعث تجزیه گلیکوژن به گلوكز می‌شود. به این ترتیب، قند خون را افزایش می‌دهد. انسولین در پاسخ به افزایش گلوكز خون ترشح و باعث ورود گلوكز به یاخته‌ها می‌شود. عملکرد انسولین در نقش پیک شیمیابی وابسته به فعالیت پرتوثین‌های غشایی می‌باشد.

مورد «ج»: گلوكاگون و انسولین عکس همدیگر عمل می‌کنند. بنابراین همزمان نمی‌توانند افزایش یابند.

مورد «د»: گلیکوژن در همه سلول‌های زنده تولید نمی‌شود.

(نتیجه شیمیابی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

گزینه «۲»: سر پروتئینی میوزین به مولکول‌های کروی اکتین متصل می‌شود و با تغییر شکل سر پروتئین میوزین، خطوط Z سارکومر به سمت هم کشیده می‌شوند و طول سارکومر کاهش می‌یابد.

گزینه «۴»: پس از تحریک یاخته سر پروتئین میوزین به مولکول‌های اکتین متصل می‌شود و با تغییر شکل سر آن رشته اکتین حرکت می‌کند.

(سکله هرکتن) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(کتاب اول)

۹۷- گزینه «۲»

در مهره‌دارانی که اسکلت استخوانی دارند (ماهی‌های استخوانی، دوزیست، خزنده، پرنده و پستاندار) ساختار استخوان بسیار شبیه انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حشرات اسکلت خارجی و عروس دریایی اسکلت آب‌ایستایی دارد. ویژگی مشترک همه اسکلت‌ها در این است که در حفاظت از جانور نقش دارد. اما میزان حفاظت آن‌ها در جانوری به جانور دیگر متفاوت است.

گزینه «۳»: کوسه‌ماهی اسکلت درونی و غضروفی دارد و پرندگان اسکلت درونی و استخوانی دارند در هردو نوع اسکلت یادشده غضروف وجود دارد، حال این که اسکلت غضروفی تماماً از غضروف و اسکلت استخوانی از استخوان به همراه غضروف تشکیل شده است.

گزینه «۴»: دقت شود اسکلت آب‌ایستایی در عروس دریایی مشاهده می‌شود.

(سکله هرکتن) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

(کتاب اول)

۹۸- گزینه «۳»

یاخته‌های عصبی می‌توانند دو نوع پیک شیمیابی ترشح کنند:

۱. ناقل عصبی به عنوان پیک شیمیابی کوتاه برد

۲. هورمون به عنوان پیک شیمیابی دوربرد.

بنابراین، در این سوال هم هورمون و هم ناقل عصبی مدنظر است. دقت کنید هردو نوع این پیک‌های شیمیابی با برون رانی از یاخته ترشح کننده خود آزاد می‌شوند. به منظور آزادسازی این مولکول‌ها به بیرون از یاخته، ریزکیسه حمل کننده آن‌ها با غشاء یاخته ادغام می‌شود و در زمان برون رانی، بر مساحت آن می‌افزاید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید ناقلين عصبی به جریان خون وارد نمی‌شوند. به طور کلی پیک‌های شیمیابی کوتاه برد برای رسیدن به بافت هدف خود وارد خون نمی‌شوند.

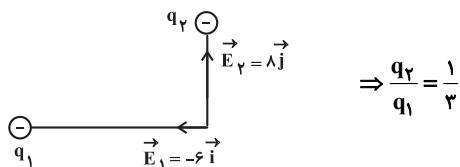
گزینه «۲»: گیرنده مولکول‌های ناقل عصبی در یاخته پس‌سيناپسی در سطح غشا است. پس نمی‌توانند از غشاء یاخته پس‌سيناپسی عبور نمایند.

$$\Rightarrow \frac{E_2}{E_1} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{\lambda}{\epsilon} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{r_1}{a}\right)^2 \Rightarrow \frac{|q_2|}{|q_1|} = \frac{1}{3}$$

باید q_1 منفی باشد تا میدان در راستای $\vec{i}$ شود و q_2 نیز باید منفی باشد تا

میدان در راستای $\vec{j}$ شود. بنابراین:

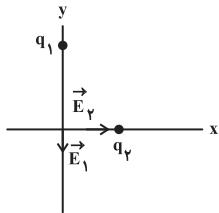

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۱۰ تا ۱۶)

(باشر انگوتو)

«۱۰۴- گزینه ۱»

میدان الکتریکی حاصل از بارهای q_1 و q_2 را در نقطه O محاسبه می کنیم:

$$E_1 = \frac{k |q_1|}{r_1^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-9}}{(3 \times 10^{-2})^2} = 4 \times 10^7 \text{ N/C}$$

$$\vec{E}_1 = -4 \times 10^7 \vec{j}$$

$$E_2 = \frac{k |q_2|}{r_2^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-9}}{(2 \times 10^{-2})^2} = 9 \times 10^7 \text{ N/C}$$

$$\vec{E}_2 = 9 \times 10^7 \vec{i}$$

می دانیم میدان کل حاصل از این سه بار در نقطه O برابر با جمع برداری

میدان های حاصل از هر یک از بارها است:

$$\vec{E}_T = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 + \vec{E}_3 \Rightarrow (-27\vec{i} - 31\vec{j}) \times 10^7$$

فیزیک (۲) - طراحی

«۱۰۱- گزینه ۲»

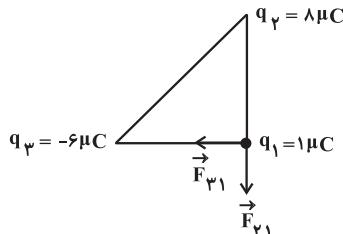
(سیدعلی میرنوری)

وقتی دو جسم به هم نیروی رایشی الکتریکی وارد می کنند یا هر دو باردار با بارهای نامناء، یا یکی باردار و دیگری خنثی است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲ تا ۵)

«۱۰۲- گزینه ۲»

با استفاده از قانون کولن، داریم:

نیروی وارد از طرف بار q_3 به q_1 برابر است با:

$$F_{31} = \frac{9 \times 10^9 \times 1 \times 6 \times 10^{-12}}{9 \times 10^{-4}} = 6 \text{ N}$$

نیروی وارد از طرف بار q_2 به q_1 برابر است با:

$$F_{21} = \frac{9 \times 10^9 \times 1 \times 8 \times 10^{-12}}{9 \times 10^{-4}} = 8 \text{ N}$$

برایند نیروهای وارد بر بار q_1 از طرف دو بار q_2 و q_3 برابر است با:

$$F_t = \sqrt{F_{21}^2 + F_{31}^2} = \sqrt{8^2 + 6^2} = 10 \text{ N}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

«۱۰۳- گزینه ۱»

(عبدالله فقهزاده)

میدان حاصل از q_1 در نقطه O در راستای محور x ها و میدان حاصل از q_2

در نقطه O در راستای محور y ها است.

$$E = k \frac{|q|}{r^2}$$

$$\Delta U = -E |q| d \cos \theta = -6 \times 10^3 \times 5 \times 10^{-9} \times (-4) \times -1$$

$$\Rightarrow \Delta U = -12 \times 10^{-12} J = -0.12 J$$

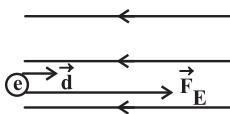
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲۱ و ۲۳)

(پیوسر کامران)

«۱۰۶- گزینه ۳»

طبق شکل نیروی وارد بر بار منفی در خلاف جهت خطهای میدان است. از

قضیه کار- انرژی جنبشی استفاده می کنیم.

$$W_t = F \times d \times \cos \theta = \Delta K$$

$$\xrightarrow{\theta=0} W_t = F \times d \times \cos 0^\circ = \Delta K$$

$$\Rightarrow |q| \times E \times d = \frac{1}{2} m (v^2 - v_0^2)$$

$$\Rightarrow 1/6 \times 10^{-19} \times 455 \times 0/6 = \frac{1}{2} \times 9/1 \times 10^{-31} \times (v^2 - 4 \times 10^{12})$$

$$\Rightarrow v^2 = 10^{14} \Rightarrow v = 10^7 \frac{m}{s}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲۱ و ۲۳)

(سعید منبری)

«۱۰۷- گزینه ۱»

اگر بار مثبت از نقطه A در این میدان الکتریکی رها شود، طبق

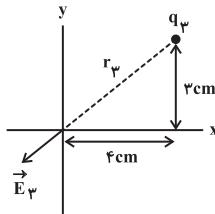
رابطه $\vec{F} = q \vec{E}$ در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت می کند و به سمت

$$= -4 \times 10^7 \vec{j} + 9 \times 10^7 \vec{i} + \vec{E}_3 \Rightarrow \vec{E}_3 = (-36 \vec{i} - 27 \vec{j}) \times 10^7$$

$$E_3 = \sqrt{36^2 + 27^2} \times 10^7 = 9\sqrt{4^2 + 3^2} \times 10^7 = 45 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

وضعیت میدان بار q۳ در نقطه O به شکل زیر است، در نتیجه علامت

بار q۳ مثبت است. حالا در آخرین مرحله به سراغ محاسبه q۳ می رویم:

$$r_3 = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5 \text{ cm} = 5 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$E_3 = \frac{k |q_3|}{r_3^2} \Rightarrow 45 \times 10^7 = \frac{9 \times 10^9 \times q_3}{(5 \times 10^{-2})^2} \Rightarrow q_3 = 125 \mu C$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۱۷ و ۱۸)

(محمد صداق ماسیده)

«۱۰۵- گزینه ۳»

ابتدا بردار جایه جایی را به دست می آوریم:

$$\vec{d} = (x_2 - x_1) \vec{i} + (y_2 - y_1) \vec{j} \Rightarrow \vec{d} = -4 \vec{i} + 4 \vec{j} (m)$$

از آنجایی که میدان در راستای محور x است و جایه جایی عمود بر میدان،

باعث تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی نخواهد شد، فقط مؤلفه $\vec{i}$ (در راستای

محور x) جایه جایی را در نظر می گیریم.

$$|q| = ne \Rightarrow n = \frac{e}{q} = \frac{e}{6 \times 10^{-19}} = 6.4 \times 10^{19}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۱۹ و ۲۱ تا ۲۶)

(همطفی کیانی)

۱۰۹ - گزینه «۱»

بار اولیه خازن $C_1 = 4\mu F$ است. وقتی ۵۰ درصد به بار خازن اضافه شود، بار

$$\text{آن برابر با } C_2 = 4 + \frac{50}{100} \times 4 = 6\mu F \text{ می شود. بنابراین با توجه به این که در}$$

$$\text{این حالت انرژی خازن } U = \frac{Q^2}{2C} \text{ اضافه شده است، با استفاده از رابطه}$$

ظرفیت خازن را تعیین می کنیم:

$$U_1 = U_1 + 10 \xrightarrow{\frac{Q^2}{2C}} \frac{Q_1^2}{2C} = \frac{Q_1^2}{2C} + 10$$

$$\frac{Q_1 = 4\mu F}{Q_2 = 6\mu F} \Rightarrow \frac{36}{2C} = \frac{16}{2C} + 10 \Rightarrow \frac{36 - 16}{2C} = 10$$

$$20 = 20C \Rightarrow C = 1\mu F$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۳۷ و ۳۸)

(سعید ارد)

۱۱۰ - گزینه «۱»

چون خازن به باتری متصل است پس ولتاژ دو سر آن ثابت است. طبق

$$\text{رابطه } E = \frac{V}{d}, \text{ بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات ثابت است. از طرفی}$$

$$\text{طبق رابطه } U = \frac{1}{2} CV^2, \text{ چون با وارد کردن دی الکتریک ظرفیت}$$

$$\text{خازن } C = \frac{A}{d} \text{ افزایش یافته، پس انرژی ذخیره شده در آن نیز افزایش}$$

می یابد. از طرفی طبق رابطه $Q = CV$ ، چون V ثابت و C افزایش یافته،

پس Q نیز افزایش می یابد.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲۶ و ۳۸)

نواحی متراکم تر خواهد رفت. پس به سمت پتانسیل الکتریکی کمتر می رود و

میدان الکتریکی وارد بر آن افزایش می یابد. پس طبق رابطه $|q|E = F$.

نیروی وارد بر آن افزایش می یابد.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۱۷ تا ۲۵)

(آرمنی کمالی)

۱۰۸ - گزینه «۱»

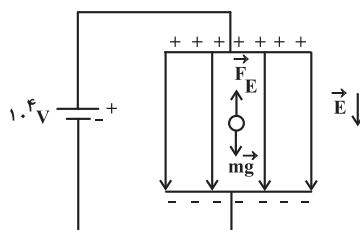
مطلوب شکل زیر، چون جهت خطوط میدان الکتریکی به سمت پایین است،

برای معلق ماندن قطره روغن، باید نیروی الکتریکی وارد بر آن به سمت بالا و

در خلاف جهت نیروی وزن قطره باشد. بنابراین قطره بار منفی دارد و این

یعنی الکترون گرفته است. حالا برای محاسبه بار قطره می توان از تعادل نیروی

وزن قطره و نیروی الکتریکی وارد بر قطره استفاده کرد:

$$F_E = W \Rightarrow |q|E = mg$$

$$\text{بزرگی میدان الکتریکی بین دو صفحه از رابطه } E = \frac{|ΔV|}{d} \text{ حساب می شود.}$$

بنابراین:

$$mg = |q| \frac{|ΔV|}{d} \Rightarrow 8 \times 10^{-15} \times 10 = |q| \times \frac{10^4}{8 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow |q| = 6.4 \times 10^{-20} C$$

حالا طبق رابطه $Q = ne$ تعداد الکترون های مبادله شده را بدست

می آوریم:

با توجه به توضیحات بالا، بار ورقه‌ها قبل از بسته شدن، مثبت و پس از باز شدن، منفی است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب اول)

۱۱۲- گزینه «۲»

در حالت اول با استفاده از رابطه قانون کولن داریم:

$$F = k \frac{|q_A||q_B|}{r^2} \quad q_A = +6\mu C = 6 \times 10^{-9} C, \quad q_B = -2\mu C = -2 \times 10^{-9} C \\ k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}, \quad r = 2 cm = 2 \times 10^{-2} m$$

$$F = 9 \times 10^9 \times \frac{6 \times 10^{-9} \times 2 \times 10^{-9}}{(2 \times 10^{-2})^2} = 30 N$$

در حالت دوم، یعنی پس از تماس گلوله‌ها با هم، چون گلوله‌ها مشابه‌اند، بار الکتریکی یکسانی خواهند داشت. طبق اصل پایستگی بار الکتریکی، مجموع جبری همه بارهای الکتریکی در یک دستگاه منزوی ثابت است. اگر مجموعه دو گلوله را یک دستگاه منزوی در نظر بگیریم، داریم:

$$q'_A + q'_B = q_A + q_B \quad q'_A = q'_B \rightarrow q'_A + q'_B = q_A + q_B$$

$$\Rightarrow q'_A = q'_B = \frac{q_A + q_B}{2} \quad \frac{q_A = +6\mu C}{q_B = -2\mu C}$$

$$q'_A = q'_B = \frac{(+6) + (-2)}{2} = +2\mu C$$

دوباره از رابطه قانون کولن داریم:

$$F' = k \frac{|q'_A||q'_B|}{r'^2} \quad q'_A = q'_B = +2\mu C = +2 \times 10^{-9} C \\ k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}, \quad r' = 2 cm = 2 \times 10^{-2} m$$

$$F' = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 10^{-9} \times 2 \times 10^{-9}}{(2 \times 10^{-2})^2} = 90 N$$

بنابراین نیروی بین گلوله‌ها $F' - F = 90 - 30 = 60 N$ تغییر کرده، یعنی

$60 N$ افزایش پیدا کرده است. توجه کنید که می‌توانستیم گام دوم سؤال را

به صورت زیر و با استفاده از فرم مقایسه‌ای رابطه قانون کولن نیز بنویسیم:

$$F = k \frac{|q_A||q_B|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{F'}{F} = \frac{|q'_A|}{|q_A|} \times \frac{|q'_B|}{|q_B|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

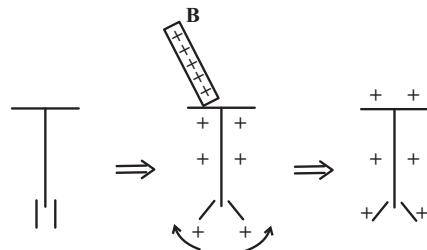
فیزیک (۲) - آشنا

(کتاب اول)

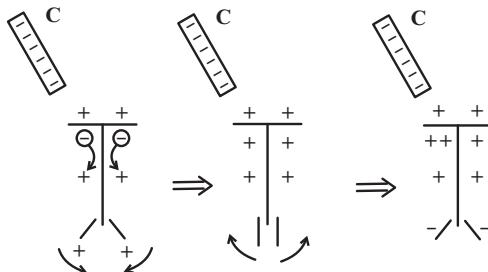
۱۱۱- گزینه «۴»

اولاً چون در سری الکتریسیته مالشی، **A** بالاتر از **C** قرار دارد، در اثر مالش، **A** دارای بار مثبت و **C** دارای بار منفی می‌شود. به طور مشابه، چون **B** نیز بالاتر از **D** قرار دارد، در اثر مالش، **B** دارای بار مثبت و **D** دارای بار منفی می‌شود.

ثانیاً در ابتدا که جسم **B** را با کلاهک الکتروسکوپ بدون بار تماس می‌دهیم، بخشی از بارهای منفی الکتروسکوپ به جسم **B** منتقل شده و الکتروسکوپ دارای بار مثبت می‌شود. وقت شود که جسم **B** باید رسانا باشد که در تماس با الکتروسکوپ آن را باردار کند.

ثالثاً با دور کردن جسم **B** و نزدیک کردن جسم **C** به الکتروسکوپ، این بار الکتروسکوپ به روش القاء باردار می‌شود. یعنی با نزدیک کردن جسم **C** که بار منفی دارد، بارهای منفی الکتروسکوپ، خود را از بارهای جسم **C** که همان آن‌هاست، دور کرده و از کلاهک به ورقه‌ها می‌روند. این جایه‌جایی بارهای منفی به سمت ورقه‌ها، ابتدا بار مثبت اولیه آن‌ها را خنثی نموده و ورقه‌ها را می‌بندد. سپس، تجمع بیشتر بارهای منفی روی ورقه‌ها، به باز شدن دوباره آن‌ها منجر می‌شود.

$$E'_T = \sqrt{E''_r + E'_{\lambda, r}} = \sqrt{\left(\frac{kq}{a_r}\right)^r + \left(\frac{kq}{a_r}\right)^r}$$

$$\Rightarrow E'_T = \frac{kq}{a^r} \sqrt{1 + r^2} \Rightarrow E'_T = \sqrt{1 + \frac{k^2 q^2}{a^{2r}}} = \sqrt{1 + \frac{k^2 q^2}{a^{2r}}}$$

بنابران، خواسته مسئله را بر است با:

$$\frac{E_T}{E'_T} = \frac{16\sqrt{2} \frac{kq}{a}}{4\sqrt{3} \frac{kq}{a}} = \frac{4\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{4\sqrt{6}}{3}$$

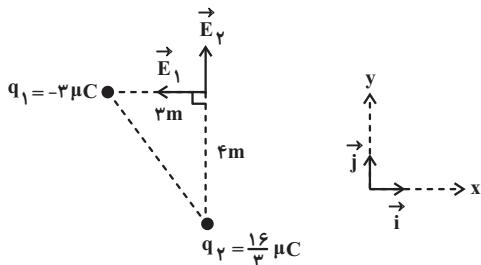
(اللکترسیتی ساکر) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(كتاب أول)

«۳» - گزینہ ۱۱۴

مطابق شکل زیر، جهت میدان‌های الکتریکی ناشی از بارهای q_1 و q_2 در رأس قائم مثلث را تعیین کرده و پس از محاسبه بزرگی هر یک، میدان‌ها را به

صورت برداری نوشته و جمع برداری می کنیم. داریم:

$$E_1 = k \frac{|q_1|}{r_1} \frac{q_1 = -\pi \mu C = -\pi \times 1.0^{-9} C}{k = \pi \times 1.0^9 N \cdot m^2 / C^2, r_1 = 1m}$$

$$E_1 = 9 \times 10^9 \times \frac{3 \times 10^{-9}}{\mu^2} = 3000 \frac{N}{C} \xrightarrow{\text{در خلاف جهت محور } x} \bar{E}_1$$

$$\vec{E}_1 = -\gamma \cdot \vec{i} \left(\frac{N}{C} \right)$$

$$E_r = k \frac{|q_r|}{r_r^2} \rightarrow q_r = \frac{1}{r_r^2} \mu C = \frac{1}{r_r^2} \times 10^{-9} C$$

$k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$, $r_r = r_m$

$$E_2 = 9 \times 10^9 \times \frac{\frac{16}{3} \times 10^{-6}}{4^2} = 300 \cdot \frac{N}{C} \xrightarrow{\text{درجهت محور y}} \bar{E}_2$$

$$\frac{q_A = +\epsilon \mu C, q_B = -\gamma \mu C, q'_A = q'_B = +\gamma \mu C}{r = \epsilon \text{cm}, r' = \gamma \text{cm}, F = \gamma \cdot N} \rightarrow$$

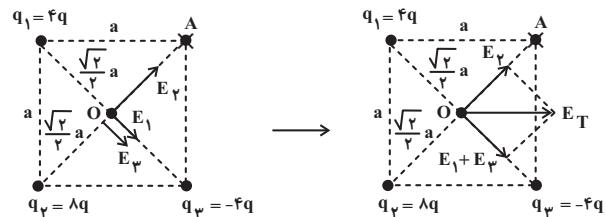
$$\frac{F'}{30} = \frac{2}{6} \times \frac{2}{2} \times \left(\frac{6}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{30} = \frac{1}{3} \times 1 \times 3^2 \Rightarrow \frac{F'}{30} = 3$$

$$\Rightarrow F' = 3 \times 30 = 90\text{N}$$

(الектريسيتاء ساكن) (فنيزك ۲ - صفحه های ۵ تا ۸)

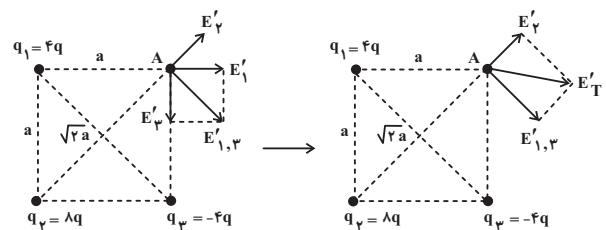
«۱» - گزینہ ۱۱۳

الف) محاسبة ميدان الكتروني خالص در مرکز مربع:

$$\left. \begin{array}{l} E_1 = \frac{k(\tau q)}{\left(\frac{\sqrt{\gamma}}{\gamma} a\right)^r} = \lambda \frac{kq}{a^r} \\ \\ E_\gamma = \frac{k(\lambda q)}{\left(\frac{\sqrt{\gamma}}{\gamma} a\right)^r} = \lambda \frac{kq}{a^r} \\ \\ E_\tau = \frac{k(\tau q)}{\left(\frac{\sqrt{\gamma}}{\gamma} a\right)^r} = \lambda \frac{kq}{a^r} \end{array} \right\} \xrightarrow{E_1 + E_\gamma = E_\tau} E_T = E_\gamma \sqrt{\gamma} = \lambda \frac{kq}{a^r}$$

ب) محاسبه میدان الکتریکی خالص در نقطه A :

$$\left. \begin{array}{l} E'_1 = \frac{k(\mathfrak{f}q)}{a^r} = \mathfrak{f} \frac{kq}{a^r} \\ E'_r = \frac{k(\mathfrak{f}q)}{a^r} = \mathfrak{f} \frac{kq}{a^r} \end{array} \right\} \xrightarrow{E'_1 = E'_r} E'_{1,r} = E'_1 \sqrt{r} = \mathfrak{f} \sqrt{r} \frac{kq}{a^r}$$

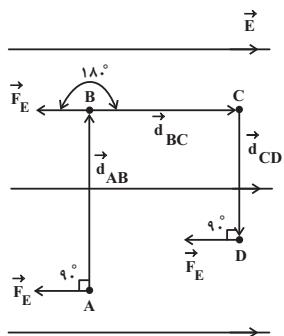
$$E' = \frac{k(\lambda q)}{(\sqrt{r}a)^r} = r \frac{kq}{a^r}$$

$$-|q|Ed_{BC} \cos \theta_{BC} - |q|Ed_{CD} \cos \theta_{CD} \quad (1)$$

چون نیروی الکتریکی وارد بر بار منفی، در خلاف جهت میدان الکتریکی است،

طبق شکل زیر، $\theta_{BC} = 180^\circ$ و $\theta_{AB} = 0^\circ$ است و داریم:

$$\frac{(1)}{\theta_{AB}=\theta_{CD}=0^\circ} \rightarrow \Delta U_{کل} = -|q|Ed_{BC} \cos \theta_{BC}$$

$$q = -\gamma \mu C = -2 \times 10^{-9} C, \quad E = 5 \times 10^4 N/C, \quad d_{BC} = 5 cm = 5 \times 10^{-2} m$$

$$\Delta U_{کل} = -(20 \times 10^{-9}) \times (5 \times 10^4) \times (5 \times 10^{-2}) \times (-1)$$

$$\Rightarrow \Delta U_{کل} = +5 \times 10^{-9} J \Rightarrow \Delta U_{کل} = +5 \cdot 10^{-9} J$$

علامت مثبت به معنی افزایش انرژی پتانسیل الکتریکی است. البته می‌توانیم

به این صورت نیز استدلال کنیم که چون بار منفی در جهت خطهای میدان

الکتریکی (یعنی در خلاف جهت خود به خودی حرکتش) جابه‌جا شده است،

انرژی پتانسیل الکتریکی آن افزایش می‌یابد.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴)

$$\vec{E}_1 = +3000 \vec{j} \left(\frac{N}{C} \right)$$

$$\vec{E}_T = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 \Rightarrow \vec{E}_T = -3000 \vec{i} + 3000 \vec{j} \left(\frac{N}{C} \right)$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(کتاب اول)

«۳» ۱۱۵ - گزینه

ابتدا اندازه نیروی الکتریکی را به دست می‌آوریم:

$$F = \sqrt{(-4/2)^2 + (5/6)^2} \Rightarrow F = \sqrt{(-6 \times 10^4 / 12)^2 + (8 \times 10^4 / 12)^2}$$

$$\Rightarrow F = \sqrt{10^8 / 144 (36 + 64)} \Rightarrow F = \sqrt{10^8 / 144 \times 100} \Rightarrow F = \sqrt{49} \Rightarrow F = 7 N$$

حالا با استفاده از رابطه محاسبه نیروی الکتریکی وارد بر بار الکتریکی در یک

میدان الکتریکی، داریم:

$$F = |q| E \frac{q = -\delta \mu C = -\delta \times 10^{-9} C}{F = 7 N} \Rightarrow 7 = 5 \times 10^{-9} \times E$$

$$\Rightarrow E = \frac{7}{5 \times 10^{-9}} \Rightarrow E = 1/4 \times 10^9 \frac{N}{C}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

(کتاب اول)

«۳» ۱۱۶ - گزینه

تفییر انرژی پتانسیل الکتریکی بار در کل مسیر برابر است با مجموع تغییر

انرژی‌های پتانسیل در هر یک از قطعات مسیر؛ یعنی:

$$\Delta U_{کل} = \Delta U_{AB} + \Delta U_{BC} + \Delta U_{CD}$$

$$\Rightarrow \Delta U_{کل} = -|q| Ed_{AB} \cos \theta_{AB}$$

$$Q_2 - Q_1 = C(V_2 - V_1) \xrightarrow{C=5\mu F, V_2=20V} Q_2 - Q_1 = 5 \cdot 20 \mu C$$

$$40 = 5(20 - V_1) \Rightarrow 20 - V_1 = 8 \Rightarrow V_1 = 20V$$

حال برای محاسبه بار اولیه خازن، داریم:

$$Q_1 = CV_1 \xrightarrow{C=5\mu F, V_1=20V} Q = 5 \times 20 = 100\mu C$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۳۲ و ۳۳)

(کتاب اول)

«۱۲۰- گزینه «۳»

چون خازن پس از پرشدن از مولد جدا شده است، بار الکتریکی آن ثابت باقی میماند.

$$\text{اولاً طبق رابطه } C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d}, \text{ داریم:}$$

$$\frac{C'}{C} = \frac{\kappa'}{\kappa} \times \frac{A'}{A} \times \frac{d}{d'} \xrightarrow{\kappa=\epsilon_0, \kappa'=1, A'=\frac{A}{2}} \frac{C'}{C} = \frac{1}{2}$$

ثانیاً طبق عملیات زیر، رابطه ای برای محاسبه E بین صفحات خازن به دست می آوریم و آن را به فرم مقایسه ای می نویسیم:

$$E = \frac{V}{d} \xrightarrow{V=\frac{Q}{C}} E = \frac{Q}{Cd} \xrightarrow{C=\kappa \epsilon_0 \frac{A}{d}}$$

$$E = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 A}$$

$$\frac{E'}{E} = \frac{Q'}{Q} \times \frac{\kappa}{\kappa'} \times \frac{A}{A'} \xrightarrow{\kappa=\epsilon_0, \kappa'=1, A'=\frac{A}{2}} \frac{E'}{E} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{E'}{E} = 1 \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{1} \Rightarrow \frac{E'}{E} = 1 \Rightarrow E' = E$$

ثالثاً با استفاده از رابطه $U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C}$ ، می توان نوشت:

$$\frac{U'}{U} = \left(\frac{Q'}{Q}\right)^2 \times \frac{C}{C'} \xrightarrow{C'=Q} \frac{U'}{U} = \frac{1}{2} \times 1 \Rightarrow U' = U$$

$$\Rightarrow \frac{U'}{U} = 1 \Rightarrow U' = U$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب اول)

«۱۱۷- گزینه «۲»

بنا به قرارداد، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری برابر با پتانسیل پایانه

ثبت منهای پتانسیل پایانه منفی است. اگر پتانسیل پایانه منفی را با V_- و

پتانسیل پایانه ثابت را با V_+ نشان دهیم، داریم:

$$\Delta V = V_+ - V_- \xrightarrow{\Delta V=12V} 12 = V_+ - (-4) \Rightarrow V_+ = 16V$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۳۵ و ۳۶)

(کتاب اول)

«۱۱۸- گزینه «۱»

$$\text{با توجه به رابطه } \Delta V = \frac{\Delta U_E}{q}, \text{ داریم:}$$

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow q = \frac{\Delta U_E}{\Delta V} \Rightarrow$$

$$q = \frac{U_B - U_A}{V_B - V_A} \xrightarrow{U_B=1/2 \times 10^{-3} J, U_A=0/9 \times 10^{-3} J, V_B=5 \cdot V, V_A=9 \cdot V} q = \frac{1/2 \times 10^{-3} - 0/9 \times 10^{-3}}{5 \cdot 10^{-3} - 9 \cdot 10^{-3}} = \frac{0/3 \times 10^{-3}}{-4 \cdot 10^{-3}}$$

$$\Rightarrow q = -15 \times 10^{-9} C \Rightarrow q = -15 \mu C$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲۷ و ۲۸)

(کتاب اول)

«۱۱۹- گزینه «۲»

با استفاده از رابطه $C = \frac{Q}{V}$ ، داریم:

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow Q = CV \Rightarrow \begin{cases} Q_1 = CV_1 \\ Q_2 = CV_2 \end{cases} \xrightarrow{\text{تفاضل طرفین}}$$

هوا و اکنش داده و سطح تازه بریده آن‌ها به سرعت تیره می‌شود.

(شیمی ۲ - صفحه ۱۶)

(ممدر فلاح نژاد)

۱۲۴ - گزینه «۴»

بررسی گزینه نادرست:

در آرایش الکترونی همه کاتیون‌های پایدار فلزهای واسطه دوره چهارم جدول تناوی، زیرلایه‌ای با $n = 1 = 4s$ بدون الکترون است، زیرا ابتدا الکترون از زیرلایه $4s$ و سپس از زیرلایه $3d$ جدا می‌شود و تنها اتمی که کاتیون پایدار با بار + دارد (Cu)، تنها یک الکترون در زیرلایه $4s$ دارد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(ممدر عظیمیان زواره)

۱۲۵ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در این واکنش، واکنش پذیری فراورده‌ها از واکنش پذیری واکنش‌دهنده‌ها بیشتر است.
گزینه «۲»: نافلزها تمایل به از دست دادن الکترون ندارند، واکنش پذیری هر عنصر به معنای تمایل اتم آن به انجام واکنش شیمیایی است.

گزینه «۳»: محلول محتوی کاتیون Fe^{3+} زرد رنگ است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۷ تا ۲۱)

(ممدر فلاح نژاد)

۱۲۶ - گزینه «۱»

جرم کاهش یافته در این واکنش مربوط به گاز CO_2 است.

$$\begin{aligned} ? g CaCO_3 &= 352 g CO_2 \times \frac{1 mol CO_2}{44 g CO_2} \times \frac{1 mol CaCO_3}{1 mol CO_2} \\ &\times \frac{100 g CaCO_3}{1 mol CaCO_3} \times \frac{100}{80} = 1000 g CaCO_3 \end{aligned}$$

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

شیمی (۲) - نکاه به آینده

(ممدر فلاح نژاد)

۱۲۱ - گزینه «۴»

بررسی گزینه نادرست:

برآورد میزان تولید یا مصرف نسبی فلزها، سوخت‌های فسیلی و مواد معدنی در سال ۲۰۳۰ میلادی به صورت «مواد معدنی > سوخت‌های فسیلی > فلزها» است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

(ممدر عظیمیان زواره)

۱۲۲ - گزینه «۱»

همه عبارت‌های بیان شده درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم همگی آن‌ها به صورت $ns^2 np^2$ بوده و شمار الکترون‌ها در خارجی‌ترین زیرلایه (np^2) با شمار الکترون‌ها در اولین زیرلایه $(1s^2)$ یکسان است.

(ب) کربن، نافلز بوده و سیلیسیم و ژرمانیم شبکه‌فلز هستند.

(پ) سه عنصر کربن، سیلیسیم و ژرمانیم بر اثر ضربه خرد می‌شوند.

(ت) خواص فلزی عنصر سرب از خواص فلزی سایر عنص� این گروه بیشتر است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(سیدرهیم هاشمی‌دکندری)

۱۲۳ - گزینه «۳»

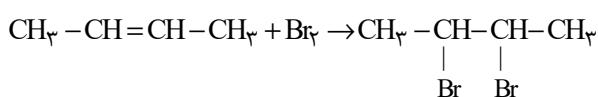
عبارت‌های (ب)، (پ) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «ب»: فلزهای دسته d رفتاری شبیه فلزهای دسته s و p دارند.

عبارت «پ»: برای زنگ زدن و انجام فرایند اکسایش وجود رطوبت الزامی است.

عبارت «ت»: فلزات قلیایی به علت واکنش پذیری بالا، به سرعت با اکسیژن

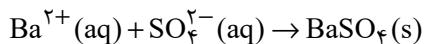
براساس واکنش بالا، فراورده این واکنش، ۳-دی‌برمو بوتان نامیده می‌شود.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۴۰، ۴۱ و ۴۲)

(بهانه‌های هاتمی)

«گزینه» ۱۳۰

معادله موازن شده واکنش به صورت زیر است:

سپس با استفاده از مقدار باریم سولفات (۲/۳۳ گرم) مقدار یون سولفات را

حساب می‌کنیم:

$$? \text{ g } \text{SO}_4^{2-} = 2 / 33 \text{ g } \text{BaSO}_4 \times \frac{1 \text{ mol } \text{BaSO}_4}{233 \text{ g } \text{BaSO}_4}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } \text{SO}_4^{2-}}{1 \text{ mol } \text{BaSO}_4} \times \frac{96 \text{ g } \text{SO}_4^{2-}}{1 \text{ mol } \text{SO}_4^{2-}} = 0 / 96 \text{ g } \text{SO}_4^{2-}$$

$$\frac{\text{حجم ماده خالص}}{\text{حجم کل}} \times 100 = \text{درصد خلوص}$$

$$\Rightarrow \frac{0 / 96}{1 / 2} \times 100 = \% 80$$

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(موسی فیاط علی‌محمدی)

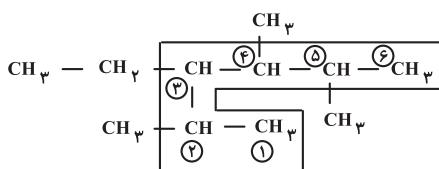
«گزینه» ۱۲۷

هر چه شمار اتم‌های کربن در هیدروکربنی بیشتر باشد، اندازه مولکول، گران‌روی و نقطه جوش آن هیدروکربن افزایش یافته ولی فرآر بودن آن کاهش می‌پابد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۳۷ تا ۳۸)

(مبوبه یک‌محمدی عینی)

«گزینه» ۱۲۸

۳-اتیل-۲، ۴، ۵-تری متیل هگزان

توجه: اولویت انتخاب زنجیر اصلی با زنجیری است که تعداد شاخه‌های

فرعی بیشتری داشته باشد. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

زمانی که تقدم شاخه‌های جانبی از هر دو طرف برابر باشد شماره‌گذاری

شاخه اصلی را از سمتی شروع می‌کنیم که شماره کوچک‌تری به شاخه

جانبی دارای نام مقدم‌تر (اتیل) برسد. (رد گزینه «۳»)

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۳۷ تا ۳۰)

(سیدرهیم هاشمی‌دکتری)

«گزینه» ۱۲۹

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (ب): نفتالن ترکیبی آروماتیک و دارای فرمول مولکولی $C_{10}H_8$ است.

(سعید عزیز قانی)

«۱۳۳-گزینه»

$$\frac{x-2}{a-1} + \frac{2+3}{a+2} = 0$$

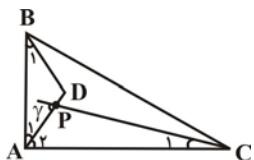
$$\Rightarrow \frac{y}{a-1} = \frac{-\Delta}{a+2} \Rightarrow ya + 14 = -\Delta a + \Delta$$

$$\Rightarrow 12a = -9 \Rightarrow a = \frac{-9}{12} = -\frac{3}{4}$$

(هنرستان تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷-۵۸)

(مسین چاپلو)

«۱۳۴-گزینه»

$$\hat{A} = 2\hat{C} = \alpha^\circ \Rightarrow \begin{cases} \hat{A} = \alpha^\circ \\ \hat{C} = \beta^\circ \end{cases}$$

$$\Rightarrow \hat{B} = 180^\circ - (\hat{A} + \hat{C}) = \gamma^\circ$$

چون نقطه D روی عمودمنصف AB واقع است، پس AD = DB و

مثلث ABD متساوی الساقین است و $\hat{A}_1 = \hat{B}_1$ ، بنابراین:

$$\hat{A}_1 = \hat{B}_1 = \frac{180^\circ - \hat{ADB}}{2} = \frac{180^\circ - 110^\circ}{2} = 35^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{A} - \hat{A}_1 = \alpha^\circ - 35^\circ = 45^\circ$$

(محمد بهیرابی)

«۱۳۱-گزینه»

$$4x + 6y = 1 \Rightarrow 6y = -4x + 1$$

$$\Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + \frac{1}{6} \Rightarrow m = -\frac{2}{3} = \frac{3}{2}$$

شیب عمود: $m = -\frac{2}{3}$

نقطه به طول ۸ روی محور طول‌ها همان نقطه (۸, ۰) است، پس:

$$y - 0 = \frac{3}{2}(x - 8) \Rightarrow y = \frac{3}{2}x - 12$$

(هنرستان تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷-۵۸)

(محمد بهیرابی)

«۱۳۲-گزینه»

ابتدا خط $8x + 10y = 8$ را به صورت $4x + 5y = 4$ ساده می‌کنیم تا ضرایب xو y آن با ضرایب x و y خط دیگر را برابر باشد. اگر $ax + by = c$ ودو خط موازی موازی باشند. آنگاه: $ax + by = c'$

$$d = \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}} \Rightarrow d = \frac{|4 - 4|}{\sqrt{4^2 + 5^2}} = \frac{3}{\sqrt{41}}$$

(هنرستان تعلیلی و هیر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷-۵۸)

$$\frac{12}{2/4} = 5 \text{ نسبت ارتفاع‌های دو مثلث}$$

از برایری نسبت ارتفاع‌ها با نسبت تشابه نتیجه می‌شود که نسبت تشابه دو مثلث نیز

برابر ۵ است. پس اندازه وتر مثلث ABC که بزرگتر می‌باشد، برایر با حاصلضرب

نسبت تشابه در اندازه وتر مثلث A'B'C' است. یعنی:

$$\text{ABC} = \text{اندازه وتر مثلث} = 5 \times 5 = 25$$

(هندسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(ویدیو راهنمایی)

«۱۳۷-گزینه»

اگر فرض بگیریم که $f^{-1}(5) = k$ باشد، پس $5 = f(k)$ خواهد بود:

$$x = k \xrightarrow{\text{جایگذاری}} f(k) + 4f^{-1}(5) = 2k + 17$$

$$5 + 4k = 2k + 17 \Rightarrow k = 6 \xrightarrow{\text{پس}} f^{-1}(5) = 6$$

$$f(x) + 4(6) = 2x + 17 \Rightarrow f(x) = 2x - 7$$

اگر $f^{-1}(13) = m$ باشد، پس $13 = f(m)$ خواهد بود:

$$x = m \xrightarrow{\text{جایگذاری}} f(m) = 2m - 7 \Rightarrow 13 = 2m - 7$$

$$\Rightarrow m = 10 \xrightarrow{\text{پس}} f^{-1}(13) = 10$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

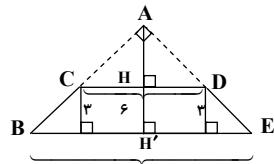
$$\hat{C}_1 = \frac{\hat{C}}{2} = \frac{40^\circ}{2} = 20^\circ$$

$$\Rightarrow \gamma = \hat{A}_2 + \hat{C}_1 = 45^\circ + 20^\circ = 65^\circ$$

(هندسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(آرمان بلایی‌فردر)

«۱۳۸-گزینه»

$$\begin{aligned} CD \parallel BE &\xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{AH}{AH'} = \frac{HD}{H'E} = \frac{3}{4/5} \\ &\Rightarrow \frac{AH}{AH + HH'} = \frac{6}{9} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \frac{AH}{AH + 3} = \frac{6}{9} \Rightarrow 9AH = 6AH + 18$$

$$\Rightarrow 3AH = 18 \Rightarrow AH = 6$$

$$AH' = AH + HH' = 6 + 3 = 9$$

(هندسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(علی مرشد)

«۱۳۹-گزینه»

مثلث A'B'C' با اضلاع ۳، ۴ و ۵، قائم‌الزاویه است. اگر h' اندازه ارتفاع وارد بر وتر

این مثلث باشد، خواهیم داشت:

$$3 \times 4 = 5 \times h' \Rightarrow h' = 2/4$$

$$\left. \begin{array}{l} (7, -2) \in g \\ (n+1, -2) \in g \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{یک به یک بودن}} 7 = n+1 \Rightarrow n=6 \quad \text{از طرفی:}$$

$$m - n = 2 - 6 = -4$$

بنابراین:

$$g = \{(1, 5), (-2, 1), (4, 3), (7, -2), (7, 4)\}$$

(تابع) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

(محمدپور مسنسنی)

«۱۴۰» - گزینه

$$(f + g)(x) = 2x + a + ax + 2 = (a + 2)x + a + 2$$

تنها تابع خطی که یک به یک نیست، تابع ثابت است:

$$a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2 \Rightarrow \begin{cases} f(x) = 2x - 2 \\ g(x) = -2x + 2 \end{cases}$$

$$(f - g)(x) = 2x - 2 - (-2x + 2) = 4x - 4$$

$$\Rightarrow (f - g)^{-1}(x) = \frac{x}{4} + 1$$

$$(f - g)(x) = (f - g)^{-1}(x) \Rightarrow 4x - 4 = \frac{x}{4} + 1$$

$$\Rightarrow \frac{15x}{4} = 5 \Rightarrow x = \frac{4}{3} \Rightarrow y = \frac{4}{3}$$

(تابع) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

(محمدابراهیم تووزنده‌جانی)

«۱۴۸» - گزینه

$$\xrightarrow{(2, 5) \in f} 5 = 2a + 6 \Rightarrow 2a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{1}{2}x + 6 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}y + 6 \Rightarrow \frac{1}{2}y = -x + 6$$

$$\Rightarrow y = -2x + 12$$

(تابع) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

(سیدنا محمدپور)

«۱۴۹» - گزینه

با توجه به نمودار f و نقاط اضافه شده در فرض سؤال، اگر تابع جدید را g

بنامیم، آن گاه:

$$g = \{(1, 5), (-2, 1), (4, 3), (7, -2), (m, 4), (7, m^2 - 4m), (n+1, -2)\}$$

حال با مقایسه زوج های مرتب g داریم:

$$\left. \begin{array}{l} (7, -2) \in g \\ (7, m^2 - 4m) \in g \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تابع بودن}} m^2 - 4m = -2$$

$$m^2 - 4m + 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = 2 \end{cases} \quad (\text{غ.ق.ق})$$

توجه کنید که بازای $m = 1$ ، g تابع نمی‌شود (چرا؟)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۹۶)

۶ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخگویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم پور، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعداد تحلیلی

(نیلوفر امین)

متن در وصف «وسواس» حافظ است که به جای کمیت کار، به کیفیت کار می‌پردازد و برای آن نیز زحمت بسیار می‌کشد. دیگر گزینه‌ها نامریبوط است.
(هوش کلامی)

(نیلوفر امین)

خرقه که لباس عارف‌هاست، از پشم است. شاعر در بیت نخست صورت سؤال می‌گوید «اگر (صرف) با پوشیدن خرقه، کسی درویش و عارف می‌شد، میش (گوسفند) رئیس عارف‌ها می‌بود». معروف کرخی هم صوفی و عارفی مشهور است. شاعر در بیت دوم صورت سؤال می‌گوید «اگر آن مرد معمولی که سرگردان است (به دلیل همین سرگردانی اش، خیال می‌کند که) مرد خداست، چرخ آسیا (که دائم می‌چرخد) در جایگاه معروف کرخی قرار دارد.»
بیت گزینه «۳» نیز در رد ظواهر است.

(هوش کلامی)

(سپهر عسن فان پور)

گزینه «۲»
واژه‌های خواسته شده:
تجارب: آزموده‌ها (یک «» در گزینه اضافه است).
ناگزیر: ناچار / مضامین: مفهوم‌ها / آهنگیں: موزون
(هوش کلامی)

(عمرشیا مرزبان)

گزینه «۴»
کوچک‌ترین مضرب مشترک اعداد ۳، ۴ و ۵، عدد ۶۰ است:
 $3 \times 4 \times 5 = 60$
برای پیدا کردن عدد چهار رقمی مدنظر، ابتدا حدود آن را معلوم می‌کنیم:
 $10000 = 16 \times 60 + 40$
پس کوچک‌ترین مضرب چهار رقمی عدد ۶۰، عدد $(40+20)+(40+20)=1020+2=1022$ است، یعنی $1020 \times 7 = 7140$
مضرب ۷ است:
 $1022 = 7 \times 146$
(هوش ریاضی)

(کیارش صانع)

گزینه «۲»
تعداد اعضای دسته‌ها، پنج تا پنج تا بیشتر می‌شود:
۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ...
عدد آخر هر دسته از الگوی زیر معلوم می‌شود:
 $1, 1+6 = 7, 1+6+11 = 18, \dots$
 $1+6+11+16 = 34, 1+6+11+16+21 = 55$
پس عدد آخر دسته پنجم، عدد ۵۵ است.
به همین ترتیب، اعدادی پایانی دسته ششم و هفتم هم معلوم می‌شود:
 $55+26 = 81, 81+31 = 112$
دسته هفتم ۳۱ عضو دارد، پس برای رسیدن به عدد وسط آن، باید ۱۵ واحد به عقب برویم و به عدد $97 = 112 - 15$ برسیم.
حاصل جمع خواسته شده، $97+55 = 152$ است.
(هوش ریاضی)

(ممید اصفهانی)

متن صورت سؤال بیان می‌کند دانشمندانی که پس از نیوتون می‌زیسته‌اند، از آنجا که قوانین نیوتون جامع و کامل بوده و هرچه را تا آن زمان در طبیعت دیده شده، توجیه می‌کرده است، دیگر کاری برای انجام دادن ندارند و بی‌انگیزه می‌شوند. پس احساس «زیان و افسوس» می‌کنند.
(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۱»

نیوتون طبق متن، پس از آن که برای اوّلین بار به عنوان دانشجو وارد دانشگاه کیمبریج می‌شود، هجده ماه در آنجا می‌ماند و سپس در بیست و سه سالگی آن‌جا را ترک می‌کنند. بنابراین وی در حدود بیست و یک و ۱۶۴۲ بیست و دو سالگی وارد دانشگاه شده است. طبق متن، نیوتون در سال ۱۶۴۲+۲۱=۱۶۶۳ وارد دانشگاه شده است، نه زودتر. این یعنی گزینه «۱» مطابق متن نیست.
(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۲»

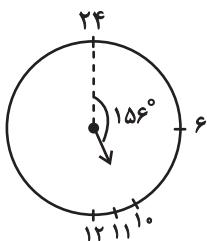
به دو نکته دقیق کنید: متن می‌گوید با تلاش‌های نیوتون، ظاهراً همه پدیده‌های طبیعی دیده شده تا آن زمان بر حسب یک نظریه کاملاً مکانیکی توضیح می‌گیرد. همچنین برای توصیف پاسخ لابلás به ناپلئون از واژه «فلسفه جبری» استفاده شده است. این‌ها یعنی اختیاری خارج از این جبر و مکانیک، دست‌اندر کار نیست. پاسخ لابلás، رد لزوم فرض چنین دخالتی است.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۲»

متن از نظریه‌های نیوتون با ذکر این نکته تمجید می‌کند که «عمومیت» دارد: یعنی برای هر پدیده یک نظریه جداگانه نیست، نظریه‌ای است که همه پدیده‌های طبیعی را - تا زمان خودش - توجیه می‌کند. این، یعنی آن‌چه را مشترک است می‌بیند، در حالی که به نظر مشترک نمی‌رسد.
(هوش کلامی)

پس در ساعت $10:24'$ عقربه ساعت شمار به اندازه

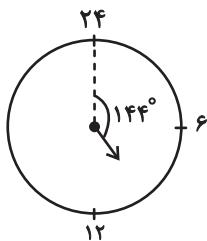
$$\text{همچنین عقربه دقیقه شمار در هر دقیقه } \frac{1}{4}^{\circ} = 156^{\circ}$$

همچنین عقربه دقیقه شمار در هر دقیقه $\frac{360}{60} = 6^{\circ}$ حرکت می‌کند.

پس در ساعت $10:24'$ ، عقربه دقیقه شمار $= 24 \times 6 = 144^{\circ}$ از ساعت

دور است.

پس فاصله خواسته شده، $= 12^{\circ} = (156 - 144)^{\circ}$ است.

(هوش ریاضی)

(کلارشن صانعی)

«گزینه» ۲۶۳

می‌توان شکل زیر را رسم کرد:

که در مجموع حداقل هفت پاره خط رسم شده است.

همچنین می‌توانیم خیلی ساده‌تر، متوجه شویم هر پاره خط بین دو نقطه

$$\text{رسم می‌شود، پس در مجموع } \frac{2+2+3+3+4}{2} = \frac{14}{2} = 7 \text{ پاره خط در}$$

شکل رسم شده است

(هوش ریاضی)

(فاطمه راسخ)

«گزینه» ۲۶۰

در الگوی صورت سؤال، «جمع ارقام عدد سمت چپ»، در «سمت چپ عدد سمت راست» می‌آید و بسته به زوج یا فرد بودن عدد سمت چپ، عدد «۰» یا «۱» در یکان عدد سمت راست قرار می‌گیرد:

$$252: 2+5+2=9 \Rightarrow 9^{\circ} \text{ زوج}$$

$$387: 3+8+7=18 \Rightarrow 18^{\circ} \text{ فرد}$$

$$425: 4+2+5=11 \Rightarrow 11^{\circ} \text{ فرد}$$

$$386: 3+8+6=17 \Rightarrow 17^{\circ} \text{ زوج}$$

$$169: 1+6+9=16 \Rightarrow 16^{\circ} \text{ فرد}$$

$$328: 3+2+8=13 \Rightarrow 13^{\circ} \text{ زوج}$$

(هوش ریاضی)

«گزینه» ۲۶۱

(نیما امینی)

$$\frac{40L}{\frac{1}{2}km} = 80 \text{ km}$$

مسافتی که علی می‌تواند طی کند:

حال مسافت‌های کوچک‌تر و مساوی ۸۰ کیلومتر را بررسی می‌کنیم:

$$50+25=75$$

علی $\leftarrow$ حامد $\leftarrow$ رضا

$$42+25=67$$

علی $\leftarrow$ رضا $\leftarrow$ حامد

$$42+20=62$$

علی $\leftarrow$ رضا $\leftarrow$ امیر

$$42+38=80$$

علی $\leftarrow$ رضا $\leftarrow$ نیما

$$36+32=68$$

علی $\leftarrow$ امیر $\leftarrow$ حامد

$$36+20=56$$

علی $\leftarrow$ امیر $\leftarrow$ رضا

$$25+38=63$$

علی $\leftarrow$ نیما $\leftarrow$ رضا

$$25+35=60$$

علی $\leftarrow$ نیما $\leftarrow$ آرش

$$30+40=70$$

علی $\leftarrow$ آرش $\leftarrow$ حامد

$$30+40=70$$

علی $\leftarrow$ آرش $\leftarrow$ رضا

$$30+35=65$$

علی $\leftarrow$ آرش $\leftarrow$ نیما

در مجموع ۱۱ طریق داریم.

(هوش ریاضی)

«گزینه» ۲۶۲

(کلارشن صانعی)

فاصله بین هر دو عدد روی ساعت خاص ما، $= 15^{\circ} = \frac{360}{24}^{\circ}$ است. پس

عقربه ساعت شمار در هر دقیقه، $= \frac{1}{4}^{\circ} = \frac{15}{6}^{\circ}$ جابه‌جا می‌شود.

(فرزادر شیرمحمدی)

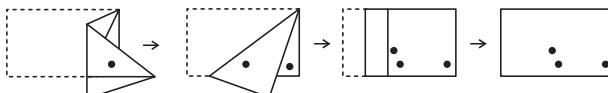
«۲۶۷- گزینه»

شکل صورت سؤال با 180° درجه دوران به شکل گزینه «۳» تبدیل می‌شود.
(هوش غیرکلامی)

(هاری زمانیان)

«۲۶۸- گزینه»

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

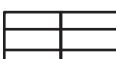
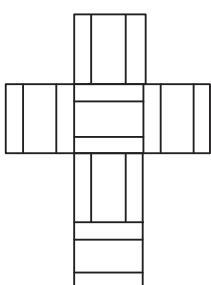

(هوش غیرکلامی)

(دریم عظیمپور)

«۲۶۹- گزینه»

شکل گستردۀ صورت سؤال را می‌توان به شکل زیر ساده کرد. واضح است
وجه‌های هرگز در مکعب صورت سؤال حاصل نمی‌شود.

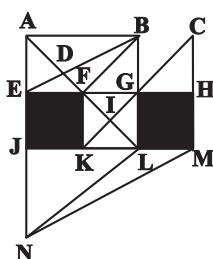
همچنین هرگز دو وجه به شکل کنار هم قرار نمی‌گیرند.

(هوش غیرکلامی)

(همید کنی)

«۲۷۰- گزینه»

مثلثهای متنظر:

ABD, ABF, ADE, DBF, FBG, FGI, KIL, AEB

(هوش غیرکلامی)

(همید اصفهانی)

«۲۶۴- گزینه»

فرزندهای اول و هشتم پسرند، پس فرزندهای دوم و هفتم دخترند. حال اگر فرزند سوم نیز دختر باشد، دو فرزند پسر دیگر باید فرزندهای چهارم و ششم باشند. پس فرزند پنجم قطعاً دختر است، اما معلوم نیست منظر باشد یا نه.

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵				۵	پ	

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵	پ	۵	پ	۵	۵	پ

(هوش ریاضی)

«۲۶۵- گزینه»

از نظر تفکیک جنسیتی، تنها سه حالت برای این سؤال ممکن است، که در هر سه حالت فرزند دوم دختر است. تنها در یکی از این حالت‌هاست که فرزند ششم نیز دختر است.

احتمال این که فرزند دوم زری باشد $\frac{1}{4}$ و احتمال این که فرزند ششم دختر باشد $\frac{1}{3}$ از $\frac{1}{3}$ است، چرا که سه دختر باقی است:

$$\begin{array}{l} \text{پ د د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \end{array}$$

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{36}$$

(هوش ریاضی)

«۲۶۶- گزینه»

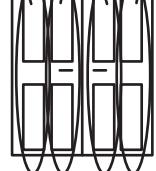
الگوی صورت سؤال، سه در دولنگه دارد که هر کدام چهار ستون با چهار طرح مختلف دارند. ستون اول رنگی، دوم هاشور کج، سوم نقطه و چهارم هاشور راست است. میزان رنگی بودن آن‌ها ربع ربع در حال تغییر است:

$$1: \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}, \boxed{\frac{4}{4}}$$

$$2: \frac{3}{4}, \frac{2}{4}, \frac{1}{4}, \boxed{0}$$

$$3: 0, \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \boxed{\frac{3}{4}}$$

$$4: \frac{4}{4}, \frac{3}{4}, \frac{2}{4}, \boxed{\frac{1}{4}}$$

(هوش غیرکلامی)